

ผลการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่มีต่อทักษะทางสังคม
และความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาล

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ทวีศักดิ์ ยูชูป

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
กันยายน 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

155.4233

ท 229๘

จ. 3

ผลการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่มีต่อทักษะทางสังคม
และความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาล

13 พ.ย. 2546

บทคัดย่อ
ของ
ทวีศักดิ์ ยูชูป

ท 230307
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
กันยายน 2546

ทวิตักต์ ยูซุบ. (2546). ผลการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่มีต่อทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาล. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์, อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์.

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ การส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 80 คน จากโรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่ได้จากการคัดเลือกตามคะแนนจากการเรียน โดยเรียงคะแนนสูงสุดมาต่ำสุด แล้วตัด 40 คนแรก และ 40 คน สุดท้ายเป็นกลุ่มระดับสติปัญญาสูงกับระดับสติปัญญาต่ำตามลำดับ แล้วสุ่มโดยการจับฉลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นรายคู่ จากนักเรียนที่มีลำดับที่ของผลคะแนนจากการเรียนติดกัน จนได้กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา และมีระดับสติปัญญาสูง กับกลุ่มที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาสูง กลุ่มที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำกับกลุ่มที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือแผนการจัดประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา แบบสังเกตทักษะทางสังคม และแบบทดสอบความสามารถทางภาษา ใช้ t – test ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งในกลุ่มระดับสติปัญญาสูงและกลุ่มระดับสติปัญญาต่ำ

2. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งในกลุ่มระดับสติปัญญาสูงและกลุ่มระดับสติปัญญาต่ำ

SOCIAL SKILL AND LANGUAGE ABILITY IN PRESCHOOL AS
ENHANCED BY LANGUAGE ABILITY EXPERIENCE

AN ABSTRACT

BY

THAWEESAK U-SUB

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of degree in Developmental Psychology
at Srinakharinwirot University
September 2003

Thaweesak U-Sub.(2003). *Social Skill and Language Ability in Preschool as Enhanced by Language Ability Experience* . Master thesis, M.Ed. (Developmental Psychology). Bangkok : Srinakarinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Duangduen Satraphat, Mr. Somkiat Thipyathusn.

Preschool Children's Social skill and Language Ability as Enhanced by Language Ability Experience Lessons

The main purpose of this experimental research was to compare preschool children who received Language ability experience Lessons (experimental group) with preschool children who attended regular school classes (Control group) on their social skill and language ability. A sample of 80 preschool children who were the subjects for this research was drawn from the third-year students of the kindergarten school in Tungkru District, Bangkok. Being matched on school achievement, 40 of them were assigned to the experimental group and the remaining 40 were assigned to the control group. Each group consisted of 20 children rated high score in learning and 20 children rated low score in learning according to the design of experiment. The instruments for this study were 1) The Language ability Lesson plan for enhancing social skill, 2) The Language ability test, and 3) The Social skill check – list. The statistical technique for analyzing the data was t-test. From the statistical analysis, Significant differences (at the .001 level) between the groups were found as follows :

1. The preschool children who received Language ability experience Lessons (experimental group) got higher social skill than the preschool children who attended the regular school classes (control group).

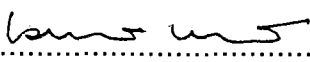
2. No significant difference was found in language ability between the preschool children who received language ability experience lessons and the preschool children who attended regular school classes,

ปริญญาบัตร
เรื่อง

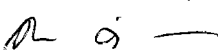
ผลการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่มีต่อทักษะทางสังคม
และความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาล

ของ
นายทวีศักดิ์ ยูซุบ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 26 เดือน กันยายน พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญาบัตร

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภัทร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ สมเกียรติ ทิพยทัตย์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต คำนิม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ธรรมมา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือโดยตลอด จากรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและประธานคณะกรรมการวิจัย อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ กรรมการควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำฉิม และศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชรรมา กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ในการสอนปากเปล่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาดังกล่าว จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์อรุณรัตน์ วงศ์บุญเกิด ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านโตม คณะครูโรงเรียนอนุบาลบ้านโตม และขอขอบใจนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณสารินา ทองแสง นางสาวที่คอยให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจ รวมถึงเป็นห่วงเป็นใยเสมือนมารดา ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด

ท้ายสุดท้าย ขอโน้มรำลึกพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูมาเป็นอย่างดี และล่ำลึงถึงครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้วิจัยนำมาให้เพื่อศึกษาค้นคว้าจนถึงทุกวันนี้ คุณความดีและประโยชน์ที่พึงมีของปริญญานิพนธ์ผู้วิจัยขอมอบให้สำหรับบุคคลที่ผู้วิจัยกล่าวถึงในข้างต้น และผู้ที่มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน

ทวีศักดิ์ ยูซบ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทที่.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
นิยามปฏิบัติการ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ภาษากับสติปัญญา.....	9
ภาษากับสังคม.....	10
ทฤษฎีและชั้นของพัฒนาการทางภาษา.....	11
ทฤษฎีและชั้นของพัฒนาการทางสังคม.....	13
ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ.....	15
ภาษาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและการส่งเสริมความสามารถทางภาษา.....	20
พัฒนาการทางสังคมและแนวทางการส่งเสริมทักษะทางสังคม.....	23
งานวิจัยการส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษากับทักษะทางสังคม.....	26
สมมุติฐานการวิจัย.....	27
กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย.....	28
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	29
แบบแผนการดำเนินการทดลอง.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
บทย่อ.....	50
ความมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้.....	50
วิธีการศึกษาครั้งนี้.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	56
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	56
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	61
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	108

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการดำเนินการทดลอง.....	43
2 แสดงช่วงเวลาและกิจกรรมที่นักเรียนอนุบาลได้รับในแต่ละสัปดาห์ ทั้งกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง.....	44
3 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้ รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาล ที่ได้รับการสอนแบบปกติ.....	47
4 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้ รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถและมีระดับสติปัญญาสูงกับ นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง.....	48
5 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้ รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถและมีระดับสติปัญญาต่ำกับ นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ.....	49

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงโครงสร้างทฤษฎีต้นไม้จรรยาธรรม.....	17
--	----

บทที่ 1

บทนำ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในระยะแรกมีความสำคัญต่อเด็กมาก เพราะจะมีผลต่อพัฒนาการในขั้นต่อไป เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ เด็กจะมีพัฒนาการดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับพัฒนาการที่ผ่านไปในแต่ละขั้น ในความเป็นจริงจะพบว่าสังคมปัจจุบันยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านสติปัญญากันมาก ที่เป็นเช่นนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 1) ให้ความเห็นว่าเนื่องจากสังคมยังเห็นว่าการพัฒนาทางด้านสติปัญญาเป็นวิถีที่นำไปสู่ความรุ่งเรืองในอนาคตได้ แท้ที่จริงแล้วพัฒนาการทุกด้านควรได้รับการพัฒนาไปด้วยกัน ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) ได้สร้างทฤษฎีจริยธรรมขึ้นโดยมีเป้าหมายมุ่งพัฒนาคนให้มีความเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขได้นั้นจะต้องมาจากรากฐานที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ สติปัญญา สุขภาพจิตและการหยั่งลึกทางสังคมหรือการเอาใจเขามาใส่ใจเราหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องของพัฒนาการทางสังคมนั่นเอง ดังนั้นการพัฒนาทางสังคมจึงเป็น การพัฒนา ที่มีความสำคัญที่มีอาจจะเลยได้เพราะเด็กที่มีปัญหาด้านการปรับตัวตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อเติบโตขึ้นมักเป็นบุคคลที่มีปัญหาด้านการปรับตัวในสังคมและมักประสบความล้มเหลวในชีวิตการทำงาน ถึงแม้จะมีสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ดีก็ตาม ยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วทั้งวิทยาการ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศให้มุ่งสู่ความเป็นสังคมอุตสาหกรรมแบบใหม่ ทว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมิได้ทำให้มวลมนุษยชาติเปี่ยมล้นไปด้วยความสุข สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงมากนี้มีผลต่อการปรับตัว รวมทั้งปัญหาด้านสังคม (ฉันทนา ภาคบงกช. 2537 : 195) ดังเช่น การนำคอมพิวเตอร์ เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน แม้กระทั่งในระดับอนุบาล เด็กเริ่มที่จะใช้คอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเพื่อการศึกษา การค้นหาข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อความบันเทิง การเล่นเกม ส่งผลให้ เด็กลดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมลงทั้งที่มีต่อผู้ใหญ่ และที่มีต่อเพื่อนๆ ถึงแม้เกมคอมพิวเตอร์บางอย่างสามารถเล่นร่วมกับเพื่อนได้ แต่การร่วมกันในลักษณะดังกล่าวล้วนแต่จะมุ่งเพื่อการเอาชนะเท่านั้น รวมถึงการที่ผู้ปกครองพยายามส่งเสริมให้เข้าเรียนเพิ่มเติมในวิชาต่างๆ เพื่อให้สามารถสอบเข้าศึกษาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ในช่วงเวลาวันหยุด หรือเวลาพักผ่อน สิ่งเหล่านี้ผู้วิจัยได้มีโอกาสพบเห็นด้วยตนเองจากการได้มีส่วนในการจัดการเกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาล (อนุบาลบ้านโคม) ดังตัวอย่างที่ทางโรงเรียนอนุบาลที่ผู้วิจัยทำงานอยู่นี้ได้สอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ

การเรียนการสอนมาใช้แบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วิธีแบบธรรมชาติ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเกรงว่า จะกระทบต่อความสามารถของเด็กในส่วนที่จะนำไปใช้ในการสอบเข้าศึกษาระดับที่สูงกว่าในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยผู้ปกครองหวังว่า นอกจากเด็กจะเข้าศึกษาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้แล้ว ผลการเรียนในสถาบันการศึกษาที่เด็กเหล่านี้เรียนต่อ จะมีระดับผลการเรียนที่ดีขึ้นด้วย ผู้ปกครองจึงพอใจที่จะให้เด็กทำกิจกรรมที่มีส่วนพัฒนาทางด้านสังคมของเด็กไม่เท่าที่ควร เพราะต้องการให้เด็กสามารถ เขียนหนังสือได้ คิดคำนวณได้ พูดภาษาอังกฤษได้ รวมถึงเล่นคอมพิวเตอร์ได้ แม้ว่าความสามารถเหล่านี้จะมีได้มาจากการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านสังคมของเด็ก เพราะจำนวนครั้งของการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านสังคมเพิ่มมากขึ้น (Hurlock. 1972 : 237)

เนื่องจากการพัฒนาการด้านสังคมเป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ พัฒนาการทางสังคมจึงมีความสำคัญและจำเป็นที่บุคคลในสังคมต้องเรียนรู้เพื่อการปรับตนเองให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยการปรับพฤติกรรมทางสังคมตามเกณฑ์ พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย เสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม จำเป็นและเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้สิ่งรอบตัวด้วยตนเองจากการจัดกิจกรรมลักษณะต่างๆ ซึ่งจะช่วยจูงใจให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การฝึกให้เด็กรู้จักช่วยตนเอง การเล่นร่วมกับผู้อื่น การเล่านิทาน และการแสดงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม เป็นต้น นอกจากนี้การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กในการสื่อความหมายให้ดียิ่งขึ้น จะเป็นเครื่องมือให้เด็กสามารถเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นนอกเหนือจากบุคคลในครอบครัว และรู้จักคบเพื่อนวันเดียวกัน (สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537 : 166) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญนาท นิตยสุทธิ (2530 : 7) ที่ว่า ภาษามีความสำคัญในการเข้าสังคมของเด็ก เพราะความสามารถในการใช้ภาษาจะเป็นประโยชน์ต่อการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมมากที่สุด คล้องกับความเห็นของพัชรี ไชยสนิท ที่ว่า เด็กที่พูดได้เร็วมักจะเป็นที่ชื่นชมของครอบครัว ภาษาจึงเป็นจุดดึงดูดที่น่าสนใจในการเข้าสมาคมทุกชนิดของเด็กก่อนวัยเรียน

เพียเจต์ (Piajet) ได้กล่าวถึงภาษาของเด็กไว้ว่า เด็กสามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ดังนั้นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดสังคมประกิต (ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. 2535) จากความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับพัฒนาการทางสังคมดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะส่งเสริมทักษะทางสังคมด้วยการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ที่ได้รับการปรับปรุงให้มีส่วนเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

ในการประเมินพัฒนาการทางสังคมนั้นผู้วิจัยประเมินโดยแนวทางของลักษณะพัฒนาการทางสังคมนิตยที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 3 – 4) กองวิชาการกล่าวไว้ อันได้แก่

1. ช่วยตัวเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวได้
2. เข้ากับเพื่อนได้
3. การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
4. มีมารยาทสังคม
5. ทำตนให้เป็นประโยชน์

ในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาผู้วิจัยเลือกกิจกรรมการเล่านิทานโดยเด็กเล่าเรื่องตามภาพที่เด็กเลือก จำนวน 5 – 6 ภาพ แล้วนำมาเล่าต่อกันเป็นเรื่องราวประกอบการแสดงตามภาพที่เล่ากับเพื่อนในกลุ่ม ผู้วิจัยใช้เนื้อเรื่องของ เนื้อนอง สนับบุญ (2541 : 105 - 126) โดยนำมาปรับปรุงเพื่อให้สามารถเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนระดับอนุบาล

นอกจากภาษาจะมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางสังคมแล้ว ภาษายังมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาอีกด้วยดังแนวคิดจากทฤษฎีภาษาและความคิดของ ไวทกอตสกี (Vygotsky) ที่ว่าตลอดระยะเวลาของการพัฒนาทางสมอง ภาษากลายเป็นเครื่องมือหรือสื่อกลางที่สำคัญสำหรับกิจกรรมของการคิด ตามทัศนะของไวทกอตสกี ปฏิบัติการทางปัญญาในการสร้างสิ่งก็ปะจะถูกนำทางโดยการใช้คำเพื่อดึงความสนใจ เพื่อกำหนดคุณลักษณะนามธรรมบางประการ เพื่อสังเคราะห์เข้าด้วยกันและเพื่อกำหนดสัญลักษณ์บางอย่างให้ (ดวงเดือน ศาสตรภัทร. 2535 : 320)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (ดวงเดือน ศาสตรภัทร. 2535 : 288) ให้ความเห็นว่า ภาษาเป็นสิ่งช่วยส่งเสริมทางสติปัญญาของเด็ก เพียเจต์ กล่าวว่า ภาษามีบทบาทอยู่ 3 ประการคือ

1. เด็กใช้ภาษาในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ดังนั้นจึงเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการสังคมประกิด
2. เด็กสามารถใช้ภาษาที่เกิดขึ้นภายในรูปของการคิดและในระบบของการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก
3. ภาษาเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก ดังนั้นจึงไม่ต้องอาศัยการจัดกระทำกับวัตถุจริงเพื่อแก้ปัญหา เด็กสามารถจินตนาการในสมอง ซึ่งก่อให้เกิดการทดลองขึ้น การผูกพันกับเวลาและระยะทางมีน้อยลง

ดังนั้นเพื่อเป็นการจัดตัวแปรที่สำคัญซึ่งอาจแทรกซ้อนต่อผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นั่นคือ ระดับสติปัญญา ผู้วิจัยจึงใช้ระดับสติปัญญาเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มเพื่อจัดปัญหาตัวแปรแทรกซ้อนดังกล่าว

จากประสบการณ์ในการจัดการเกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาลที่ชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการส่งเสริมสติปัญญาโดยไม่ให้ความสนใจในการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กเท่าที่ควร รวมถึงการศึกษาพบความสัมพันธ์ของทักษะทางสังคมกับภาษา ผู้วิจัยจึงนำวิธีการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามาปรับปรุงเพื่อให้นักเรียนอนุบาลสามารถส่งเสริมความสามารถทางภาษาและทักษะทางสังคมไปพร้อมกัน

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
6. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาที่มีความสัมพันธ์กับทักษะทางสังคม อันจะเป็นแนวทางในการให้การส่งเสริมทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาอย่างมีคุณภาพแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น นักเรียน ชาย – หญิง อายุ 5 - 6 ปี เรียนอยู่ในโรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 119 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียน ชาย – หญิง อายุ 5 - 6 ปี เรียนอยู่ในโรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่สุ่มมาอย่างง่าย 80 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรต้น ได้แก่ ประสิทธิภาพส่งเสริมความสามารถทางภาษา ซึ่งแบ่งเป็นการให้ประสิทธิภาพส่งเสริมความสามารถทางภาษากับการสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1)ทักษะทางสังคม 2)ความสามารถทางภาษา

4. ระยะเวลาในการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนอนุบาล หมายถึง นักเรียนอนุบาลชาย – หญิง อายุ 5 – 6 ปี ที่กำลังเรียนอยู่โรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

ระดับสติปัญญา หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2545) แล้วนำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเพื่อสุ่มนักเรียนเข้าสู่กลุ่มตัวอย่างโดย

1. นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในลำดับที่ 1 – 40 (จำนวน 40 คน)
2. นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำ คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในลำดับที่ 80 – 119 (จำนวน 40 คน)

นียมปฏิบัติกร

✓ / ความสามารถทางภาษา หมายถึง ความสามารถของเด็กนักเรียนอนุบาลในการสื่อสารทางการพูด-ฟัง (วจนภาษา) วัดได้จากแบบทดสอบของ เนื้อน้อง สนับบุญ (2541 : 105 – 126) เนื้อหาที่ใช้วัดประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบทดสอบที่ 1.1 การบอกชื่อของสิ่งของ 5 ข้อ

แบบทดสอบที่ 1.2 การสร้างประโยคสมบูรณ์ จำนวน 5 ข้อ

แบบทดสอบที่ 1.3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบที่ 2.1 การจำแนกเสียง จำนวน 5 ข้อ

แบบทดสอบที่ 2.2 การบอกประเด็นของเรื่องราวที่ได้ฟัง จำนวน 5 ข้อ

แบบทดสอบที่ 2.3 การปฏิบัติตามคำสั่งจำนวน 5 ข้อ

✓ ทักษะทางสังคม หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่สังเกตได้ ตามหัวข้อต่อไปนี้

✓ 1. ช่วยเหลือตัวเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวได้ หมายถึง สามารถทำกิจกรรมส่วนตัวได้โดยไม่ต้องเป็นภาระแก่คนอื่น เช่นการแต่งตัว ถือเครื่องเรียนมาโรงเรียนเอง การใช้และการเก็บเครื่องใช้ ของเล่นต่างๆ

✓ 2. เข้ากับเพื่อนได้ (ปรับตัวได้เป็นผู้ให้และผู้รับ) หมายถึง เข้ากับเพื่อนและสังคมได้รอบตัว สนทนาโต้ตอบกับเพื่อนได้ดีไม่นั่งเฉยหรือแสดงความอึดอัด ในสถานการณ์กลุ่ม อยู่กับเพื่อนได้ทั้งเวลาเล่นและเรียน ในการเรียนสามารถทำงานกลุ่มโดยรู้จักหน้าที่ไม่เกี่ยงงานไม่รังเกียจงาน รู้จักสิทธิของเพื่อนกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อนจำนวนมากไม่รังเกียจความประพฤติในการเล่น ไม่ยื้อแย่งของเล่นขณะที่เพื่อนกำลังเล่นอยู่ไม่เอาของเพื่อนมาเป็นของตัวเอง ไม่ทะเลาะกับเพื่อนจำนวนมากเป็นประจำ รู้จักให้อภัย รู้จักรอคอย ดีใจเมื่อเพื่อนได้รับคำชม

3. การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี หมายถึง เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มทั้งการเรียนและการเล่น นักเรียนรู้จักบทบาทหน้าที่และปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นสมาชิกที่มีคุณค่า เช่น

กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามเพื่อให้งานกลุ่มสำเร็จและทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี

4. มีมารยาทสังคม หมายถึง แสดงความเคารพได้ สนทนาหรือโต้ตอบด้วยกริยาที่เรียบร้อยและใช้คำพูดสุภาพ รู้จักสังเกตสีหน้าและน้ำเสียง ไม่พูดคำหยาบ แสดงความเห็นอกเห็นใจโดยทำทาง คำพูด แง่ปับ ของเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้คนอื่นยิ้ม ทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจเมื่อถูกขอร้อง แสดงกริยามารยาทตามวัฒนธรรม

5. ทำตนให้เป็นประโยชน์ หมายถึง มีส่วนร่วมและยินดีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน กับครู และกับโรงเรียน ช่วยเหลือเพื่อน แสดงน้ำใจเสนอตัวให้ความช่วยเหลือเพื่อน รับใช้ครู ผู้ใหญ่ หรือทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะและโรงเรียนพฤติกรรมด้านอารมณ์ - จิตใจ และสังคมของเด็กจะแสดงออกขณะทำกิจกรรมทั้งวันในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 3 – 4)

วัดได้จากแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบขีด $\sqrt{}$, X ตามหัวข้อที่สังเกต การให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา หมายถึง การให้ประสบการณ์ส่งเสริมทางภาษาด้านการพูด และการฟัง (วจนภาษา) ด้านการเล่นนิทานพร้อมแสดงบทบาทสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยดัดแปลงเนื้อหาบางส่วน จากเนื้อน้อง สนับบุญ (2541 : 105 – 126) ทั้งนี้เพื่อให้สามารถส่งเสริมทั้งความสามารถทางภาษาและทักษะทางสังคม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การปฐมนิเทศกิจกรรม : วันแรกของการทำกิจกรรมครูจะนิเทศกิจกรรมให้นักเรียนได้เตรียมพร้อมและมีความเข้าใจขั้นตอนกิจกรรมวันประกอบไปด้วย

1.1 การจูงใจให้มีความรู้สึกลอยๆมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งด้วยการใช้คำพูดจูงใจ รวมถึงการเสนอรางวัลตอบแทน

1.2 การแบ่งกลุ่ม และการมอบหมายงานแก่สมาชิกกลุ่ม ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ผู้เล่าเรื่อง ผู้แสดงบทบาทตามที่เล่า

1.3 ทำความเข้าใจในข้อตกลงและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (รายละเอียดดูในภาคผนวก)

1.4 การจับฉลากเพื่อให้ได้กลุ่มที่มานำเสนอเป็นกลุ่มแรก

1.5 การแสดงตัวอย่างการนำเสนอ

2. ขั้นตอนกิจกรรม : มีขั้นตอนดังนี้

2.1 การแนะนำกลุ่มที่มานำเสนอ กลุ่มที่มานำเสนอเป็นกลุ่มที่ได้มาจากการจับฉลากในคาบการจัดประสบการณ์ ก่อนหน้า

2.2 การเตรียมตัวเพื่อการนำเสนอ โดยเริ่มจากการเลือกชุดภาพ การทำความเข้าใจ การวางแผน การแบ่งหน้าที่ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที

2.3 การนำเสนอโดยการเล่าเรื่องพร้อมแสดงภาพโดยตัวแทน 1 คน และสมาชิกที่เหลือจะทำหน้าที่เป็นผู้แสดงบทบาทของตัวละครที่ปรากฏในภาพ ใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที

2.4 การแสดงมารยาทด้วยการกล่าวทักทายและขอบคุณของกลุ่มนำเสนอและฝ่ายผู้รับชม

2.5 การสรุป ประเด็น สาระ ที่ได้จากการนำเสนอว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร โดยครูสรุปร่วมกับนักเรียน

3. **ขั้นประเมินผล** : เป็นการประเมินโดยครู ครูพี่เลี้ยงและนักเรียนและแสดงผลการประเมินในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ รวมถึงการรวบรวมคะแนนของทุก ๆ สัปดาห์ เพื่อให้รางวัลตามที่ตกลงกันได้

การสอนแบบปกติ หมายถึง การเรียนการสอนในคาบปกติที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียนอนุบาล 3 ในที่นี้คือ กิจกรรมสนทนาข่าวและการเล่นอย่างมีสาระ

กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา

กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทนี้ สามารถจำแนกหัวข้อได้ดังนี้

1. ภาษากับสติปัญญา
2. ภาษากับสังคม
3. ทฤษฎีและขั้นของพัฒนาการทางภาษา
4. ทฤษฎีและขั้นของพัฒนาการทางสังคม
5. ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ
6. ภาษาและแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและการส่งเสริมความสามารถทางภาษา
8. สังคมและแนวทางการส่งเสริมทักษะทางสังคม
9. งานวิจัยการส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษากับทักษะทางสังคม

1. ภาษากับสติปัญญา

มีแนวคิดและทฤษฎีมากมายที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของภาษากับสติปัญญา รวมถึงแนวคิดของนักทฤษฎีพัฒนาการ เช่น ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) หรือ ทฤษฎีภาษากับความคิดของไวทสกี้ (Vygotsky) แต่สำหรับเอกสารที่ผู้วิจัยจะนำเสนอในเรื่อง ความสัมพันธ์ของความสามารถทางภาษากับสติปัญญา ผู้วิจัยขอเสนอผลงานของ พิณทิพย์ ทวยเจริญ ศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ เนื่องจากแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความสามารถทางภาษากับสติปัญญาได้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย

ในด้านการเรียนรู้และเข้าใจถ้อยคำ : เมื่อเด็กมีอายุประมาณ 2 ขวบ เด็กเริ่มมีการพัฒนา การใช้ถ้อยคำหรือรับรู้ถ้อยความต่างๆ อาจรับรู้ได้มากน้อยต่างกันตามลักษณะการพัฒนาการทางสมอง การทำงานภายในสมองก็คือ เด็กจะต้องพยายามบันทึกลักษณะคำและความคิดสรุปหรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำนั้นไว้ในสมอง เช่นทุกครั้งที่แม่อุ้มเด็กออกไปข้างนอก แม่พูดว่า “ออกไปเที่ยว” เด็กจะต้องพยายามเข้าใจ ความหมายสรุปของถ้อยคำ “สาร” ของข้อความ เช่นนี้จะถูกบันทึกลงในสมองครั้งแล้วครั้งเล่า นั่นคือ การสื่อสารทางประสาท (Nerve Impulse) จะส่งสารในรูปแบบระบบทางประสาท (Neuronal Pattern) อย่างสม่ำเสมอ จนในที่สุดรูปแบบของการสื่อสารทางประสาทในสมองก็จะคงที่ เด็กจะเกิดความคิดสรุปเกี่ยวกับถ้อยความ

นั้นๆ ซึ่งก่อให้เกิดความจำในที่สุด ครั้งต่อไปเด็กก็จะเข้าใจทันทีเมื่อได้ยินถ้อยความที่เด็กมีความคิดสรุปแล้ว

ในการพูด : เมื่อเด็กเริ่มมีความเข้าใจเด็กจะมีหน่วยในสมอง ซึ่งสัมพันธ์กับการเข้าใจถ้อยความ พร้อมกับมีหน่วยที่แสดงออกทางเสียงที่สอดคล้องกัน เช่นเด็กพูดว่า “เออะ” เพื่อสื่อความหมายว่า “ออกไปเที่ยว” หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าในสมองด้านที่ทำงานเกี่ยวกับภาษาเด็กมีรูปแบบการรับรู้สอดคล้องกับความสามารถด้านกลไก การเปล่งเสียงสำหรับคำพูดต่างๆที่เด็กได้ยิน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการรับรู้ กับความสามารถด้านกลไกการเปล่งเสียงมักจะไม่เป็นในลักษณะอัตโนมัติ เพราะถ้าเป็นไปอย่างอัตโนมัติ เด็กก็จะกลายเป็นหุ่นยนต์ ความสัมพันธ์ในลักษณะที่ไม่เป็นไปแบบอัตโนมัติดังกล่าว สามารถอธิบายได้คือ เด็กจำเป็นต้องมีการเลือกและการตัดสินใจว่าจะเปล่งเสียงใดเพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยความที่ตนได้ยิน และไม่เกินความสามารถด้านกลไกการเปล่งเสียง นั่นคือจะต้องอาศัยระบบกลางที่จัดระบบความสมดุลย์และความสัมพันธ์ระหว่างกลไกทางประสาทที่มีอยู่แล้วในสมองหลายแบบ ระบบกลางนี้มีชื่อเรียกว่า Centrencephalic System (พิณทิพย์ ทวยเจริญ. 2537 : 14 - 15)

2. ภาษากับสังคม

มีการศึกษาหลายเรื่องชี้ให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ของภาษากับพัฒนาการทางสังคม บาร์น (นิตยา ประพฤติกิจ. 2536 : 86 ; อ้างอิงจาก Barnes .1971) รายงานว่า เด็กชั้นประถมปีที่1 ในปี คศ.1971 เล่นกับผู้อื่นน้อยกว่าในเด็กระดับเดียวกันในปีคศ.1920 ทั้งนี้เนื่องจากว่าเด็กยุคหลังหรือเด็กยุคนี้อยู่ในโลกของการสื่อสารมวลชน อยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกน้อยลงกว่าสมัยก่อน ทำให้การเล่นและการพูดน้อยลง มีการศึกษาอีกหลายเรื่องรายงานว่าเด็กขาดทักษะทางสังคมเพราะขาดการเล่นหยอกล้อของพ่อแม่

คาเพลน (นิตยา ประพฤติกิจ. 2 536 : 87 ; อ้างอิงจาก Caplen. 973) กล่าวว่า การพัฒนาด้านสังคม สามารถวัดได้จากการเคลื่อนไหวของเด็ก ความสามารถด้านการสื่อสาร การดูแลตนเอง การทำกิจกรรมด้วยตนเอง...

นิตยา ประพฤติกิจ (2536 : 151) กล่าวว่า การพูดเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทดสอบความคิดของตนเอง แสดงความรู้สึก เพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆพัฒนาความสามารถด้านการฟัง สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกฝนการใช้คำโครงสร้างทางภาษาและให้ความสนุกสนาน ยิ่งเด็กอายุน้อยเท่าไยยิ่งพูดน้อยลงเท่านั้นเพราะเด็กจะใช้พลังทางกายเพื่อให้ได้ในสิ่งที่เขา

ต้องการเช่น การหิบบ การกระซอกของจากผู้อื่น การเดินข้าม การชวน การร้องไห้หรือตะเบ็งเสียง โดยไม่ใช่คำพูดเหมือนเด็กที่โตแล้ว แต่เมื่อเด็กพัฒนาด้านวุฒิภาวะแล้วเด็กจะพัฒนาด้านการใช้ภาษา(คำพูด) ด้วย

ผู้ใหญ่ต้องการจะส่งเสริมทักษะด้านการพูดของเด็กแต่บางครั้งผู้ใหญ่ก็ได้ปฏิบัติตามที่ตั้งใจไว้ เพราะบางครั้งผู้ใหญ่ก็ยังเอาอกเอาใจเด็กมากเกินไป จึงทำให้เด็กไม่ยอมพูด เพียงแต่ใช้นิ้วชี้ ร้องไห้โยเยก็ได้ของที่ต้องการเด็กบางคนจึงแสดงพฤติกรรมที่ถดถอย ต่ำกว่าระดับพัฒนาการที่แท้จริงของตน เนื่องจากเมื่อแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นแล้วผู้ใหญ่ให้ความสนใจคน ผู้ใหญ่ควรสนทนากับเด็กในลักษณะ การถามความคิดเห็นให้เด็กเลือกตอบหรือเลือกปฏิบัติ เพราะเป็นการปูพื้นฐานไปสู่หลักประชาธิปไตย

ในการพัฒนาด้านสังคมของเด็กปฐมวัย เด็กควรเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกเหนือจากบุคคลในครอบครัวและรู้จักคบเพื่อนวัยเดียวกัน เนื่องจากเด็กในวัยนี้มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537 : 106)

จากทัศนะความเห็นรวมถึงเอกสารที่ผู้วิจัยได้หยิบยกมานำเสนอนี้ แสดงให้เห็นว่าภาษามีส่วนสัมพันธ์กับพัฒนาการทางสังคมในฐานะเป็นเครื่องมือในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคล เป็นเครื่องมือสำหรับแสดง หรือแลกเปลี่ยนความรู้สึก และความต้องการของบุคคลรวมถึงเป็นสิ่งดึงดูดให้เด็กอยากเข้าสังคมอีกด้วย

3. ทฤษฎีและชั้นของพัฒนาการทางภาษา

นักทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและพัฒนาการทางภาษา เช่น เพียเจต์ (Piaget) ไวกอตสกี (Vygotsky) และบราวน์ (Brown) เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยขอนำเสนอทฤษฎีของไวกอตสกี เนื่องจากไวกอตสกี ได้กล่าวถึงภาษาในลักษณะของความเกี่ยวข้องกันกับสติปัญญา เพื่อให้ทราบแนวคิดทั้งที่เกี่ยวกับภาษาและสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน รวมถึงทฤษฎีของไวกอตสกีเป็นทฤษฎีที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีความมั่นคงภายในสามารถทดสอบได้ กระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าใหม่ๆ และความสมบูรณ์ในตัวเองอยู่ในระดับที่ดีมากจากการประเมินทฤษฎีนักจิตวิทยาพัฒนาการของ ศาสตราจารย์ ดร. อาร์ เมอเร โทมัส (ดวงเดือน ศาสตรภัทร. 2535 : 321)

การค้นคว้าของไวกอตสกี เน้นกระบวนการคิดภายใต้จิตที่มีสติ รู้สำนึกโดยใช้วิธีการวัดเชิงประนัย ไม่ได้อาศัยการเพ่งพินิจภายในหรือทางวิญญาณ เขาเลือกศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิด และภาษา โดยดูว่าความคิดคู่ขนานกับภาษา เช่นเดียวกับที่กลุ่มพฤติกรรม

นิยมอย่างเช่น วัดสันอ้างว่าการคิดคือการพูดในใจหรือไม่ หรือความคิดไม่ขึ้นอยู่กับภาษาแต่มีความสมบูรณ์ในตัวเองเช่นเดียวกับที่พวกเพ่งพินิจภายในเชื่อ คือภาษาเป็นเพียงเครื่องมือสื่อสารความคิดไปยังสื่ออื่นๆหรือเป็นแนวคิดที่ 3 คือความคิดและภาษามีหน้าที่แยกกัน แต่สามารถผสมผสานและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

จากแนวคำถามเหล่านี้ ไวก้อดสก็หาคำตอบโดยใช้วิธีวิเคราะห์การศึกษาเรื่องของความคิดและภาษาซึ่งนักจิตวิทยาและนักมนุษยวิทยาจากต่างประเทศทำไว้ รวมถึงการหาวิธีการค้นคว้าด้านความคิดและภาษาทั้งของเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ ในสหภาพโซเวียตและได้แปลความหมายของสิ่งที่เขาได้ศึกษาเป็นข้อสรุปทางพัฒนาการของเด็กมีหน้าที่แยกกันและไม่จำเป็นต้องมีอะไรมาเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เปรียบได้กับวงกลม 2 วงที่ไม่สัมผัสกันเลยแต่ในขณะที่เด็กโตขึ้นวงกลมทั้งสองเริ่มที่จะพบกันและซ้อนกันแสดงว่าเด็กเริ่มมีสังกัดในการกำหนดคำ

วงกลม 2 วงนี้จะไม่มีวันซ้อนกันสนิท แม้ว่าจะมีส่วนที่ซ้อนกันมากขึ้นทุกทีในขณะที่เด็กเติบโตไปเรื่อยๆแต่ยังมีส่วนที่เป็นความคิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาและส่วนของภาษาที่ไม่เกี่ยวข้องกับความคิด ตัวอย่างที่เป็นความคิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาของผู้ใหญ่คือทักษะการใช้เครื่องมือตัวอย่างของภาษาที่เกี่ยวข้องกับความคิดคือการร้องเพลงเก่าๆ การเอ่ยเบอร์โทรศัพท์ที่เคยท่องจำไว้ การทำซ้ำโดยการท่องจำเหล่านี้ เป็นกิจกรรมทางสมอง แต่มิใช่การสร้างสังกัดกับความคิดขั้นพัฒนาการทางภาษาของไวก้อดสก็

การค้นคว้าของไวก้อดสก็สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาดำเนินไปเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ระยะแรกหรือระยะดั้งเดิม : ระยะนี้เปรียบเทียบกับวงกลมส่วนของภาษาที่ยังไม่ซ้อนกับวงกลมส่วนของความคิด มีระยะตั้งแต่เกิดจนถึง 2 ขวบ ระยะนี้มีลักษณะการพูดโดยไม่ใช้สติปัญญา มี 3 ลักษณะคือ การเปล่งเสียงแสดงอารมณ์ เช่น การร้องด้วยความเจ็บปวด ลักษณะต่อมาเริ่มเมื่อเด็กอายุได้ 2 เดือน เสียงที่แสดงอารมณ์จะประสานกับเสียงที่อาจตีความได้ว่า เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเสียงหรือการปรากฏตัวของบุคคล ระยะที่ 3 เป็นลักษณะการเปล่งเสียงซึ่งไม่เกี่ยวกับความคิด คำเหล่านี้มักเป็นคำที่เกิดจากการเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขจากพ่อแม่หรือพี่น้องจับคู่กับวัตถุที่เห็นบ่อยๆเช่นสัตว์เลี้ยง

ระยะจิตวิทยาไร้เดียงสา : เริ่มเมื่อสิ้นสุดระยะดั้งเดิม คือ 2 ขวบโดยเด็กจะค้นพบว่าคำมีหน้าที่ในลักษณะสัญลักษณ์ เด็กจะแสดงการค้นพบโดยจะถามเสมอว่าสิ่งนั้นเรียกว่าอะไรระยะนี้เด็กจะไม่ถูกวางเงื่อนไขโดยบุคคลอื่นง่ายนัก แต่มักจะหาข้อมูลด้วยตนเองระยะนี้วงกลมทั้งสองส่วนของภาษาและความคิดเริ่มซ้อนกัน

ระยะการพูดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง: การพูดนี้มักพบในเด็กก่อนวัยเข้าเรียนหรือเด็กอนุบาลโดยเด็กจะพูดคนเดียวไม่ว่าทำกิจกรรมอยู่คนเดียวหรืออยู่กับเพื่อน ไวก้อดสก็มอง

ว่าภาษาของเด็กกระยะนี้เป็นเครื่องมือของความคิด เด็กไม่เพียงแต่คิดที่จะพูดเท่านั้น แต่สิ่งที่เด็กพูดกับตนเองยังมีอิทธิพลต่อสิ่งที่แกจะคิดด้วย ดังนั้น สองอย่างนี้จึงมีปฏิสัมพันธ์กันและก่อให้เกิดการสร้างสัจกับหรือความคิดที่เกี่ยวเนื่องกับภาษา

ระยะการเจริญเติบโตเข้าสู่ภายใน: เด็กจะลดการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางจะเกิดขึ้นเมื่อเด็กอายุประมาณ 7 ปี ระยะนี้เด็กเรียนรู้ที่จะใช้ภาษาในสมองของตนเองในรูปของการพูดที่ไม่มีเสียง (Soundless Speech) การคิดโดยอาศัยความจำที่มีเหตุผลซึ่งเป็นอาการภายในที่ใช้เพื่อแก้ปัญหา โดยตลอดชีวิตของบุคคลจะใช้ทั้งการพูดทั้งภายนอกและภายในเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิด

4. ทฤษฎีและขั้นพัฒนาการทางสังคม

แนวคิดของนักทฤษฎีพัฒนาการที่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมของเด็กก่อนบวกล ในที่นี้ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson) เนื่องจากมีการแบ่งขั้นของพัฒนาการไว้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยอีริกสันใช้ชื่อขั้นพัฒนาการนี้ว่า พัฒนาการทางจิตสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากขั้นพัฒนาการทางจิตเพศของฟรอยด์ (Frued) แนวคิดของทฤษฎีนี้มีอยู่ว่าธรรมชาติมนุษย์ต้องผ่านขั้นตอนต่างๆทางจิตสังคม ตามที่บุคคลเจริญเติบโต ขั้นตอน(ระยะ)เหล่านี้จะถูกกำหนดโดยพันธุกรรมโดยไม่คำนึงวัฒนธรรมที่เด็กเติบโตขึ้น อย่างไรก็ตามสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีผลที่สำคัญต่อวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน และต่อความสำเร็จซึ่งเด็กและวัยรุ่นจะรอบรู้ในแต่ละขั้นตอน

ในการทำความเข้าใจขั้นพัฒนาการที่อีริกสันได้วางไว้นี้เสนอแนะว่าในระหว่างขั้นพัฒนาการเด็กจะต้องผ่านวิกฤตการณ์ 8 ประการแต่ละวิกฤตการณ์หรือแต่ละขั้นคือการต่อสู้ระหว่าง 2 บุคลิกภาพที่ขัดแย้งกันเช่นลักษณะความไว้วางใจ จะต่อสู้เอาชนะเหนือความไม่ไว้วางใจในบุคลิกภาพของเด็กวัยทารกในขั้นต่อไปคือการต่อสู้กันระหว่างลักษณะความมีอิสระเพื่ออยู่เหนือความละอายใจหรือความแคลงใจหลังจากนั้นบุคคลยังต้องผ่านอีก 6 ขั้นตามลำดับ จนกว่าจะมีเอกลักษณ์แห่งตน หรือมีวุฒิภาวะทางจิตวิทยาอย่างสมบูรณ์ในวัยผู้ใหญ่

ในความเป็นจริงแล้วจะพบว่าไม่มีใครที่จะอยู่ปลายสุดข้างใดข้างหนึ่งของวิกฤตการณ์ ทั้งสองลักษณะที่ขัดแย้งกันนี้ บุคลิกภาพคนจะเป็นการผสมผสานกันระหว่างความไว้วางใจและความไม่ไว้วางใจในตนเอง เช่นเดียวกับความผสมผสานกันระหว่างความไว้วางใจและความไม่ไว้วางใจต่อผู้อื่นและโลกทั่วไป ดังนั้นวิธีหนึ่งที่จะอธิบายบุคลิกภาพตามระบบของอีริกสันคือการบ่งว่าบุคคลนั้นอยู่ตรงไหนบนแต่ละเส้นของมาตรวัดเหล่านั้น (ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. 2535 : 250 - 252)

ขั้นพัฒนาการทางจิตสังคม

ขั้นพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริคสันจะกล่าวไว้ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งวัยผู้ใหญ่ ในที่นี้ ผู้วิจัยขอเสนอเฉพาะตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลเท่านั้น

1. ขั้น ความไว้วางใจ และความไม่ไว้วางใจ : 0 – 1 ปี

อีริคสันเสนอว่าความรู้สึกไว้วางใจ ได้มาจากประสบการณ์ในปีแรกแห่งชีวิตหรืออีกนัยหนึ่งคือเจตคติเบื้องต้นของเด็กมีรากฐานมาจากความสัมพันธ์ซึ่งเด็กสร้างขึ้นมาในระหว่างพัฒนาการทางปากหรือระยะความร่วมมือของการให้อาหารและการเอาของใส่ปากเป็นประการแรก ดังนั้นเด็กจะอยู่ตรงไหนบนมาตรวัดของความไว้วางใจกับความไม่ไว้วางใจขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของเด็กกับมารดาในช่วงปีแรกหลังจากที่ออกจากมดลูก ถ้าเด็กต้องการอาหารและไม่ได้รับการตอบสนอง เด็กจะพัฒนาไปทางด้านความไม่ไว้วางใจ ถ้าความสัมพันธ์ในระยะนี้ไม่เป็นไปด้วยดี เช่นมารดาปฏิเสธเมื่อแกมีความต้องการทางด้านร่างกาย ความรู้สึกไว้วางใจจะสูญเสียไป ผลก็คือทำให้เด็กมีพื้นฐานไม่ดีต่ออัตราส่วนความไว้วางใจและความไม่ไว้วางใจที่จะสร้างต่อไปในชีวิตที่ยังเหลืออยู่

อีริคสันบอกว่า อาการแรกในด้านลบที่เกิดขึ้นนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นไปเช่นนั้นตลอดชีวิต ความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจแก้ไขได้ในปีหลังๆ แต่ไม่สามารถลบให้หมดได้ด้วยประสบการณ์ทางบวก เช่นเดียวกัน เด็กที่มีเจตคติทางบวกในด้านความไว้วางใจในช่วงปีแรกก็อาจเปลี่ยนไปได้ในปีหลังหากต้องเผชิญกับบุคคลที่สำคัญต่อเขาแต่เขาไม่สามารถพึ่งพาได้

2. ความมีอิสระ ความอาย และความแกล้งใจ : 2 – 3 ปี

ในระยะนี้เด็กจะได้รับอิทธิพลจากระบบกล้ามเนื้อซึ่งมีวุฒิภาวะขึ้น เด็กมีความสามารถมากขึ้นในการขจัดหรือเก็บรักษาสิ่งต่างๆไว้โดยเฉพาะของเสียจากร่างกาย การขับถ่ายของลำไส้หรือกระเพาะปัสสาวะนอกจากจะช่วยให้เด็กรู้สึกดีขึ้นยังทำให้เด็กรู้สึกว่ามีอำนาจในการควบคุมระบบขับถ่ายของตนเองอีกด้วย ความรู้สึกมีอำนาจนี้เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาความรู้สึกอิสระในตัวเอง ขณะเดียวกันเด็กก็เสี่ยงที่จะปะทะกับสิ่งแวดล้อมมากและเร็วเกินไป ในระยะนี้เด็กต้องการความสมดุลระหว่าง 1) ความมั่นคงของพ่อแม่ที่จะยอมให้แกมีโลกที่ไว้วางใจได้ซึ่งป้องกันแกไม่ให้ก้าวข้ามเกินขอบเขตนั้นไป 2) ความยืดหยุ่นและความอดทนของพ่อแม่ที่จะยอมให้เด็กค่อยๆที่จะเรียนรู้ที่จะควบคุมการขับถ่ายไปพร้อมกับความเข้าใจของแกและการควบคุมกล้ามเนื้อในการขับถ่ายของตน ถ้าการควบคุมภายนอกเข้มงวดหรือเร็วเกินไป และเรียกร้องให้เด็กควบคุมการขับถ่ายของตนก่อนที่เด็กจะมีความสามารถทำได้ เด็กจะเผชิญกับการขัดขืน และการพ่ายแพ้อย่างทวิคูณ เด็กจะหมดอำนาจที่จะควบคุมอวัยวะขับถ่ายของตน

และหมดอำนาจที่จะควบคุมการกระทำของพ่อแม่ ดังนั้นเด็กจะแสวงหาความพอใจ โดยถอยหลังไปสู่กิจกรรมทางปากโดยดูดนิ้ว ทำเสียงสระอื่น การเรียกร้องความสนใจ หรืออาการก้าวร้าว

อิริคสันเสนอว่า พ่อแม่ที่เข้มงวดเกินไปกับการขยับถ่ายของลูก อาจส่งผลต่อการเป็นผู้ใหญ่ที่ชอบบังคับขี้เหนียวและพิถีพิถันกับความรัก พลังงาน เวลา และเงิน พฤติกรรมที่ชอบบังคับมากเกินไป อาจเกิดร่วมกับความรู้สึกแฉงใจและความอาย ในทางตรงกันข้าม การฝึกหัดการขยับถ่ายที่มั่นคงค่อยเป็นค่อยไป จะช่วยให้เด็กรู้สึกควบคุมตนเองโดยไม่เสียศักดิ์ศรีแห่งตนและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เข้มแข็งมีอิสระในตนเองที่สังคมยอมรับ

3. ความริเริ่มและความละอาย : 3 – 6 ปี

เด็กจะมีทักษะเพิ่มขึ้นในการใช้ภาษา การเคลื่อนไหว และการจับต้องสิ่งของ ผลก็คือ จินตนาการของเด็กจะขยายออกไปเมื่อประสบกับหลายสิ่งหลายอย่าง ซึ่งอาจทำให้เขาตกใจกลัวโดยไม่อาจเลี่ยงได้ ซึ่งทำให้เขาเริ่มคิดและยืนด้วยตนเองในขณะนี้ เด็กเริ่มมีแววปรากฏให้เห็นถึงความรู้สึกในด้านความคิดริเริ่มซึ่งเป็นรากฐานของความรู้สึกทะเยอทะยานและความเป็นตัวของตัวเอง

ระยะนี้เป็นระยะที่เกิดปมอดิปุสเมื่อจิตรู้สึกพัฒนาขึ้นมาและเป็นตัวควบคุมความคิดริเริ่ม ความกลัวของแรงกระตุ้นทางเพศที่มีต่อพ่อหรือแม่ซึ่งเป็นเพศตรงข้ามของตน เป็นสาเหตุทำให้เกิดความรู้สึกละอายใจ เพื่อที่จะได้ผ่านระยะนี้ไปได้อย่างราบรื่น เด็กต้องการคำแนะนำจากพ่อแม่รวมถึงคุณครู ซึ่งเข้าใจที่เด็กต้องเผชิญปัญหา ความเข้าใจจากพ่อแม่ และครูนี้จะช่วยจัดปัญหาความเกลียดชังหรือความละอายใจของเด็กไปได้ และทำให้เกิดการริเริ่มที่ดี ทักษะทางกายและจิตใจของเด็กซึ่งไม่ถูกทำให้เสียไปโดยความละอายใจที่มากเกินไป ทำให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเชื่อมั่นในตนเอง (ดวงเดือน ศาสตราจารย์. 2535 : 254 – 256)

5. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุนาวิน. 2538)

ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมถูกสร้างขึ้นโดย ศ.ดร.ดวงเดือน พันธุนาวิน มีจุดประสงค์เพื่อเป็นแนวทางนักพัฒนาจริยธรรมในการพัฒนาบุคคลให้เป็นทั้งคนดี และคนเก่ง ซึ่งก่อนจะดำเนินการนักพัฒนาจริยธรรมต้องตอบคำถามอย่างน้อย 3 ข้อ ต่อไปนี้ คือ

1. จะต้องพัฒนาอะไร
2. จะพัฒนาโดยมีขั้นตอนอะไรบ้าง
3. จะพัฒนาอย่างไร

เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางหรือคำตอบจากคำถามจากคำถามดังกล่าวจึงได้มีการศึกษาวิจัย ถึงสาเหตุทางจิตใจของบุคคลที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วพบว่า 8 ประการที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมต่างของบุคคล ซึ่งถูกนำเสนอในรูปของต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมมีเนื้อความว่าถ้าเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนเก่งและคนดีเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดก ผลใหญ่หวานอร่อยบนต้นนี้ ลำต้นและรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการ เปรียบเสมือนส่วนลำต้นของต้นไม้จริยธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรมลักษณะทางจิตใจดังกล่าวคือ

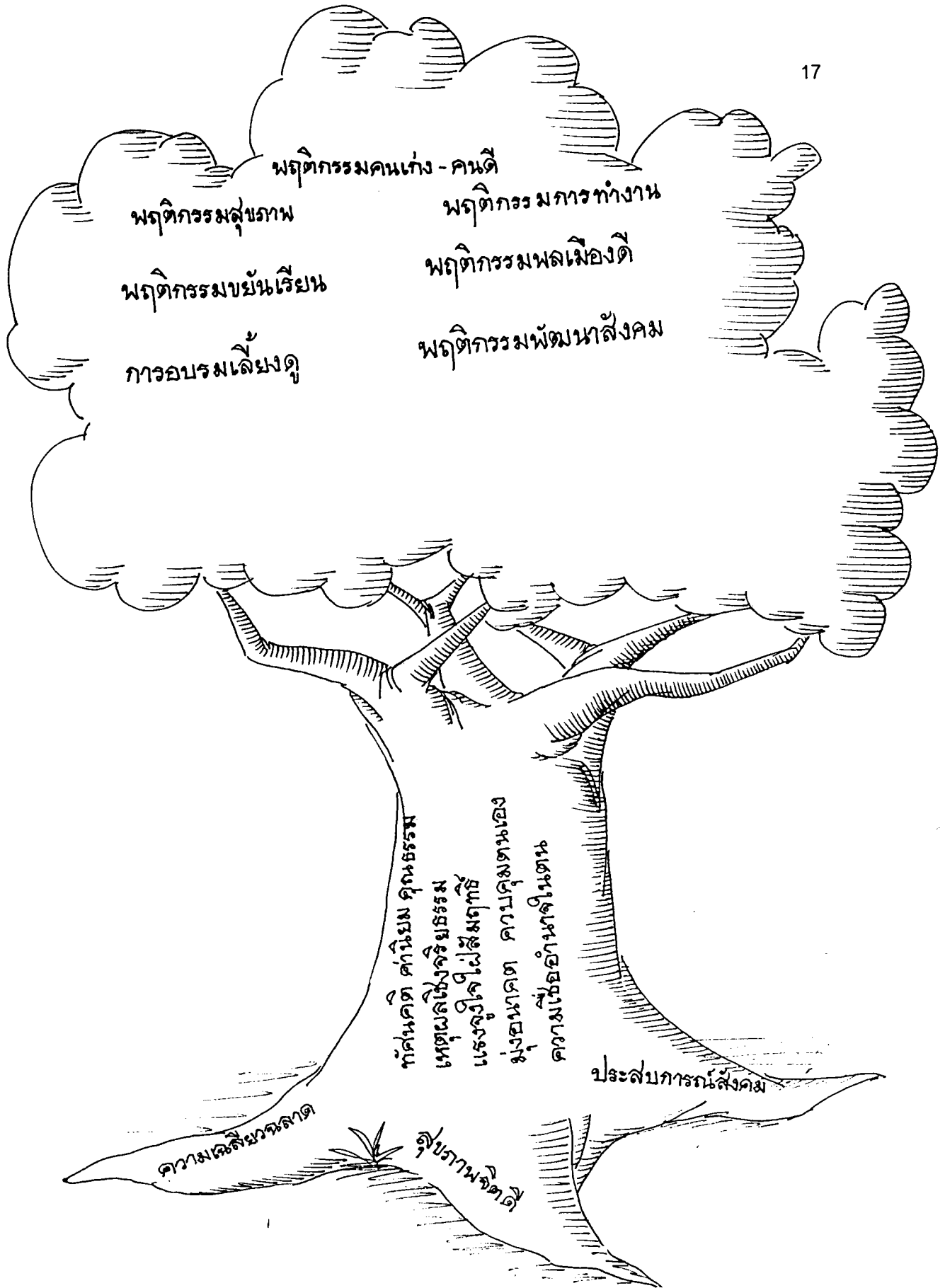
1. ทศนคติ - คุณธรรม - ค่านิยม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่
2. เหตุผลเชิงจริยธรรมหรือการเห็นแก่ผู้อื่นส่วนรวมและหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว
3. ลักษณะมุ่งอนาคตสามารถคาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนให้สามารถ^{อยู่}ชกได้รอได้อย่างเหมาะสม
4. ความเชื่ออำนาจในตนว่าทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษ
5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

นอกจากลักษณะทางจิตใจ 5 ประการ ที่ลำต้นของต้นไม้จริยธรรมแล้วพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ

1. สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดเหมาะสมกับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถในการคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้
2. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การเข้าใจมนุษย์และสังคมรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา
3. มีสุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณเหมาะสมกับเหตุการณ์

ลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานนี้ เปรียบเสมือนรากสำคัญของต้นไม้ที่ซ่อนใช้หาอาหารมาเลี้ยงลำต้น ซึ่งจะต้องมีความสมบูรณ์ ลักษณะพื้นฐานทางจิต 3 ประการนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทางจิต 5 ประการ ที่ลำต้นส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นคนดี และคนเก่ง ซึ่งเป็นผลบนต้นไม้ต่อไป

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมที่ผู้วิจัยหยิบยกมานำเสนอนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นหนึ่งใน 3 ประการของลักษณะทางจิตพื้นฐาน หรือเปรียบได้กับรากของต้นไม้จริยธรรม

ภาพประกอบ 1 แสดงโครงสร้างทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

6. แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นนามธรรมต่อกันไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกับผู้อื่นในลักษณะใด ย่อมต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ เช่น การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การทำงานร่วมกันเป็นต้น ภาษาเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งซึ่งเป็นตัวให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่นมั่นคง ภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้มีความรู้ ความรู้สึกตลอดจนเจตคติต่างๆ การปรับตัวของเด็กได้รับอิทธิพลมาจากภาษาพูด (ศรียา นิยมธรรม. 2519 : 21) ภาษาเกิดจากความจำเป็นของมนุษย์ที่ต้องติดต่อสัมพันธ์กัน ภาษาเป็นสื่อกลางในการตอบตกลงบอกกล่าวทำความเข้าใจระหว่างบุคคลเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ช่วยให้คนคิดวินิจฉัยคุณภาพของสติปัญญา (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2519 : 20)

เด็กปฐมวัยเป็นระยะที่มีพัฒนาการทางภาษาที่เร็วมาก สามารถพูดประโยคที่ชัดเจนรู้จะคำมากขึ้น สามารถเลือกคำได้เหมาะสมรู้จักฟัง เข้าใจความสามารถ และทำตามคำสั่งได้สนใจในการฝึกอ่าน ชอบเล่าเรื่อง สนใจคำศัพท์ใหม่ๆ ชักถามความหมายของคำอยู่เสมอ แนวทางการส่งเสริมภาษา คือ การเปิดโอกาส ให้เด็กทุกคนในการพูดสนทนาโต้ตอบ ฝึกการฟัง ฝึกการอ่าน ฝึกกล่อมเนื้อ ให้สัมพันธ์กับสายตา ให้เด็กช่วยจำเรื่องราวได้(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 16 – 17)

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข และคนอื่นๆ (2522 : 98 – 99) ได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศและสรุปว่าการใช้สื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน มีผลต่อความพร้อมทางภาษาของเด็ก การเล่นต่างๆที่ส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็กปฐมวัยได้แก่ การเล่นนิ้ว การเล่นตอบคำถาม การเล่นปริศนาคำทาย การเล่นร้องเพลง และทำทางประกอบการเล่นหรือแสดงตามนิทาน นอกจากนี้ยังให้แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. ภาษาของเด็กปฐมวัยแสดงให้เห็นความคิด ความสนใจ และความสัมพันธ์ของเด็กที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาความสามารถของเด็กได้ โดยการจัดหาสื่อเพื่อให้เกิดประสบการณ์ ด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน
2. การจัดประสบการณ์ด้านการฟังควรใช้สื่อที่มีเสียง การเล่านิทาน คำคล้องจอง เพลงกล่อมเด็ก และการเล่นตามคำสั่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
3. สื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านการพูด ควรเป็นสื่อที่เด็กเคยมีประสบการณ์มาก่อนโดยนำมาจัดในรูปของการสนทนา การเล่าเรื่อง การเล่านิทาน และการแสดงละคร
4. สื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านการอ่าน ควรเป็นภาพ หนังสือภาพ ตัวอักษรที่ทำด้วยกระดาษแข็ง พลาสติกหรือไม้

5. สื่อที่ใช้จัดประสบการณ์ด้านการเขียน ควรเป็นเส้นจัดตัวอักษรดินหรือแป้งสำหรับปั้น
ฉันทนา ภาคบงกช (2538 : 1 – 2) กล่าวว่า ภาษาสามารถพัฒนาได้ดีในบรรยากาศที่
ผ่อนคลาย มีการยอมรับ และไม่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความก้าวหน้าทาง
ภาษาของเด็กมีดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษาทั้งในชั้นเรียนและโรงเรียนควรตกแต่งด้วยคำหรือ
ข้อความซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเล่น การเล่นของเด็กเปรียบได้กับการทำงานในโลกของผู้ใหญ่ การพัฒนา
ความสามารถทางภาษาส่วนมากจะเกิดจากประสบการณ์จริง
3. การอ่าน การอ่านเป็นสื่อของการเรียนรู้ จึงควรจูงความสนใจให้เด็กรักการอ่าน
เช่น การอ่านนิทานให้เด็กฟัง
4. การเขียน การเขียนมีความสัมพันธ์กับการอ่านจึงควรจัดให้มีกิจกรรมการเขียนให้
สัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กอ่าน
5. การใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การสื่อความถึงกัน ข้อความถึงเด็ก
และข้อความถึงผู้ปกครอง การชื่อของเป็นต้น

เฮนริก (Henrick) ได้เสนอแนะวิธีการพื้นฐานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก
ไว้ดังนี้

1. รู้จักฟังเด็ก
2. ให้เด็กได้พูดคุยถึงเรื่องราวที่เข้าได้พบเห็นหรือที่เขาได้ฟังมา
3. รู้จักพูดคุยหรือสนทนากับเด็ก
4. รู้จักซักถามเพื่อให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น
5. ให้เด็กได้รู้จักฝึกฝนการฟัง
6. รีบปรึกษาผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะเมื่อเด็กมีปัญหา

นอกจากนี้การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ เช่น
พื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม ประสบการณ์ที่เสริมสร้าง การฝึกฝน ประสาทสัมผัส การยอมรับ
รับฟังเด็ก และการที่เด็กมีโอกาสพูดคุยอย่างสนุกสนานเป็นต้น (นิตยา ประพฤติกิจ. 2536 :
162 – 163 ; อ้างมาจาก Henrick. 1980 : N.D.)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและการส่งเสริมความสามารถทางภาษา

วูดเวิร์ด ดาโรลีน และเจอโรม (Woodward. 1977 : 1) ได้ศึกษารูปแบบการเริ่มเขียนของเด็กระดับปฐมวัย พบว่า เด็กที่มีความพร้อมในการฟังและการออกเสียง การผูกประโยคจะมีความสามารถในการเขียนสูงกว่าเด็กที่ไม่พร้อมด้านการฟังการออกเสียง และการผูกประโยค

โฮลดาเวย์ (Raines and Canady. 1990 : 224 ; citing Holdaway. 1979) พบว่า เด็กที่มาจากบ้านที่แวดล้อมด้วยหนังสือ มีประสบการณ์ที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟัง เด็กเหล่านี้จะสามารถอ่านหนังสือออกก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง โดยเด็กอ่านออกด้วยตนเอง ไม่มีการสอนอย่างจริงจังจากพ่อแม่

เทเลอร์ และเลสลี่ (Raines and Canady. 1990 : 224 ; citing Taylor. 1983 ; Lesley. 1989) พบว่า เด็กที่มีประสบการณ์ที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นประจำ จะสามารถอ่านหนังสือออกได้เอง ซึ่งทำให้เกิดแนวคิดที่เด็กเรียนที่จะอ่านออกได้เองโดยธรรมชาติ เช่นเดียวกับที่เด็กทารกเรียนที่จะพูดภาษา และในการสอนพูด พ่อแม่มักจะไม่เน้นหรือตำหนิเมื่อผิดพูดไม่ชัด แต่จะค่อยๆ สอนให้พูดให้ชัดโดยทำแบบอย่าง แสดงความยินดีเมื่อพูดได้ และส่งเสริมให้เด็กกล้าพูดโดยรับฟัง ตั้งใจฟัง จึงทำให้นักวิจัยภาษากลุ่มนี้เกิดแนวคิดว่าการเรียนการสอนภาษาทางด้านอ่านเขียนของเด็กก็ควรจะให้เป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติเช่นเดียวกันกับเด็กเริ่มเรียนพูด

วิลเลียม และ แมค ฟาร์แลนด์ (Mc Carthy. 1960 ; citing Williams and Mc farland) ขอดสอบเกี่ยวกับคำศัพท์ของ สมิท (M.E. Smith) ทดสอบเด็กในรัฐไอโอวา (Iowa) จำนวน 242 คนและเด็กในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า จำนวน 64 คน มีระดับอายุ และสติปัญญาใกล้เคียงกัน พบว่า เด็กในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า มีความสามารถทางด้านคำศัพท์ต่ำกว่าเด็กในระดับอายุ และระดับสติปัญญาเดียวกัน จะเห็นได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว ช่วยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ กับสมาชิกอื่นๆ โดยเฉพาะในขวบปีแรก เด็กเริ่มเลียนเสียง และเริ่มเรียนรู้คำและความหมายของคำ และแม่เป็นบุคคลใกล้ชิดมากที่สุดทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น กลายเป็นสิ่งเร้าให้เด็กอยากโต้ตอบ ทำให้พัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กกลุ่มนี้มีพัฒนาการที่สูงกว่าส่วนเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ มีพัฒนาการทางภาษาช้ากว่าเด็กที่พ่อแม่เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด

คลอร์ และเบรย์ (Clore and Bray. 1978 : 156) ได้ศึกษาผลของการใช้นิทานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของเด็กโดยใช้หุ่นจำลองและการแสดงบทบาทสมมติกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 62 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โดยให้นักเรียนแสดงอุปนิสัยทำทางให้เหมือนกับตัวละครในนิทานนั้นเมื่อเรียนจบแล้ววัดทัศนคติทันทีพบว่าเด็กชายเหล่านี้มีทัศนคติที่ดีต่อสัตว์ และหลังจากนั้นอีก 6 สัปดาห์ทำการวัดอีกครั้งหนึ่งผลปรากฏว่า การวัดทัศนคติ89b

นิของเด็กรายทั้งสองโรงเรียนมีความมั่นคง เด็กชายที่เคยล่าสัตว์เล็กมาสัตว์โดยแน่นอน ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงว่า นิทานมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมทัศนคติที่มั่นคงของเด็ก

จินตนา เนียมเปีย (2521) ได้ศึกษาพัฒนาการด้านจำนวนถ้อยคำ และความซับซ้อนของประโยคของเด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 3 – 6 ปี) ในจังหวัด พิษณุโลก และสุโขทัย จำนวน 120 คน เป็นชาย 62 หญิง 58 คน โดยใช้แบบทดสอบทางถ้อยคำ และความซับซ้อนของประโยค โดยใช้รูปภาพที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของเด็ก เป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กพูดแล้วบันทึกเทปแล้วนำมาวิเคราะห์ แบบสอบถามบิดา มารดาถึงตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว และแหล่งที่อยู่อาศัย พบว่า

1. เด็กที่มาจากครอบครัว ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีพัฒนาการทางภาษา ด้านจำนวนถ้อยคำของประโยคดีกว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ
2. เด็กที่ บิดา มารดา มีการศึกษาดีจะมีพัฒนาการทางภาษา ด้านจำนวนถ้อยคำและความซับซ้อนของประโยคสูงกว่าเด็กที่มีบิดามารดา ได้รับการศึกษาต่ำ
3. พัฒนาการทางภาษาเด็กเกี่ยวข้องกับอาชีพของบิดามารดา
4. เด็กที่มีอายุสูงขึ้น จะมีพัฒนาการทางภาษา ด้านจำนวนถ้อยคำ และความซับซ้อนของประโยคเพิ่มขึ้นตามอายุ
5. ขนาดครอบครัวมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก
6. เด็กหญิงมีพัฒนาการทางภาษาดีกว่าเด็กชาย ทั้ง 2 ด้าน
7. เด็กในเมืองมีพัฒนาการทางภาษาทั้ง 2 ด้านดีกว่าในชนบท

จิระภา กัณธยาภรณ์ (2532 : 70) ศึกษาวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาส่งผลต่อความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของเด็กก่อนประถมศึกษาที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เด็กอายุ 5 – 6 ปี ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลปรากฏว่า เด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความพร้อมทางการเรียนภาษาไทย ความสามารถในการจำแนกเสียง ความสามารถในการรู้คำศัพท์ ความเข้าใจในการฟัง ความสามารถในการใช้สายตาและกล้ามเนื้อ และความสามารถในการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์สูงกว่า เด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก

กาญจนา สุวรรณธาร (2537 : 105) ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองและความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสรรค์สร้างที่ครูมีปฏิสัมพันธ์และไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเด็กนักเรียนชายและหญิงอายุ

4 – 5 ปี จำนวน 60 คน กลุ่มทดลอง 1 ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสรรค์สร้างแบบที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นแบบปกติ กลุ่มละ 20 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสรรค์สร้างแบบที่ครูมีปฏิสัมพันธ์มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความสามารถทางภาษาสูงกว่า เด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นสรรค์สร้างแบบครูไม่มีปฏิสัมพันธ์และการจัดประสบการณ์การเล่นแบบปกติ

อภิญา กังเสนาวัณ (2530) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคในการสื่อสารของเด็กก่อนวัยเรียน (3 – 6 ปี) ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ และในครอบครัวปกติ จำนวน 160 คนโดยใช้แบบทดสอบรูปภาพ พบว่า

1. เด็กก่อนวัยเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติ มีพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคสูงกว่า เด็กก่อนวัยเรียน ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์
2. เด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุมากกว่า มีพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำ และการใช้ประโยคสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า
3. เด็กหญิงมีพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำ และการใช้ประโยค ไม่แตกต่างจากเด็กชาย
4. พัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ประโยค

งานวิจัยที่นำเสนอมาทั้งหมดในข้างต้น พอสรุปได้ว่ามีอิทธิพลหลายอย่างส่งผลต่อการพัฒนา ความสามารถทางภาษา ทั้งอิทธิพลจากภายนอก เช่น สภาพครอบครัว เศรษฐกิจ อิทธิพลภายในตัวเด็ก เช่น อายุ เพศ ระดับสติปัญญา นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นอีกว่า ความสามารถทางภาษาสามารถฝึกฝนพัฒนาขึ้นได้ด้วยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมดังที่ กรรณิการ์ ธีระสังวร. 2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาลสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่าเรื่องจากภาพด้วยวิธีที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กอนุบาลในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี ที่ได้รับกิจกรรมครูเล่าเรื่องประกอบภาพ และตั้งคำถาม และเด็กเล่าเรื่องประกอบภาพมีพัฒนาการทางภาษาสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับกิจกรรมเล่าเรื่องประกอบภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา มาดัดแปลงเนื้อหาบางส่วนให้สามารถเอื้อต่อการส่งเสริมทักษะทางสังคมไปพร้อมกับการส่งเสริมความสามารถทางภาษา รวมถึงได้ศึกษาอุปสรรคสภาพการส่งเสริมความสามารถทางภาษา เมื่อเนื้อหาบางส่วนถูกเปลี่ยนแปลงโดยผู้วิจัย ตั้งสมมุติฐานการวิจัยครั้งนี้ว่า นักเรียนอนุบาล

ที่ได้รับประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียน
อนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ

8. พัฒนาการทางสังคมกับแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 200) ให้ความหมายของพัฒนาการทางสังคมว่าเป็น การพัฒนาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับบุคคลอื่น พฤติกรรมเหล่านี้รวมทั้งส่วนที่เนื่องมาจากความนิยมและเจตคติ ส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะตน ส่วนที่สัมพันธ์และร่วมกับบุคคลอื่น

ดาร์นี ดิชยเดช (2531 : 8) กล่าวว่า พัฒนาการทางสังคมเป็นการแสดงความสามารถในการแสดงพฤติกรรมในสอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ ปฏิบัติตนได้ตามที่สังคมกำหนด และมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีส่วนร่วมและพอใจกับสังคมนั้นๆ สอดคล้องกับความเห็นของ อรวรรณ สุ่มประดิษฐ์ (2533 : 12) ที่ว่า พัฒนาการทางสังคมเป็นการแสดงพฤติกรรมมนุษย์ ที่สังคมนั้นยอมรับและสามารถปฏิบัติตามบทบาทที่วางไว้ได้อย่างถูกต้องโดยรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1972 : 228) ได้กล่าวว่าพัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับเพื่อจะเข้ากับสังคมได้และการที่เด็กจะเข้ากับสังคมได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญ 3 ส่วน

1. ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม หมายความว่า เด็กจะเข้ากับสังคมได้ดีต้องประพฤติตามแนวทางที่สังคมยอมรับและนิยมชมชอบ ซึ่งแต่ละสังคมนั้นมีมาตรฐานของตนเองว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสม เด็กจะต้องรู้จักเข้าใจมาตรฐานและปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

2. บทบาทในสังคม หมายความว่า แบบแผนพฤติกรรมที่ยึดถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมในสังคมซึ่งในแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน บทบาททางสังคมดังกล่าวได้แก่ บทบาทของพ่อแม่ ของเด็ก ของครู ฯลฯ บทบาทเหล่านี้ถูกกำหนดขึ้นเป็นมาตรฐาน สำหรับสมาชิกในสังคม การปฏิบัติไม่เหมาะสมกับบทบาทที่สังคมกำหนด ทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับสังคม และจะอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขไม่ได้

3. ทักษะติดต่อสังคม หมายถึง ความรู้สึกของเด็กที่มีต่อสังคม เด็กจะต้องรู้สึกว่าคุณเองเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม มีหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องกัน และให้ความร่วมมือกับหน่วยต่างๆ ในสังคม คนที่เข้าสังคมได้ดีจะต้องรู้สึกพอใจในกิจการทางสังคม

จากความคิดเห็นดังกล่าวในเรื่องของพัฒนาการทางสังคมชี้ให้เห็นว่าพัฒนาการทางสังคมเป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่ทั้งตนเองและสังคมยอมรับในการแสดงพฤติกรรมนั้น

ออกมา พฤติกรรมดังกล่าวได้แก่ การทำหน้าที่สำหรับตนเองหรือกิจวัตรส่วนบุคคล การทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น มีมารยาทสอดคล้องกับวัฒนธรรมของสังคม การมีทัศนคติและการปฏิบัติตนที่ดีต่อสังคม ก่อให้เกิดการยอมรับและความสุขในการอยู่ร่วมกับสังคม

พัฒนาการทางสังคมสามารถฝึกหรือพัฒนาได้จากการให้การส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะหรือพฤติกรรมทางสังคมดังความเห็นดังต่อไปนี้

สุรวงศ์ ไคว้ตระกูล (2536) กล่าวว่า ในวัยประถมศึกษาเด็กจะมีความผูกมีความผูกพันกันกับเพื่อนในวัยเดียวกัน เริ่มเรียนที่จะให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือจากเพื่อน วัยประถมศึกษาจึงเป็นวัยที่ง่ายแก่การเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมที่พึงปรารถนากว่าวัยอื่น สิ่งสำคัญคือครูจะต้องดูแลและแนะนำช่วยเหลือให้นักเรียนแต่ละคนได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆในชั้นเรียน

ประมวล ดิกคินสัน (2527 : 107) กล่าวถึงแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. การกำหนดตารางกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องกันจัดกิจกรรมที่ต้องใช้พลังและผ่อนคลายสลับกัน ทำให้เด็กไม่เบื่อ มีบรรยากาศการเรียนที่ดี การที่เด็กรู้ตารางกิจกรรมประจำวันและสิ่งที่ครูคาดหวังให้เด็กทำให้เกิดความเป็นระเบียบและมีความรู้สึกมั่นใจ
  2. การเสริมแรง ทำทันทีเมื่อเด็กมีพฤติกรรมเหมาะสม จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ ในการเสริมแรงพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กปฐมวัย ควรพูดให้ชัดเจนว่า เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่ดีอย่างไร คำชมเชยของครูมีคุณค่าต่อเด็กส่วนใหญ่ เพราะเป็นตัวอย่างที่ดีเด็กมักจะเอาอย่างในบางครั้ง อาจใช้ท่าทางแทนการเสริมแรงด้วยวาจาตามความเหมาะสม
  3. การให้รางวัล เป็นการเสริมแรงจากภายนอกกระตุ้นให้เด็กช่วยกันทำงานจนสำเร็จตามเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาด้านสังคมเพื่อมุ่งให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จโดยตัวเอง ซึ่งเป็นการเสริมแรงจากภายในตัวเด็กเอง
  4. ส่งเสริมความรับผิดชอบ คือ การให้เด็กสามารถทำสิ่งต่างๆได้ด้วยตัวเองและรับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำ
  5. ส่งเสริมให้เด็กรู้และสนใจความรู้สึกของผู้อื่น โดยครูชมเชยชวนให้เด็กสนใจการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจ หรือแนะนำให้เด็กแบ่งปัน ร่วมมือ และการช่วยเหลือผู้อื่น
- เพื่อให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม ธีรยุทธ์ เสนิงศ์ ณ อยุธา. 2537 : 142) กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมทักษะทางสังคมว่าประกอบไปด้วย
1. ให้นักเรียนมีส่วนเล่าประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่น

2. นักเรียนฝึกแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นที่ดีที่สุด
4. ให้นักเรียนมีโอกาสดูออก เช่น การสาธิตและแสดงบทบาทสมมุติ
5. ฝึกมารยาทตามแบบวัฒนธรรมไทย
6. ฝึกการอ่านและตีความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ
7. ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มและวัดผลงานของกลุ่มได้
8. ฝึกวางข้อตกลงและรับผิดชอบต่อข้อตกลงนั้นๆ
9. ฝึกการทำงานในรูปของคณะกรรมการ
10. ฝึกควบคุมระเบียบวินัยของตนเองและของกลุ่ม

9. งานวิจัยการส่งเสริมทักษะทางสังคม

ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์ (2520 : 105) ได้ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทยในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปี ถึง 25 ปี พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างจริยธรรมกับความถนัดทางภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ไฉไล บุญมาก (2537 : 87) ได้ศึกษาผลของการร่วมมือและการแข่งขันในการเล่นเกมที่มิต่อพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และการสื่อสารด้วยภาษาในวัยเด็กตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน คน 36 คน โดยมีคะแนนด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนในเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา และใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลอง 1 ได้รับการเล่นเกมแบบร่วมมือ กลุ่มทดลอง 2 ได้รับการเล่นเกมแบบแข่งขัน กลุ่มควบคุมอ่านหนังสือการ์ตูนที่ผู้วิจัยนำมา ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ระหว่าง 13.00 – 15.0 น. ผลการวิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนของกลุ่มนักเรียนที่มีการเล่นเกมแบบร่วมมือดีกว่ากลุ่มที่มีการเล่นเกมแบบแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสื่อสารด้วยภาษาของนักเรียนกลุ่มที่มีการเล่นเกมแบบร่วมมือดีกว่ากลุ่มที่มีการเล่นเกมแบบแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ

จากงานวิจัยของ ไฉไล บุญมาก ในช่วงต้นจะเห็นได้ว่า เด็กที่เข้าร่วมเล่นเกมแบบร่วมมือมีทักษะทางสังคม และความสามารถทางภาษาดีขึ้น และมากกว่า เมื่อเทียบกับเด็กที่เล่นเกมแบบการแข่งขัน ทั้งนี้ เนื่องจากการที่เด็กได้ทำกิจกรรมในลักษณะของการร่วมมือทำให้เด็กมีการวางแผนการแสดงความคิดเห็นและรับความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มเกิดผลสำเร็จ ลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะที่ช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคม รวมถึงการที่

เด็กต้องพยายามใช้ภาษาเพื่อสื่อสารความคิดความต้องการเพื่อให้สมาชิกภาพในกลุ่มได้รับรู้ และเข้าใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการขัดเกลา ความสามารถทางภาษา ซึ่งไม่ค่อยพบใน กิจกรรมแบบแข่งขัน ผลสรุปในทำนองเดียวกัน แม้ว่าจะนำการทดลองที่ใช้กิจกรรมในลักษณะ ใกล้เคียงกับงานวิจัยของไฉไล บุญมาก ดังกล่าวกับเด็กที่มีความพิการทางสมอง ดังที่ โครงการนันทนาการมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (ไฉไล บุญมาก. 2537 : 27 – 28 ; อ้างอิงจาก โครงการ นันทนาการมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ. 2532) ได้ทดลองใช้เกมเพื่อกระตุ้นพัฒนาการด้านร่างกาย สังคม และอารมณ์ สำหรับเด็กสมองพิการระดับสติปัญญา 30 – 50 มีความระหว่าง 8 – 12 ปี จำนวน 30 คน โดยใช้เกม 2 ลักษณะคือ เกมการแข่งขันเป็นรายบุคคล และเกมการแข่งขันเป็น กลุ่มระยะเวลาการทดลองคือ สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 เดือน จากการสังเกต ขณะทดลอง และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งการทำแบบประเมินพัฒนาเด็กวัย 0 – 7 ขวบ สรุปได้ว่า เด็กกลุ่มตัวอย่างขณะได้รับการทดลองการแข่งขันเกมในลักษณะกลุ่มจะมีการสื่อสารในลักษณะท่าทางคือ สามารถรับรู้แสดงพฤติกรรมได้ถูกต้อง พัฒนาการด้านภาษาพูด พัฒนาการด้านร่างกาย และสังคมดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อนทดลอง และดีกว่าขณะที่ได้ รับการแข่งขันเป็นรายบุคคล

หลังจากนั้น ได้นำเกมทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวไปทดลองซ้ำกับเด็กที่มีระดับสติปัญญา 65 – 70 อายุระหว่าง 8 – 12 ปี ซึ่งเป็นเด็กชายทั้ง 10 คน ในระยะเวลาทดลองและการวิเคราะห์ ผลเช่นเดิม สรุปผลได้ว่าเด็กกลุ่มตัวอย่างขณะได้รับการทดลอง การแข่งขันเกมในลักษณะกลุ่ม จะมีการสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง และภาษาพูด มีพัฒนาการด้านร่างกายและสังคมดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับในระยะก่อนการทดลอง และขณะได้รับการแข่งขันเป็นรายบุคคล

งานวิจัยที่ผู้วิจัยหยิบยกมานำเสนอนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความสามารถ ทางสังคมกับความสามารถทางภาษา ดังจะเห็นได้จากทักษะทางสังคม และความสามารถทาง ภาษาของผู้เข้ารับการทดลองด้วยการร่วมกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางสังคม กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่ต้องร่วมรับผิดชอบเป็นกลุ่มดีกว่าทักษะทางสังคม และความสามารถทางภาษา ของผู้ร่วมกิจกรรมที่รับผิดชอบเป็นรายบุคคล หรือไม่เน้นส่งเสริมทักษะทางสังคม

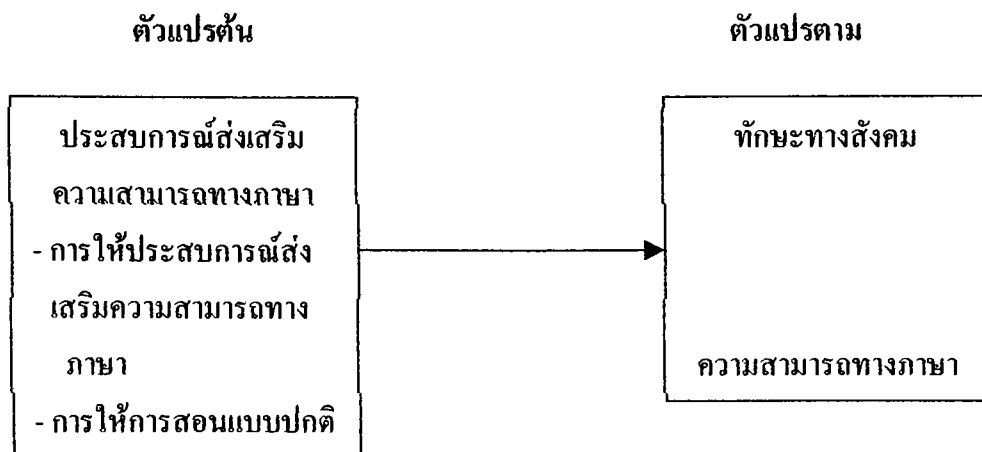
ในทางกลับกันผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ของความสามารถ ทางภาษากับทักษะทางสังคมในลักษณะทดลองใช้กิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษา

แต่ไม่ปรากฏงานวิจัยในลักษณะดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความสามารถทางภาษากับทักษะทางสังคมด้วยการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา โดยผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

สมมุติฐานการวิจัย

1. ทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติ
2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูง สูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
3. ทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาค่ำ สูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาค่ำ
4. ความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติ
5. ความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูง สูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
6. ความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาค่ำ สูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้การสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาค่ำ

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย (Conceptual Frame Work)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยทำการวิจัยโดยมีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. แบบแผนการดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนทั้งหมด 119 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 80 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

1. นำรายชื่อของนักเรียนชาย – หญิง ชั้นอนุบาล 3 ปีการศึกษา 2546 มาเรียงลำดับตามคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อทำการแบ่งกลุ่มตามเกณฑ์ระดับสติปัญญาโดย

- 1.1 กลุ่มระดับสติปัญญาสูงเป็นนักเรียนที่อยู่ใน 40 ลำดับแรกของลำดับคะแนนผลการเรียน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด

- 1.2 กลุ่มระดับสติปัญญาต่ำเป็นนักเรียนที่อยู่ใน 40 ลำดับท้ายของลำดับคะแนนผลการเรียน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ทั้งหมด

2. การจับคู่เข้ากลุ่มนักเรียนที่มีลำดับที่ของคะแนนติดกัน สุ่มเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม แล้วจับฉลากรายชื่อกลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อเข้ารับประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถภาษากับการเรียนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเข้ากลุ่มเสร็จแล้วจะมีลักษณะตามตาราง

กลุ่ม ระดับ สติปัญญา	กลุ่ม ประสบ การณ์ที่ ได้รับ	การให้ประสบการณ์ ส่งเสริมภาษา	การให้การสอน แบบปกติ
	สูง		
	สูง	20	20
	ต่ำ	20	20

2. เครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา

2.1 แบบทดสอบความสามารถทางภาษา

2.3 แบบสังเกตทักษะทางสังคม

2.1 ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา

ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ผู้วิจัยใช้คือ กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมุติ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากซึ่งสร้างโดย เนื่อน้อง สนับบุญ (2541) และนำมาปรับปรุงให้เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมและความสามารถทางภาษาไปพร้อมๆ กัน ซึ่งขั้นตอนและที่มาของประสบการณ์ส่งเสริมภาษาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร: ทำการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ

1.1) ภาษาและพัฒนาการทางสังคมของเด็กในระดับอนุบาล

1.2) แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางภาษาและพัฒนาการทางสังคม

1.3) กิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาและกิจกรรมส่งเสริม

พัฒนาการทางสังคมที่สร้างไว้แล้วในอดีต

2) ขึ้นเตรียมงาน: สิ่งที่จะต้องเตรียมสำหรับการจัดประสบการณ์ฯ มีดังนี้

2.1) บุคคล หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในการจัด

ประสบการณ์ในที่นี้คือ ครู ครูพี่เลี้ยง โดยการนิเทศน์ ข้อตกลงวิธีการในการจัดประสบการณ์

และสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเตรียมนักเรียนเพื่อเข้ารับประสบการณ์ฯ โดยการสุ่มกลุ่ม ตัวอย่าง

2.2) อุปกรณ์ หมายถึง อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ฯ อันได้แก่ ชุดภาพสำหรับนำเสนอ อุปกรณ์เก็บชุดภาพ อุปกรณ์จับเวลา รวมถึงบอร์ดแสดงผลคะแนน

2.3) สถานที่ที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ฯ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับแบ่งเป็นส่วนที่ใช้ในการเตรียมตัวในการนำเสนอเรื่องราวและเก็บชุดภาพ และอยู่ห่างจากส่วนของผู้รับชม การนำเสนอพอสมควร

3) **ขั้นตอนการ :** การดำเนินการจัดประสบการณ์ฯ ส่งเสริมความสามารถทางภาษา เป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

3.1) การปฐมนิเทศกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนที่เข้ารับการจัดประสบการณ์ฯ ได้รับทราบข้อตกลง การแบ่งกลุ่ม การคัดเลือกผู้ทำหน้าที่ในกลุ่ม ทำความเข้าใจ การดำเนินกิจกรรม รวมถึงการจับฉลากหากกลุ่มที่จะออกมานำเสนอ

3.2) นักเรียนกลุ่มนำเสนอเรื่องราวจะแยกตัวออกมาเลือกชุดภาพ และเตรียมตัวในการนำเสนอโดยมีพี่เลี้ยงดูแล และประเมิน ส่วนนักเรียนผู้รับชมจะพูดคุยกับคุณครูในเรื่องของข้อสงสัย ในการดำเนินกิจกรรมใช้เวลาในช่วงนี้ไม่เกิน 15 นาที

3.2.1) การนำเสนอเรื่องราวโดยเริ่มจากการแนะนำกลุ่ม การนำเสนอภาพ และเล่าเหตุการณ์จากตัวแทนกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมุติของสมาชิกในกลุ่มตามตัวละครที่ปรากฏในภาพ (15 นาที)

3.2.2) การแสดงมารยาทจากหัวหน้าของกลุ่มนำเสนอด้วยการกล่าวขอบคุณ และจากกลุ่มผู้รับชมด้วยการปรบมือ กล่าวชมเชยให้กำลังใจ

3.2.3) การประเมินผล ให้คะแนนแบบมาตรฐานประมาณค่าในหัวข้อต่าง ๆ ด้วยการให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คะแนนรวมถึงการแสดงความคิดเห็น และการให้คะแนนจากครู และครูพี่เลี้ยง

4) **ขั้นสรุป และประเมินผล**

การสรุปและประเมินผลเป็นการนำเอาผลคะแนนที่ได้แต่ละครั้งของการจัดประสบการณ์ฯ มาสรุป และแสดงที่บอร์ดที่จัดเตรียมไว้ โดยการสรุปผลการประเมินนี้จะทำเป็นรายสัปดาห์ จนกระทั่งเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาในการจัดประสบการณ์ฯ นั่นคือ ทุกกลุ่มได้มีโอกาสทำหน้าที่เป็นผู้นำเสนอครบ 5 ครั้ง จะนำเอาผลการประเมินของทุก ๆ สัปดาห์มาสรุป และให้รางวัลในผลงาน

2.2 แบบทดสอบความสามารถทางภาษา

แบบทดสอบความสามารถทางภาษาเป็นแบบทดสอบที่เนื่อห้อง สนับสนุน (2541) สร้างขึ้นสำหรับกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางภาษาในงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น รายละเอียดของแบบทดสอบแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถทางภาษาด้านการพูด

แบบทดสอบที่ 1.1 การบอกชื่อสิ่งของ

แบบทดสอบที่ 1.2 การสร้างประโยคสมบูรณ์

แบบทดสอบที่ 1.3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

ตอนที่ 2 ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง

แบบทดสอบที่ 2.1 การจำแนกเสียง

แบบทดสอบที่ 2.2 การบอกประเด็นของเรื่องราวที่ได้ฟัง

แบบทดสอบที่ 2.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง

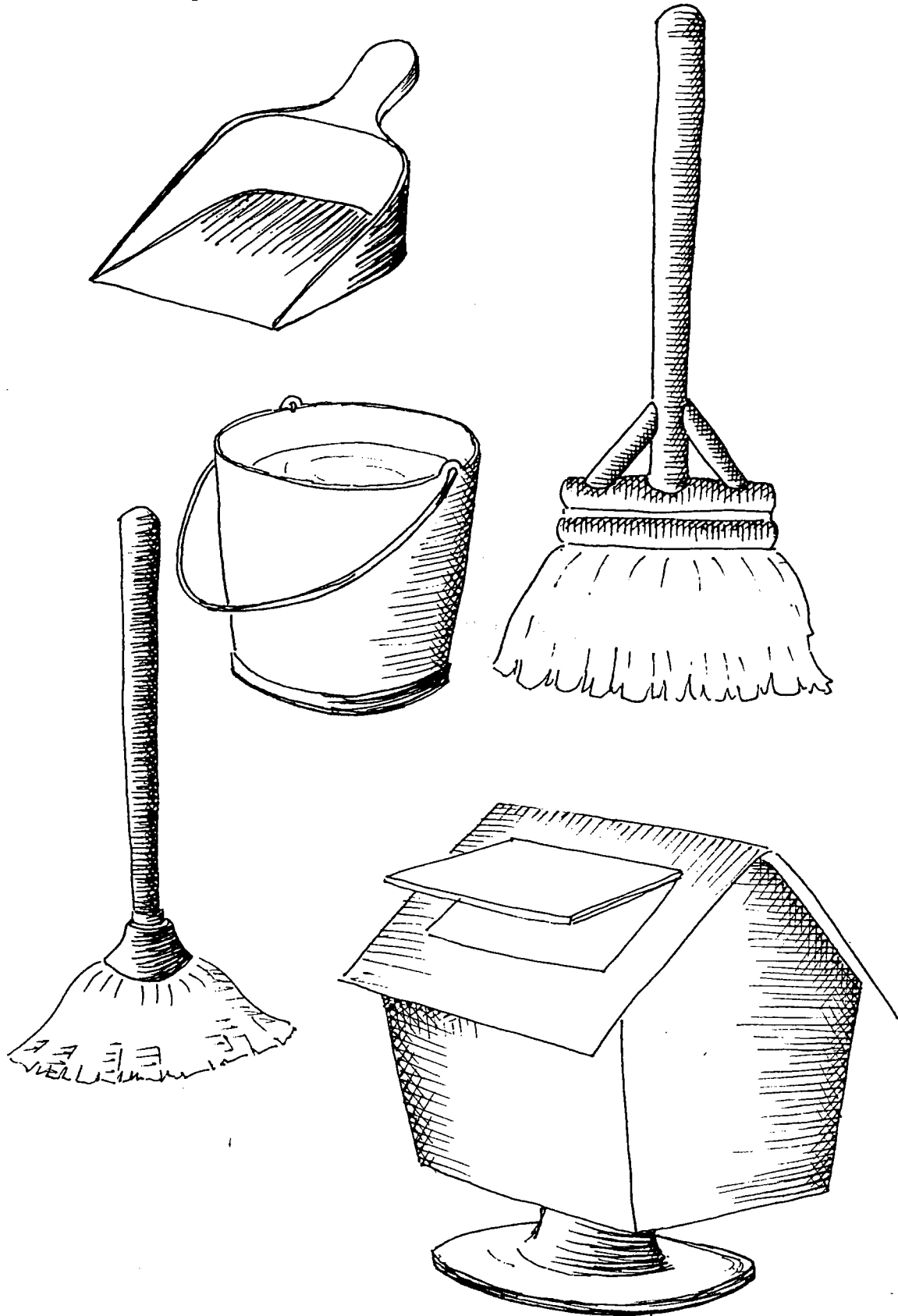
ตัวอย่างแบบทดสอบดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถทางภาษาด้านการพูด

แบบทดสอบที่ 1.1 บอกชื่อสิ่งของ

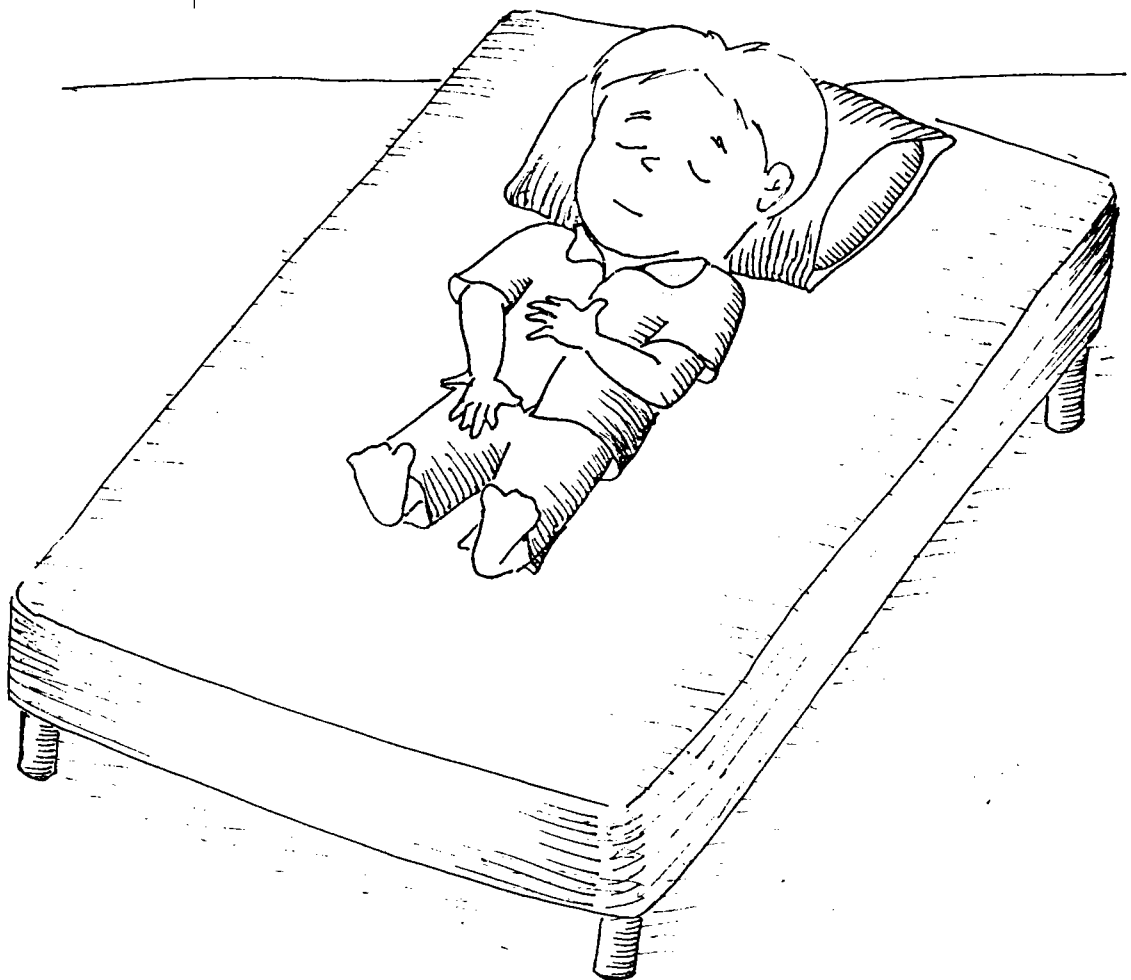
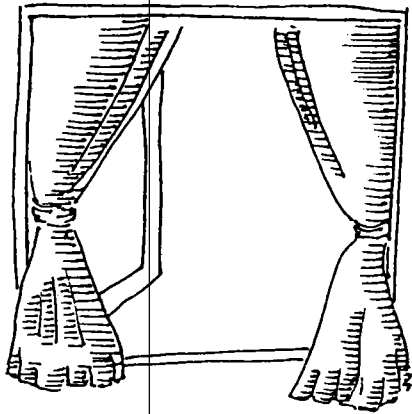
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถในการบอกชื่อสิ่งของที่รู้จักได้ถูกต้อง
การให้คะแนน	บอกชื่อสิ่งของในภาพได้ 1 คะแนน บอกไม่ได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำ	ข้อละ 1 นาที
ทดสอบ	
ลักษณะแบบทดสอบ	การบอกชื่อสิ่งของในภาพที่กำหนดให้
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 5 ภาพ
คำชี้แจง	1. ให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของในภาพทีละคน 2. ให้นักเรียนดูภาพทีละข้อและชี้บอกว่ามีภาพอะไรบ้าง

คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพสิ่งของแล้วบอกว่ามีภาพอะไรบ้างที่ละข้อ

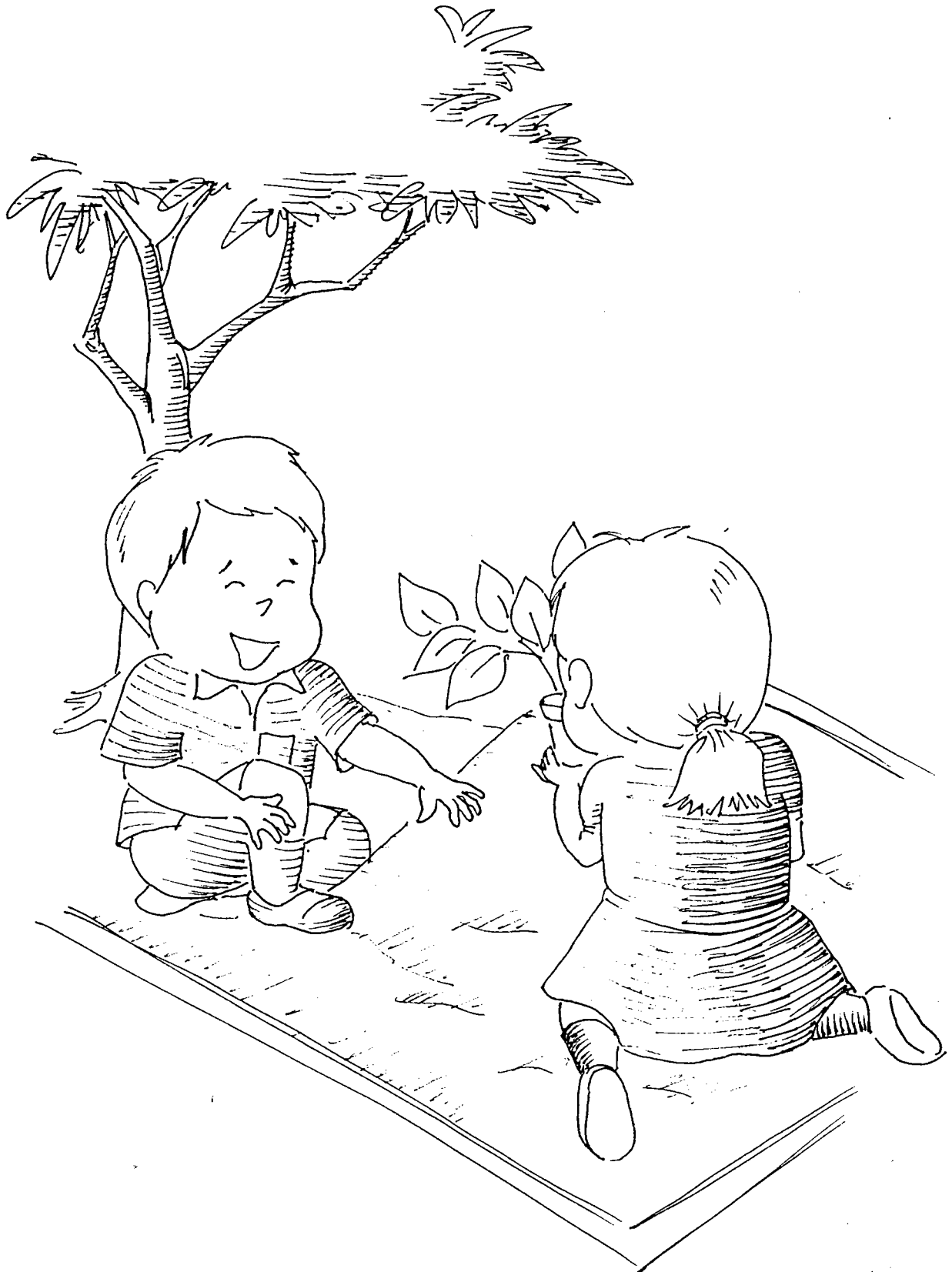
แบบทดสอบที่ 1.2	การสร้างประโยคสมบูรณ์
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบการอ่านภาพและการแปลความหมายเป็นคำพูดที่เป็น ประโยคสมบูรณ์โดยมีเนื้อหา 3 ประเด็น คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน
การให้คะแนน	ถ้าเรื่องราวได้ครบทั้ง 3 ประเด็น คือใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง ได้คะแนนประเด็นละ 1 คะแนน บอกไม่ได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดให้
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 1 ภาพ
คำชี้แจง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากภาพทีละ 1 ภาพ ภาพละ 1 คน 2. ก่อนที่นักเรียนจะเล่าเรื่องครูให้นักเรียนสังเกตรูปภาพก่อนและให้นักเรียนเล่าเรื่องจากภาพที่เห็นว่า ใคร กำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน
หมายเหตุ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในกรณีที่เด็กเล่าเรื่องราว นอกเหนือไปจากคำตอบที่เฉลยไว้ให้ในแต่ละข้อ แต่เล่าเรื่องราวได้เป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน และมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพก็ถือว่าถูกต้อง และได้คะแนน ประเด็นละ 1 คะแนนเช่นกัน 2. ในขณะที่ทำการทดสอบ ถ้าเด็กเห็นภาพแล้วไม่ยอมตอบคำถาม ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิด แล้วรอให้เด็กตอบสักครู่ เมื่อเด็กไม่ยอมตอบจึงเลื่อนทำข้ออื่นต่อไป

คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพแล้วเล่าเรื่องราวให้เกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับภาพ(ใคร ทำอะไร ที่ไหน)

แบบทดสอบที่ 1.3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์	
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถด้านการพูดตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหรือหลังตามลำดับขั้นตอนที่ควรจะเป็น
การให้คะแนน	ให้ 1 คะแนน ถ้าเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ตามลำดับขั้นตอนที่ควรจะเป็น และ 0 คะแนน ถ้าเรียงไม่เป็นไปตามลำดับ
เวลาในการทำการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เล่าเรื่องจากภาพ
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 1 ภาพ
คำชี้แจง	2. ให้นักเรียนเล่าเรื่อง จากภาพทีละภาพ ทีละ 1 คน 2. ก่อนที่นักเรียนจะเล่าเรื่อง ครูให้นักเรียนสังเกตรูปภาพก่อนและให้นักเรียนเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหรือหลังตามทีควรจะเป็น
หมายเหตุ	2. ในกรณีที่เด็กเล่าเรื่องราว นอกเหนือไปจากคำตอบที่เฉลยไว้ให้ในแต่ละข้อ แต่เรื่องราวได้ตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหรือหลังที่ควรจะเป็นและมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพก็ถือว่าถูกต้อง และได้คะแนน 1 คะแนนเช่นกัน 2. ในขณะที่ทำการทดสอบถ้าเด็กดูภาพแล้วไม่ยอมตอบคำถาม ครูให้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิด แล้วรอให้เด็กตอบสักครู่ เมื่อเด็กไม่ยอมตอบจึงเลื่อนทำข้ออื่นต่อไป

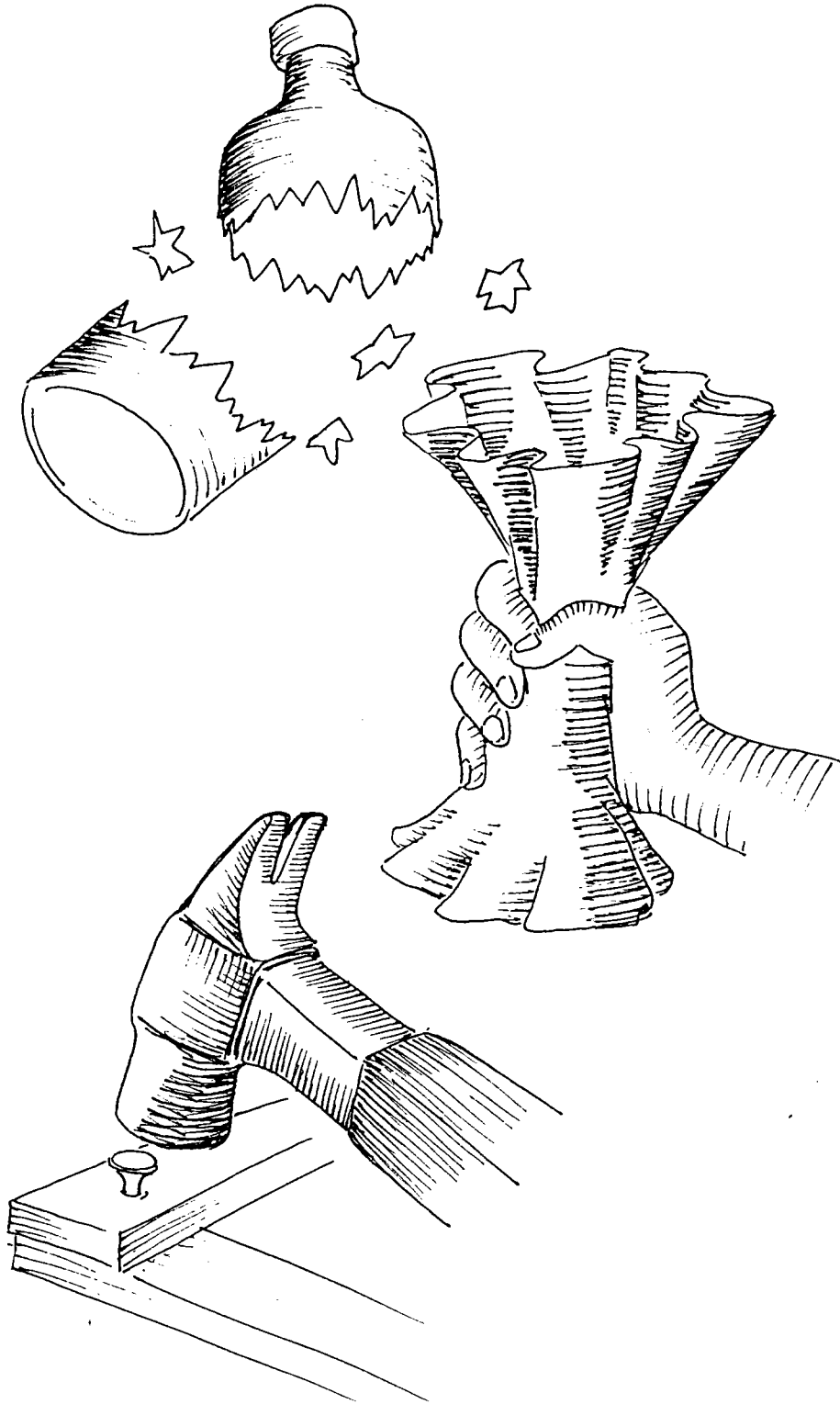
คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพและเล่าเรื่องเรื่องราวให้เกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับภาพตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหรือหลังที่ควรจะเป็น

จุดมุ่งหมาย	สามารถบอกชนิดของเสียงที่ได้ยินได้
การให้คะแนน	ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	5 ข้อ
จำนวนข้อสอบ	เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก
คำชี้แจง	1. ให้นักเรียนดูภาพและช่วยกันตอบว่ามีภาพอะไรบ้าง 2. ครูพูดซ้ำอีกครั้งและให้นักเรียนพูดตาม

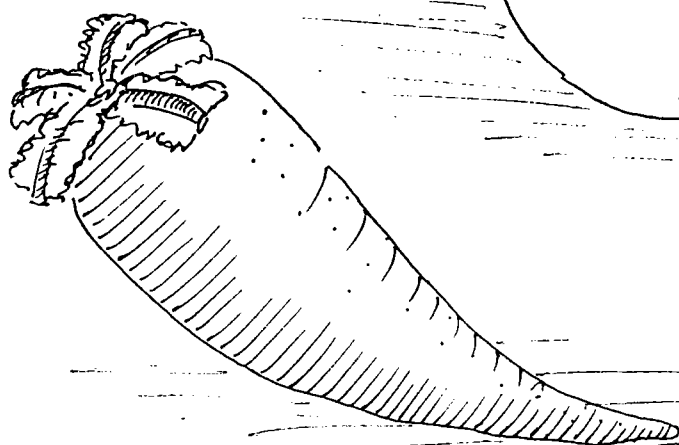
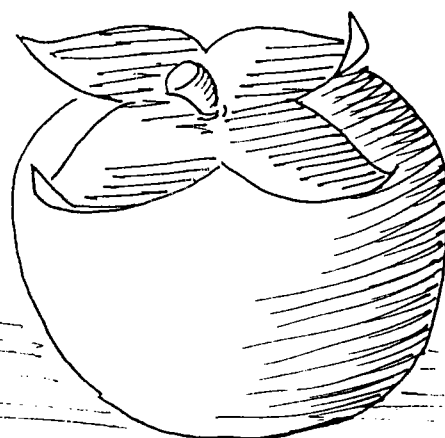
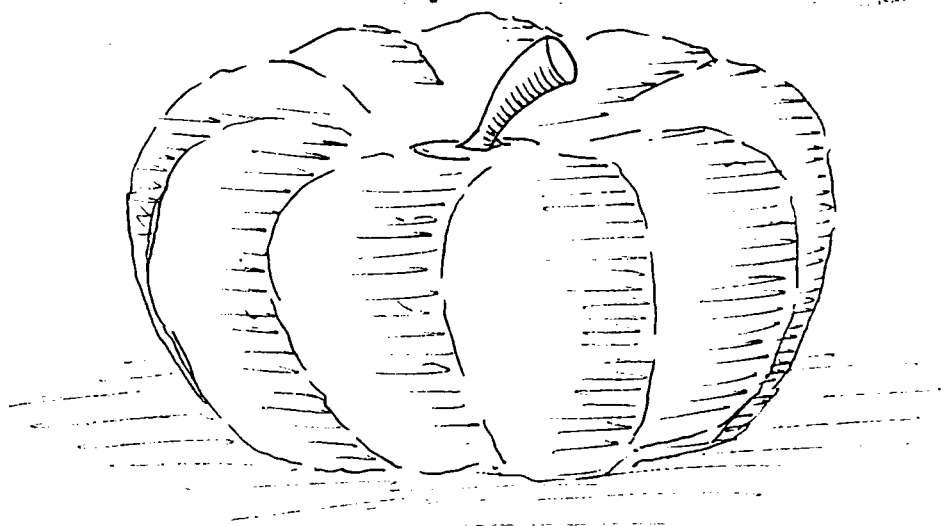
คำสั่ง ให้นักเรียนเรียนกากบาทที่ภาพตามเสียงที่ได้ยิน

แบบทดสอบที่ 2.2 การบอกประเด็นเรื่องราวที่ได้ฟัง

จุดมุ่งหมาย	ฟังและสามารถจับประเด็นของเรื่องราวที่ได้ฟัง
การให้คะแนน	ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	5 ข้อ
จำนวนข้อสอบ	เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก
คำชี้แจง	1. ให้นักเรียนดูภาพและช่วยกันตอบว่ามีภาพอะไรบ้าง 2. ครูอ่านเรื่องราวให้เด็กฟังซ้ำๆ ชัดๆ (2 ครั้ง)

คำสั่ง : ให้นักเรียนกากบาทภาพที่คิดว่าถูก

แบบทดสอบที่ 2.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง

จุดมุ่งหมาย	นักเรียนสามารถฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้
การให้คะแนน	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องได้ 1 คะแนน และปฏิบัติไม่ถูกต้องได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เป็นการทดสอบเชิงปฏิบัติให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่งที่ครูสั่ง
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ
คำชี้แจง	1. เตรียมเด็กให้มีสมาธิที่จะฟังคำสั่งของครู 2. ออกคำสั่งช้าๆ ชัดๆ ให้นักเรียนฟังและปฏิบัติ(พูดซ้ำ 2 ครั้ง)

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของครู

ข้อ 1 ให้นักเรียนปรบมือ 3 ครั้ง และนั่งลง แล้วทำตัวให้เล็กที่สุด

ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือแบบทดสอบความสามารถทางภาษามีรายละเอียดดังนี้

1. หาอำนาจจำแนกโดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมและเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ .20ขึ้นไป (ดูรายละเอียดผลการการหาในภาคผนวกที่)
2. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบตามโดยวิธี KR20 ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งหมด (30 ข้อ) เท่ากับ .87

2.3 แบบสังเกตทักษะทางสังคม

แบบสังเกตทักษะทางสังคมที่ใช้ในการศึกษาทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลนี้เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวทางการประเมินลักษณะพัฒนาการทางสังคมของเด็กก่อนประถมศึกษา ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 3 - 4) ประกอบด้วยหัวข้อและขอบข่ายในการประเมินดังต่อไปนี้

1. ช่วยเหลือตัวเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวได้ หมายถึง สามารถทำกิจกรรมส่วนตัวโดยไม่ต้องเป็นภาระแก่คนอื่น เช่น การแต่งตัว ถูเครื่องเขียนมาโรงเรียนเอง การใช้และการเก็บเครื่องใช้ของเล่นต่าง ๆ
2. เข้ากับเพื่อนได้ (ปรับตัวได้เป็นผู้ให้และผู้รับ) หมายถึง เข้ากับเพื่อนและสังคมได้รอบตัว สนทนาโต้ตอบกับเพื่อนได้ดีไม่นิ่งเฉยหรือแสดงความอึดอัด ในสถานการณ์กลุ่มอยู่

2. เข้ากับเพื่อนได้ (ปรับตัวได้เป็นผู้ให้และผู้รับ) หมายถึง เข้ากับเพื่อนและสังคม ได้รอบตัว สนทนาโต้ตอบกับเพื่อนได้ดีไม่นิ่งเฉยหรือแสดงความอึดอัด ในสถานการณ์กลุ่มอยู่กับเพื่อนได้ทั้งเวลาเล่นและเรียน ในการเรียนสามารถทำงานกลุ่มโดยรู้จักหน้าที่ไม่เกี่ยงงาน ไม่รังเกียจงาน รู้จักสิทธิของเพื่อน กระตือรือร้นร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อนจำนวนมากไม่รังเกียจ ความประพฤตินในการเล่น ไม่ยื้อแย่งของเล่นขณะที่เพื่อนกำลังเล่นอยู่ ไม่เอาของเพื่อนมาเป็นของตัวเอง ไม่ทะเลาะกับเพื่อนจำนวนมากเป็นประจำ รู้จักให้อภัย รู้จักรอคอย ดีใจเมื่อเพื่อนได้รับคำชม

3. การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี หมายถึง เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ทั้งการเรียน และการเล่น นักเรียนรู้จักบทบาทหน้าที่และปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นสมาชิกที่มีคุณค่า เช่น กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามเพื่อให้งานกลุ่มสำเร็จ และทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี

4. มีมารยาทสังคม หมายถึง แสดงความเคารพได้ สนทนาหรือโต้ตอบด้วยกริยา ที่เรียบร้อยและใช้คำพูดสุภาพ รู้จักสังเกตสีหน้าและน้ำเสียง ไม่พูดคำหยาบ แสดงความคิดเห็น ออกเห็นใจ โดยทำทาง คำพูด แบ่งปัน ของเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้คนอื่นยิ้ม ทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจเมื่อถูกขอร้อง แสดงกริยามารยาทตามวัฒนธรรม

5. ทำตนให้เป็นประโยชน์ หมายถึง มีส่วนร่วมและยินดีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน กับครู และกับโรงเรียน ช่วยเหลือเพื่อน แสดงน้ำใจ เสนอตัวให้ความช่วยเหลือเพื่อน รับผิดชอบ ผู้ใหญ่ หรือทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ และโรงเรียนพฤติกรรมด้านอารมณ์ – จิตใจ และสังคม ของเด็กจะแสดงออกขณะทำกิจกรรมทั้งชั้น ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

การสังเกตทักษะทางสังคมโดยครูที่เลี้ยงและครูผู้สอน สังเกตร่วมกัน ด้วยการทำ เครื่องหมาย (√) ในหัวข้อที่สังเกตเมื่อนักเรียนปฏิบัติและทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในหัวข้อสังเกต หากนักเรียนไม่ปฏิบัติ หรือไม่ปรากฏการปฏิบัติตามหัวข้อนั้น ๆ โดยเครื่องหมาย (√) เท่ากับ 1 คะแนน เครื่องหมาย (X) เท่ากับ 0 คะแนน ดังตัวอย่างแบบสังเกต ดังนี้

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี.....เดือน.....ห้อง.....

หัวข้อในการสังเกต	รายละเอียดพฤติกรรมที่จะสังเกต	ผลการสังเกต (√, X)	หมายเหตุ
ช่วยเหลือตนเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวได้	นักเรียนทำกิจกรรมส่วนตัวไปนี้ได้ด้วยตนเอง 1. หิ้วหรือถืออุปกรณ์การเรียนมาโรงเรียน 2. เก็บที่นอน 3. การรับประทานอาหาร 4. การเก็บอุปกรณ์หรือของเล่นไว้ที่เดิม		

ผู้วิจัยหาคุณภาพแบบสังเกตทักษะทางสังคม

1. หากอำนาจจำแนกด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าตั้งแต่ . 20ขึ้นไป(รายละเอียดผลคะแนนดูในภาคผนวกที่)

2. หากความเชื่อมั่นของแบบสังเกตด้วยวิธี KR 20 ได้ความค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตทั้งหมดเท่ากับ .84

3. แบบแผนการดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้จัดแผนการทดลองดังนี้

ตาราง 1 แผนการทดลอง

กลุ่ม	ประเมินก่อน	ทดลอง	ประเมินหลัง
E	T1	Xa	T2
C	T1	Xb	T2

โดย

E แทน กลุ่มทดลองได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา

C แทน กลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้การสอบแบบปกติ

T1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

T2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

Xa แทน การจัดประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา

Xb แทน การเรียนแบบปกติ ในที่นี้คือ สนทนาข่าวและสาระ

ตาราง 2 ช่วงเวลาและกิจกรรมที่นักเรียนอนุบาลได้รับในแต่ละสัปดาห์ทั้งกลุ่มควบคุม
กลุ่มทดลอง

วัน	ช่วงเวลา	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
		ระดับสติปัญญาสูง	ระดับสติปัญญาต่ำ	ระดับสติปัญญาสูง	ระดับสติปัญญาต่ำ
จันทร์	เช้า	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	เล่นอย่างมีสาระ (ศิลปะ)	เล่นอย่างมีสาระ (ศิลปะ)	สนทนาข่าว และสาระ
	บ่าย	เล่นอย่างมีสาระ (ศิลปะ)	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	สนทนาข่าว และสาระ	เล่นอย่างมีสาระ (ศิลปะ)
อังคาร	เช้า	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	เล่นอย่างมีสาระ (ภาษาและอักษร)	เล่นอย่างมีสาระ (ภาษาและอักษร)	สนทนาข่าว และสาระ
	บ่าย	เล่นอย่างมีสาระ (ภาษาและอักษร)	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	สนทนาข่าว และสาระ	เล่นอย่างมีสาระ (ภาษาและอักษร)
พุธ	เช้า	เล่นอย่างมีสาระ (ดนตรี)	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	สนทนาข่าว และสาระ	เล่นอย่างมีสาระ (ดนตรี)
	บ่าย	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	เล่นอย่างมีสาระ (ดนตรี)	เล่นอย่างมีสาระ (ดนตรี)	สนทนาข่าว และสาระ
พฤหัสบดี	เช้า	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	เล่นอย่างมีสาระ (คิดคำนวณ)	เล่นอย่างมีสาระ (คิดคำนวณ)	สนทนาข่าว และสาระ
	บ่าย	เล่นอย่างมีสาระ (คิดคำนวณ)	ประสบการณ์ ส่งเสริมความ สามารถทางภาษา	สนทนาข่าว และสาระ	เล่นอย่างมีสาระ (คิดคำนวณ)
ศุกร์	เช้า	ภาษาอังกฤษ	ว่ายน้ำ	ว่ายน้ำ	ภาษาอังกฤษ
	บ่าย	ว่ายน้ำ	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอังกฤษ	ว่ายน้ำ

หมายเหตุ

1. การแบ่งกลุ่มภายในกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา แยกเป็น 2 กลุ่ม ตามระดับสติปัญญา คือ ระดับสติปัญญาสูง 20 คน ระดับสติปัญญาต่ำ 20 คน แต่ละกลุ่มระดับสติปัญญา จะทำการแบ่งกลุ่มย่อยสำหรับการออกมานำเสนอ กลุ่มละ 5 คน 4 กลุ่ม

2. รวมเวลาในการเข้ารับประสบการณ์ ทั้งหมด 5 อาทิตย์ ดังนั้น แต่ละกลุ่มจึงเป็นกลุ่มนำเสนอเรื่องราวได้ทั้งหมด 5 ครั้ง และสามารถผลัดเปลี่ยนการรับในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มครบทุกคน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ จัดกระทำดังนี้

1. สถิติใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาอำนาจจำแนกของแบบสังเกตทักษะทางสังคมและแบบทดสอบความสามารถทางภาษาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

1.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสังเกตทักษะทางสังคมและแบบทดสอบความสามารถทางภาษา โดยใช้สูตร KR – 20

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทดสอบสมมุติฐาน ข้อ 1 – 6 โดยใช้ T-test ทดสอบความแตกต่างผลต่างของทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาก่อนการทดลอง กับหลังการทดลองระหว่างนักเรียนอนุบาลที่ได้รับประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา กับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
x	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบระหว่าง 2 ค่าเฉลี่ย
df	แทน Degree of freedom
p	แทน ค่าความน่าจะเป็นของระดับการมีนัยสำคัญทางสถิติ
***	แทน การมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คะแนนทักษะทางสังคม หมายถึง คะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองลบกับคะแนนทักษะทางสังคมก่อนการทดลอง

คะแนนความสามารถทางภาษา หมายถึง คะแนนความสามารถทางภาษาหลังการทดลองลบกับคะแนนความสามารถทางภาษาหลังการทดลอง

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลต่างของทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ ดังสมมติฐานต่อไปนี้

1. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงมีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาสูง
3. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาดำมีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาดำ

4. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ
5. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงมีความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
6. นักเรียนที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาดำมีความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาดำ

ผลปรากฏในตาราง 1 2 และ 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ตัวแปร	ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา			ได้รับการสอนแบบปกติ			t	p
	n	$\bar{x}$	SD	n	$\bar{x}$	SD		
ทักษะทางสังคม	40	6.98	2.79	40	.60	4.19	8.008	.000
ความสามารถทางภาษา	40	-.005	.38	40	.00	.85	-.172	.432

จากตาราง 3 ปรากฏว่า นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1

นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถและมีระดับสติปัญญาสูงกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาสูง

ตัวแปร	ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา			ได้รับการสอนแบบปกติ			t	p
	n	$\bar{x}$	SD	n	$\bar{x}$	SD		
ทักษะทางสังคม	20	7.5	2.87	20	.10	4.00	6.720	.000***
ความสามารถทางภาษา	20	.00	.46	20	-.005	.69	.271	.394

จากตาราง 4 ปรากฏว่า นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงมีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2

นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงมีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ

ตัวแปร	ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา			ได้รับการสอนแบบปกติ			t	p
	n	$\bar{x}$	SD	n	$\bar{x}$	SD		
ทักษะทางสังคม	20	6.45	2.67	20	1.10	4.42	4.633	.000***
ความสามารถทางภาษา	20	-.005	.22	20	-.005	1.00	-.437	.332

จากตาราง 5 ปรากฏว่า นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำมีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับสมมุติฐาน

การวิจัยข้อที่ 3

นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำมีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 6

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษากับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ.
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูงกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาสูง
6. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำกับนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ และมีระดับสติปัญญาต่ำ

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 80 คน ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงในลำดับที่ 40 คนแรกและ 40 คนสุดท้ายจากนักเรียนทั้งหมด 119 คนและจึงจับ

ฉลาดเป็นรายคู่เข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา และกลุ่มที่ได้รับการสอบแบบปกติ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงประกอบด้วย กลุ่มที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูง กลุ่มที่ได้รับการสอบแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง กลุ่มที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา และมีระดับสติปัญญาต่ำ และกลุ่มที่ได้รับการสอบแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 การจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเนื้อหาบางส่วนมาจาก เนื้อห้อง สันนิษฐาน(2545) โดยให้นักเรียนแสดงบทบาทประกอบการเล่า การแบ่งหน้าที่สมาชิกภายในกลุ่ม การประเมินผล รวมถึงการกำหนดบทบาทของหัวหน้ากลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและทักษะทางสังคม

2.2 แบบทดสอบความสามารถทางภาษา ผู้วิจัยนำมาจาก เนื้อห้อง สันนิษฐาน (2545) จำนวน 2 ตอน ตอนละ 3 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน รวม 30 คะแนน ลักษณะแบบทดสอบเป็นแบบทดสอบรายบุคคล ตอบถูกหรือปฏิบัติตามคำสั่งได้ 1 คะแนน ตอบผิด ปฏิบัติตามคำสั่งไม่ได้หรือ ไม่ตอบ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง 0 คะแนน

2.3 แบบสังเกตทักษะทางสังคม ผู้วิจัยสร้างขึ้นอาศัยแนวทางการประเมินลักษณะที่เด็กปฐมวัยควรจะมีของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(ม.ป.ป.) จำนวน 23 ข้อ โดยแต่ละข้อของแบบสังเกตจะประเมินโดยครูประจำชั้นและครูพี่เลี้ยง อีก 1 ท่านซึ่งจะสังเกตนักเรียนตลอดทั้งวันที่ทำกิจกรรมที่โรงเรียนเป็นเวลา 5 วัน คะแนนการให้คือถ้าปฏิบัติจริงในกิจกรรมใดจะได้ 1 ขีดเท่ากับ 1 คะแนน ถ้าไม่ได้ปฏิบัติจะได้กากบาทซึ่งเท่ากับ 0 คะแนน

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 นำรายชื่อนักเรียนอนุบาล 3 ทั้งหมดมาเรียงลำดับตามผลการเรียนจากสูง สด ไป ต่ำสุด และคัดนักเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1 – 40 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสติปัญญาสูง และนักเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 80 ถึงลำดับสุดท้ายคือ119 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสติปัญญาต่ำ

3.2 สุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการจับฉลากเป็นรายคู่จากนักเรียนที่มีลำดับผลการเรียนติดกัน

3.3 ทำการทดสอบความสามารถทางภาษาและสังเกตทักษะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดก่อนการดำเนินการทดลอง(Pre-Test)

3.4 ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยทำร่วมกับคณะกรรมการคณะครูและครูพี่เลี้ยงโรงเรียนอนุบาลบ้านโคม ด้วยการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับกลุ่มทดลอง และการเรียนการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุมเป็นเวลา 5 สัปดาห์

3.5 ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการทดลองซึ่งสมาชิกกลุ่มทดลองได้มีโอกาสรับหน้าที่หัวหน้ากลุ่มครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความสามารถทางภาษาและแบบสังเกตทักษะทางสังคมมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง (Post-Test)

3.6 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบและสังเกตก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการทดลองลบกับคะแนนก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC จัดกระทำดังนี้

1. วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสังเกตทักษะทางสังคมโดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของพบสังเกตเท่ากับ .84

1.2 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถทางภาษาด้านการพูดและการฟังโดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .87

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 – 6 โดยใช้ t – test วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่าง 2 ค่าเฉลี่ยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาสูงกว่ามีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูง มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

3.นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำ มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

4. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ
5. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาสูง มีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาสูง
6. นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาและมีระดับสติปัญญาต่ำ มีความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติและมีระดับสติปัญญาต่ำ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษามีทักษะทางสังคมสูงกว่าทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งในนักเรียนอนุบาลที่มีระดับสติปัญญาสูงและนักเรียนอนุบาลที่มีระดับสติปัญญาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ทักษะทางสังคมสามารถส่งเสริมได้ด้วยการให้ประสบการณ์ที่เหมาะสม ดังจะเห็นได้จากการเสนอแนะการให้ประสบการณ์ของพ่อแม่ และครูแก่เด็กตามขั้นพัฒนาการทางสังคมของอีริกสัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรางค์ โค้วตระกูล (2536) ที่ว่าในวัยประถมศึกษาเด็กจะมีความผูกพันกันกับเพื่อนในวัยเดียวกัน เริ่มเรียนที่จะให้ความร่วมมือให้ความช่วยเหลือ และรับความช่วยเหลือจากเพื่อนวัยประถมศึกษาจึงง่ายแก่การสร้างเสริมพฤติกรรมทางสังคมที่พึงปรารถนากว่าวัยอื่น สิ่งสำคัญคือ ครูจะต้องดูแลแนะนำช่วยเหลือให้นักเรียนแต่ละคนได้รับการยอมรับจากเพื่อนในชั้นเรียน

ผลการวิจัยด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนอนุบาลที่ปรากฏสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ใจไล บุญมาก (2537 : 87) ที่ได้ศึกษาผลของการร่วมมือ และการแข่งขันในการเล่นเกมส์ที่มีต่อพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีการเล่นเกมส์แบบร่วมมือมีพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนดีกว่านักเรียนที่มีการเล่นเกมส์แบบแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ซาโลเม (Salome. 1979 : 1349) ที่ได้ศึกษาความแตกต่างของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างชายกับหญิงที่เกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในกลุ่ม วิธีการรวมตัวกับเด็กอื่นให้เป็นกลุ่ม และการมีส่วนร่วมเข้าร่วมเล่นในกลุ่ม จากเด็กอายุ 4 – 5 ปี 30 คน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างชายหญิงในวิธี

การทั้ง 3 อย่าง นอกจากนี้ยังพบว่า มีพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการเล่นในกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมความช่วยเหลือ การแบ่งปัน การร่วมมือ

ผลการวิจัยด้านทักษะทางสังคมที่ปรากฏผู้วิจัยนำแนวคิดของ ประมวล คิกคิตสัน (2527 : 107) ที่กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กโดยนำแนวทางดังกล่าวมาประกอบการจัดการให้ประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา ซึ่งมีรายละเอียดแนวทางพอสังเขป ได้ว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กสามารถส่งเสริมได้จาก 1) การกำหนดตารางกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องกัน การที่เด็กรู้ตารางกิจกรรมประจำวัน และสิ่งที่ครูกำลังหวัง ทำให้เด็กเกิดความเป็นระเบียบและเกิดความมั่นใจ 2) การเสริมแรง ควรพูดให้ชัดเจนว่าเด็กได้แสดงพฤติกรรมดีได้อย่างไร คำชมเชยของครูมีคุณค่าต่อเด็กส่วนใหญ่ 3) การให้รางวัลเป็นการเสริมแรงจากภายนอกกระตุ้นให้เด็กช่วยกันทำงานจนสำเร็จ อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาด้านสังคม คือ มุ่งให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมแรงจากภายในตัวเด็กเอง 4) ส่งเสริมความรับผิดชอบโดยการให้เด็กสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง และรับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำ 5) ส่งเสริมให้เด็กรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นโดยครูชมเชยสนับสนุนให้เด็กแสดงออกถึงความมีน้ำใจ แต่กลับพบว่าความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาไม่ต่างจากนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งในนักเรียนอนุบาลที่มีระดับสติปัญญาสูง และนักเรียนอนุบาลที่มีระดับสติปัญญาต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ตัดแปลงเนื้อหาการจัดประสบการณ์ให้มีลักษณะส่งเสริมทักษะทางสังคมมากจนกระทั่งทำให้ประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาสูญเสียไป ซึ่งจากเดิมที่เนื้อหอนั้น สันนิษฐาน (2541) ได้สร้างและใช้การจัดการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถภาษากับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนอนุบาลอายุ 4 - 6 ปี ผลปรากฏว่านักเรียนอนุบาลดังกล่าวมีความสามารถทางภาษาสูงกว่า นักเรียนอนุบาลที่ไม่ได้รับการจัดประสบการณ์ฯ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาและความถี่ของการรับประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากเดิมมากนั่นคือ จากเดิมการจัดประสบการณ์จะให้เด็กอนุบาลได้มีโอกาสออกมานำเสนอนิทานทุกคนในทุก ๆ สัปดาห์รวมเวลา 8 สัปดาห์ สำหรับการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ผู้วิจัยได้ตัดแปลงและนำมาใช้ศึกษากับเด็กอนุบาลครั้งนี้ รวมระยะเวลาเพียง 5 สัปดาห์ ปริมาณการรับประสบการณ์ที่ลดลงนี้อาจเป็นเหตุผลหนึ่ง ของผลการวิจัยด้านความสามารถทางภาษาที่ปรากฏ เพราะความสามารถทางภาษาที่เกิดขึ้นนั้นต้องอาศัยกระบวนการและระยะเวลา ดังที่ พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2537 : 14 - 15) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ และเข้าใจถ้อยคำของเด็ก

ว่า เด็กต้องพยายามบันทึกลักษณะคำและความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำนั้น ๆ ไว้ในสมอง เช่น ทุกครั้งที่แม่อุ้มเด็กออกไปข้างนอก แม่พูดว่า “ออกไปเที่ยว” เด็กจะต้องพยายามเข้าใจความหมายสรุปถ้อยคำ “सार” ของข้อความ เช่นนี้ จะถูกบันทึกลงไปในสมองครั้งแล้วครั้งเล่า นั่นคือการสื่อสารทางประสาท (Nerve Impulse) จะส่งสารในรูปแบบระบบทางประสาท (Neuronal Pattern) อย่างสม่ำเสมอจนรูปแบบของการสื่อสารทางสมองของเด็กจึงเกิดความคิดสรุปเกี่ยวกับถ้อยคำนั้น ดังนั้นจากระยะเวลาในการรับการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา โดยให้เด็กแต่ละคนมีโอกาสออกมาฝึกนำเสนอเรื่องราวสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวมเวลาเพียง 5 สัปดาห์ อาจไม่มีความต่อเนื่องและไม่มีความเพียงพอต่อการพัฒนาภาษาของเด็กให้สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน เหตุผลอีกประการหนึ่งของผลการวิจัยด้านความสามารถทางภาษาที่ปรากฏคือ การศึกษาอิทธิพลที่มีต่อความสามารถทางภาษาของเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษายังมีไม่เพียงพอ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2519 : 126 – 127) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทางภาษา นอกจากจะเป็นไปตามสภาพร่างกายทางสรีระแล้วอิทธิพลทางจิตใจที่มีส่วนบันดาลอยู่ไม่น้อย ได้มีผู้รวบรวมข้อสำคัญไว้คือ 1) สัมพันธ์ภาพระหว่างเด็กกับบิดามารดา 2) ขนาดของครอบครัว 3) ลำดับของพี่น้อง 4) อาชีพ ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจครอบครัว 5) การเล่นของเด็ก 6) สื่อมวลชน 7) เพศ และ 8) สถิติปัญญา องค์ประกอบดังกล่าวล้วนเป็นอิทธิพลสำคัญต่อความสามารถทางภาษาทั้งสิ้น จากเหตุผลในเรื่องการตัดแปลงเนื้อหาประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่มุ่งเน้นให้เอื้อต่อการส่งเสริมทักษะทางสังคมมากเกินไป เรื่องของเวลาและความต่อเนื่องในการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับเด็กไม่เพียงพอ และการศึกษาอิทธิพลด้านจิตใจที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านภาษาที่ไม่ครอบคลุมเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการวิจัยด้านความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลในแง่ของการพัฒนาขึ้น ไม่มีความชัดเจนเพียงพอ

ในขณะที่ทำการทดลองให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ในขั้นตอนของการเตรียมเนื้อหาของภาพที่นักเรียนเลือก ปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มที่จะนำเสนอบางคนเคยได้ยินเรื่องราวของภาพนิทานดังกล่าวมาแล้วและจำได้ ดังนั้นการใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนภายในกลุ่มเพื่อการร่วมกันคิดและตกลง อันเป็นจุดประสงค์อันหนึ่งของการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาจึงไม่เกิดขึ้น รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมแนะนำของครูผู้สอน และครูพี่เลี้ยง ในการช่วยแนะนำหรือบอกในส่วนที่สมควรให้นักเรียนเป็นผู้คิดร่วมกันกับเพื่อนภายในกลุ่ม อาจส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียนด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการจัดประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถเรื่องใดๆ เช่น ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านศิลปะ เป็นต้น ผู้รับผิดชอบหรือทางโรงเรียนควรคำนึงถึงทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาที่สามารถได้รับการจัดประสบการณ์นั้น ด้วยการนำแนวทางการส่งเสริมทักษะทางสังคม และความสามารถทางภาษามาปรับใช้ร่วมกับการจัดประสบการณ์นั้น เพราะทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษา มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการที่สำคัญของเด็กและเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาเด็กด้วย ในส่วนของการพัฒนาความสามารถทางภาษาผู้รับผิดชอบดูแลควรคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของเด็กในการใช้ภาษา การออกความคิดเห็นที่เพียงพอนั้นหมายถึง ผู้สอนหรือผู้ควบคุมการทำกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้เด็กสามารถใช้ความคิด และความสามารถทางภาษาด้วยตนเองอย่างเต็มที่ รวมถึงระยะเวลาของการทำกิจกรรม ที่ควรมีความต่อเนื่องและมีปริมาณที่เหมาะสม เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษา เพื่อให้การพัฒนาทางภาษาประสบผลสำเร็จไปพร้อมๆ กับการพัฒนาด้านอื่นๆต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษา จากการปรับใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางสังคมและความสามารถทางภาษาจากการจัดประสบการณ์ด้านอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาความแปรปรวนร่วมของระดับสติปัญญา ระหว่างทักษะทางสังคมและความสามารถทางภาษาเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของความสามารถทางภาษา ทักษะทางสังคมและระดับสติปัญญา
3. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของนักเรียนอนุบาลจากการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา ที่ผู้ดูแลการดำเนินการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา มีส่วนร่วมกับนักเรียนในปริมาณที่ต่างกัน
4. ควรทำการศึกษาความสามารถทางภาษาจากนำเนื้อหาการส่งเสริมความสามารถทางภาษามาจัดแปลงให้สามารถใช้ร่วมกับการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถด้านอื่นๆ โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ และมีการควบคุมตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษา

บรรณานุกรม

- กาญจนา สุวรรณธาร. (2537). ความเชื่อมั่นในตนเองและความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่น สร้างสรรค์ที่ครูมีปฏิสัมพันธ์และไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก. ปรินญาณิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ ธีระสังวร. (2544). การศึกษาพัฒนาการภาษาและพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชั้นอนุบาลสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเรื่องจากภาพ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขจิตพรรณ ทองคำ. (2537). การเล่นเกมบาทสมมติโดยเด็กมีส่วนร่วมในการจัดสื่อการเล่นที่มีต่อการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.สำนักงาน. (2528). แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 16 - 17
- _____. (ม.ป.ป.). เครื่องมือสังเกตพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมในวัย 5-6 ปี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2536). คู่มือการพัฒนาความพร้อมด้านสังคมในวัย 5-6 ปี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2536). เอกสารและผลงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จินตนา เนียมเปีย. (2521). การพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำและความซับซ้อนของประโยค. ปรินญาณิพนธ์ ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิระภา กัณธิยาภรณ์. (2532). วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่ส่งผลต่อความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. ปรินญาณิพนธ์ ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). "สอนให้เด็กคิด:การพัฒนาทักษะการคิดเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- _____. (2538). "การศึกษาปฐมวัยศึกษาในอนาคต," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสัมมนาการศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไฉไล บุญมาก. (2537). ผลของความร่วมมือและการแข่งขันในการเล่นเกมที่มียุทธศาสตร์ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและการสื่อสารด้วยภาษาในวัยเด็กตอนปลาย. ปรินญาณินพนธ์ ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จารณี ดิษยเดช. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบระดับชั้นการเล่นทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่เคยผ่านและไม่เคยผ่านศูนย์เด็กปฐมวัย. ปรินญาณินพนธ์ ก.ศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ การวิจัยและการพัฒนาบุคคล กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2535). การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อรุณยา. (2537). การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทางสังคม. ในประมวลสารชุดทักษะและประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กประถมศึกษา หน่วยที่ 5 – 8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีราพร กุลนันทน์. (2530). การศึกษาผลของการเล่นต่างกลุ่มอายุ ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณินพนธ์ ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข และคนอื่นๆ. (2522). วิธีสอนกลุ่มทักษะความพร้อมในการเรียนอ่าน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
- นิตยา ประพศิกิจ. (2536). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ วังบูรพา.
- เนื่อน้อง สันนิบุญ. (2541). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นนิทาน. ปรินญาณินพนธ์ ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญนาถ นิตยสุทธิ์. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบการรู้จักคำภาษาไทยของเด็กที่เคยและไม่เคยผ่านการเตรียมความพร้อมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนอนุบาลสุรินทร์. สุรินทร์ : โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์.

- ประมวล ดิกคินสัน. (2527). จิตวิทยาคลีนิกสมองของมนุษย์(พรสวรรค์) เล่ม 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ปัทมาวดี บุญยสวัสดิ์. (2535). ผลการใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทยที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2537). ภาษาในแง่จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2525). กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศรียา นียมธรรม. (2519). พัฒนาการทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:บรรณกิจ เทรดดิ้ง.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2519). จิตวิทยาฝ่ายภาษา. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). แนวการศึกษาชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา *Principles of Early Childhood Education* หน่วยที่ 1 – 8. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2536). รายงานความก้าวหน้าเรื่อง การศึกษาเด็กในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิญา กังเสนาภิรักษ์. (2530). การศึกษาพัฒนาการทางภาษาตามจำนวนถ้อยคำและการใช้ประโยคสื่อความหมายของเด็กก่อนวัยเรียนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์และในครอบครัวปกติ. วิทยานิพนธ์ ก.ศม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรวรรณ สุมประดิษฐ์. (2533). พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อความมีระเบียบวินัย และระดับชั้นการเล่นทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นแบบไทย และการเล่นที่จัดอยู่ทั่วไป. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Clore, G.I. and M.B. Robert. (n.d.) *The Effect of Children's Stories on Behavior and Attitudes Modeling and Values Classification in kindergarten.* Journal of Environment Education. 9(1).
- Hurlock, E. B. (1972). *Child Development.* 4TH ed. New York : Mc graw-Hill Book Book Co.
- Leichwise, Richard N. (1996). *The Effect of Social Skills Training on the Self – Esteem of Student who are Seriously Emotion Disturbe.* George Mason University.

- Mc Cathy, DA. (1960). "Language Development in Children," in *Manual of Child Psychology*. 3rd New York: J. Wiley and Son.
- O'Halloran, Paul David. (1996). *Social Skill Intervention in a Residential Summer Camp Setting For Children with Learning Disability*. Fordham University.
- Raines, Shirley C.and Robert J. Canady. (1990). *the Whole Language of the Child* New York : Teacher College Press
- Salome, Estes. (1979, September). "Play with Peer : A Comparison of the Social Interaction of Preschool Girls and Boys," *Dessertation Abstracts International*. 40 : 1349-A.
- WoodWard, V.A.C. Burke and J. hastic. (1977). *Children's initial Encounter with written Language*. in Early Child hood Education Indiana University.

ภาคผนวก

- ตารางเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษากับการส่งเสริมทักษะทางสังคม
- ขั้นตอนการจัดประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา
- ตัวอย่างการดำเนินการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา
- คู่มือทดสอบความสามารถทางภาษา
- แบบสังเกตทักษะทางสังคม
- รายละเอียดการหาคุณภาพแบบสังเกตทักษะทางสังคม
- รายละเอียดการหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถทางภาษา
- รายชื่อนิทานที่ใช้ในการจัดการให้ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา

ตารางเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณส่งเสริมความสามารถทางภาษากับการเสริมสร้างทักษะทางสังคม

	ทักษะทางสังคม
<p>การจัดสรรงบประมาณส่งเสริมความสามารถทางภาษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลจัดเก็บอุปกรณ์ในการแสดงรวมถึงชุดภาพที่กลุ่มเลือกนำมาเสนอเข้าสู่สภาพเดิมและเรียบร้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือตัวเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวได้
<ul style="list-style-type: none"> - การปรึกษากันรายกลุ่ม การเลือกตัวแทนทำหน้าที่ต่าง ๆ การวางแผนการนำเสนอ การรับฟังคำวิจารณ์ และการสรุปจากครูและเพื่อน ๆ รวมถึงข้อตกลงในเรื่องของการแสดงมารยาทของผู้นำเสนอและผู้รับชม 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้ากับเพื่อนได้ (ปรับตัวได้ เป็นผู้ให้และผู้รับ)
<ul style="list-style-type: none"> - การเลือกหัวหน้าประจำกลุ่ม ข้อตกลงในหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่ม ข้อตกลงการเป็นสมาชิกภายในกลุ่ม การรับฟังและปฏิบัติตามภายหลังการประสานงานเกี่ยวกับข้อสงสัยของสมาชิกในกลุ่มระหว่างหัวหน้าครู 	<ul style="list-style-type: none"> - มารยาททางสังคม
<ul style="list-style-type: none"> - ข้อตกลงในเรื่องมารยาทของผู้นำเสนอและผู้รับชม - ในทุก ๆ ขั้นตอนของการทำร่วมกิจกรรม ดังเช่น การวางแผน การคัดเลือกตัวแทน การทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การเป็นตัวแทนออกมากล่าวคำชมเชยหรือขอขอบคุณ ผู้นำเสนอ รวมถึงการดูแลอุปกรณ์ให้อยู่ในความเรียบร้อย เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - มารยาททางสังคม - การทำตนให้เป็นประโยชน์

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์การส่งเสริมความสามารถทางภาษา/การจัดเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์/อุปกรณ์/ชุดภาพนิทาน

การจัดประสบการณ์เล่านิทานตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อกับเพื่อน เป็นกิจกรรม เดิมถูกสร้างโดยคุณเนียน้อง สนับสนุน โดยมิจุดมุ่งหมายเพื่อเกิด การพัฒนาความสามารถทาง ด้านภาษาทั้งการพูดและการฟัง

กิจกรรมดังกล่าวในเวลาในการจัด 20 นาที ผู้วิจัยร่วมกับครูโรงเรียนอนุบาลบ้านโตน ได้นำกิจกรรมดังกล่าวมาปรับปรุงในบางส่วน เพื่อให้จุดมุ่งหมายเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาความ สามารถทางภาษา ด้านการพูด และการฟัง เกิดขึ้นไปพร้อมๆ กับการพัฒนาทักษะทางสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์

1.1 สถานที่ : ในการทำกิจกรรม สถานที่ควรมีพื้นที่เพียงพอสำหรับเด็ก ที่ถูก แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของผู้รับฟัง และส่วนของกลุ่มที่เตรียมตัวเพื่อการแสดงกิจกรรม โดยครูผู้สอน และพี่เลี้ยงพยายามควบคุม 2 กลุ่มดังกล่าวไม่ให้เกิดเสียง หรือการรบกวนต่อกัน

1.2 อุปกรณ์ : ชุดภาพนิทาน ที่ใช้ในการนำเสนอเรื่องราวประกอบการแสดงในครั้งนี้ เป็นภาพที่เนื้อหาไม่ซับซ้อน มีความเจนพอที่จะชี้ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน และ อย่างไร โดยแต่ภาพจะมีหมายเลขลำดับเหตุการณ์ของภาพกำกับอยู่ ชุดภาพ 1 ชุด ประกอบ ด้วยภาพ 5 – 6 ภาพบรรจุภายในกระเป๋า

1) ตู้ที่เก็บนิทาน กล่องเก็บหนังสือ มีสัญลักษณ์ที่สื่อถึงกันได้ว่าหนังสือเล่มใด ต้องจัดเก็บไว้ที่ใด

2) นาฬิกาจับเวลา โดยเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมทั้งหมดคือ กระตุ้น ชี้แจงข้อตกลง 5 นาที (ในช่วง 1-2 คาบแรก อาจใช้ถึง 10 นาที) ให้เด็กกลุ่มตัวแทนเตรียมตัว 5 นาที การเล่า นิทาน 15 นาที สรุป 5 นาที รวม 25 นาที (เวลาแต่ละช่วงอาจมากขึ้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ แต่ไม่เกิน 30 นาที)

3) อุปกรณ์ให้สัญญาณหมดเวลาเล่า คือ ภายใน 10 นาที หรือไม่ควรเกินนาที ที่ 20 นับจากเริ่มคาบกิจกรรมเล่านิทาน

4) รางวัล

5) บอร์ดคะแนน

ข้อตกลงในการดำเนินกิจกรรม

1. เวลา:ในการเล่านิทานรวมถึงการแสดงท่าทางประกอบใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที ส่วนเวลาในการเตรียมตัวสำหรับการทำกิจกรรม ไม่เกิน 5 นาที

2. การเล่านิทาน: เป็นการเล่านิทานประกอบท่าทางตามภาพจากชุดภาพที่กลุ่มเลือกแต่ละชุดจะมีประมาณ 5 ภาพ โดยผู้เล่าจะเป็นบุคคลที่กลุ่มคัดเลือก สมาชิกที่เหลือจะเป็นผู้แสดงรวมถึงการส่งเสียงหรือพูดจาตามบทของตัวละครที่มีอยู่

3. ลักษณะกลุ่ม: ประกอบด้วยสมาชิก 5 คน สมาชิกรวมหน้ากลุ่ม ซึ่งเกิดจากการตกลงภายในกลุ่มรวมถึงการตั้งชื่อกลุ่ม

4. หน้าทีกลุ่ม: ทำหน้าที่

4.1 นำข้อสงสัยในขั้นตอนกิจกรรมไปถามครูผู้สอน ทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิก

4.2 ดูแลเรื่องมารยาททั้งในส่วนของผู้ฟังและผู้นำเสนอของสมาชิกในกลุ่ม

4.3 การแนะนำกลุ่มก่อนการเล่านิทาน รวมถึงการกล่าวแสดง การขอบคุณหลังการเล่า

5. การประเมินเพื่อการให้รางวัล : โดยประเมินตามหัวข้อต่อไปนี้

5.1 ความกล้าในการแสดงออก (ครู พี่เลี้ยง เด็ก)

5.2 มารยาทในการรับชมและการนำเสนอ (ครู พี่เลี้ยง)

5.3 ความร่วมมือกันภายในกลุ่ม (พี่เลี้ยง)

5.4 การดำเนินตามระเบียบข้อตกลง (ครู)

5.5 ความร่วมมือของผู้ชม ในการช่วยแสดงความคิดเห็น (ช่วงสรุป) (ครู พี่เลี้ยง)

5.6 อื่นๆ เช่น การดูแลจัดเก็บอุปกรณ์ ความช่วยเหลือ / ทำประโยชน์

สรุปคะแนนประเมินที่แต่ละกลุ่มได้ทุกครั้งที่เด็กออกมาเล่าครบ 4 กลุ่ม จากทั้งหมด 8 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะมีโอกาสออกมาเล่า 2 ครั้ง ดังนั้นการประเมินจึงเกิดขึ้น 4 ครั้ง (16 วัน) คะแนนที่ได้จะแสดงไว้ที่บอร์ดในสัญลักษณ์แทนคะแนนด้วยภาพเล็กๆ

6. ลำดับที่ของกลุ่มในการเล่า: ได้มาจากการจับฉลากชื่อกลุ่มที่จะออกมาเล่านิทานในคาบถัดไปโดยจับฉลากช่วงท้ายคาบดังกล่าว

7. การถามและตอบ:ข้อสงสัยใดๆ ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมจะเป็นหน้าที่ของหัวหน้ากับครูเท่านั้น โดยหัวหน้าจะนำข้อสงสัยที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มมาถามครูและนำคำตอบที่ได้มาทำความเข้าใจกับสมาชิก

ที่เสียงจะไม่ตอบคำถามดังกล่าว แต่จะดูแลในเรื่องความร่วมมือ หรือข้อขัดแย้ง ที่อาจเกิดขึ้นภายในกลุ่ม รวมถึงแนะนำให้หัวหน้ากลุ่มไปถามครูเมื่อมีข้อสงสัยเกิดขึ้น

8. มารยาท : ในการทำกิจกรรมนี้มี 2 ส่วน

8.1 ในฐานะผู้นำเสนอ ควรมีการกล่าวสวัสดิ์ ในตอนเริ่มและขอบคุณในงานเล็ก รวมถึงการพูดโดยมีหางเสียง ครับ / ค่ะ

8.2 ในฐานะผู้รับชม ไม่ควรส่งเสียงรบกวนหรือแทรกขึ้นมาขณะเพื่อนเล่า ตั้งใจดู / ฟัง รวมถึงการแสดงการตอบรับด้วยการปรบมือทั้งเริ่ม และเสร็จการเล่า

ปฐมนิเทศกิจกรรม (วันแรก)

1. จูงใจเด็กให้อยากเล่นนิทานด้วยคำพูด เช่น “วันนี้คุณครูมีนิทานมาให้เด็ก ๆ ช่วยคุณครูเล่า โดยคุณครูจะให้เด็ก ๆ ช่วยกันเล่าเป็นกลุ่ม แล้วคุณครูกับเพื่อนๆ จะคอยฟังว่ากลุ่มไหนจะเล่าได้สนุกที่สุด”
2. จูงใจด้วยการเสนอรางวัลจากการประเมินคะแนนซึ่งจะแสดงไว้ที่บอร์ดที่เตรียมไว้
3. การแบ่งกลุ่มทั้งหมด 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ภายหลังทำความรู้จักเพื่อนในกลุ่มเป็นเวลาประมาณ 3 – 5 นาที เลือกหัวหน้ากลุ่มโดยคุณครูแนะนำลักษณะผู้ที่เป็นหัวหน้า เช่น คล่องแคล่ว กล้าแสดงออก พูดเก่ง (ใช้ภาษาได้ดี) เป็นต้น
4. แต่ละกลุ่มจับฉลากชื่อกลุ่มตามชื่อผลไม้ โดยหัวหน้าเป็นตัวแทนมาจับฉลาก และหัวหน้านำสมาชิกภายในกลุ่มออกมาแนะนำตัว โดยคุณครูถามนำ เช่น “ชื่อกลุ่มที่ได้ชื่อว่าอะไรคะ.....” “ไหนสมาชิกของกลุ่มหนู พามาให้เพื่อนรู้จักหน่อยซิคะ.....” เด็กจะบอกเฉพาะชื่อเล่นเพื่อนสมาชิกเป็นอันเสร็จสิ้นการแบ่งกลุ่มและการแนะนำกลุ่ม
5. ทำความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมโดยเริ่มจาก
  - 5.1 หน้าที่ของหัวหน้า : ตามที่ระบุไว้ในข้อตกลงกิจกรรม
  - 5.2 ลักษณะการเล่า / เวลาในการเล่า : คุณครูควรแสดงตัวอย่างอย่างละเอียด
  - 5.3 การประเมินผลสำหรับการให้รางวัล : อธิบายตามหัวข้อประเมิน รวมถึงรางวัลที่ได้
  - 5.4 ลำดับกลุ่มที่ออกมาเล่า : จับฉลากชื่อกลุ่มที่ออกมาเล่นนิทานในคาบต่อไป ช่วงท้ายคาบ กิจกรรมเล่นนิทาน
  - 5.5 การถามตอบข้อสงสัยในกิจกรรม : เป็นการประสานกันระหว่างหัวหน้ากับคุณครู
6. จับฉลากกลุ่มที่ต้องออกมาเล่นนิทานในคาบถัดไป
7. หากมีเวลาเหลือ : คุณครูควรแสดงตัวอย่างการทำกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบให้เด็กได้เข้าใจ หรือการเปิดโอกาสให้เด็กทำความรู้จักคุ้นเคย

ขั้นตอนของการทำกิจกรรมเล่านิทาน

1. คุณครูแจ้งแนะนำกลุ่มที่เป็นตัวแทนเล่านิทานจากการจับฉลากในท้ายคาบที่ผ่านมาแล้วให้เด็กไปเล่านิทานในมุมห้องที่เตรียมไว้ และเตรียมตัว (วางแผน) ใช้เวลา 3 – 5 นาที โดยมีครูพี่เลี้ยงดูแล และประเมินในเรื่องความร่วมมือ ผู้นำ ผู้ตาม
2. ในระหว่างที่กลุ่มตัวแทนเตรียมตัว ครูผู้สอนอธิบายในเรื่องกิจกรรมอีกครั้ง (สำหรับคาบแรกที่เด็กออกมาเล่า) หรือบอกข้อบกพร่อง / สิ่งที่น่าสนใจส่งเสริมของกลุ่มที่ผ่านมา (สำหรับคาบที่ 2 ที่เด็กออกมาเล่าเป็นต้นมา
3. กลุ่มที่จะเล่านิทานเดินออกจากมุมที่เก็บชุดภาพนิทาน พร้อมทั้งแสดงมารยาทด้วยการสวัสดีคุณครู และนักเรียนปรบมือต้อนรับ
4. หัวหน้ากลุ่มแนะนำชื่อกลุ่ม ชื่อเล่นสมาชิกในกลุ่ม
5. ผู้เล่าเริ่มเล่านิทานพร้อมแสดงภาพ ประกอบรวมถึงการแสดงท่าทางประกอบของสมาชิกที่เหลือในกลุ่ม ในระหว่างนี้ครูผู้สอน และพี่เลี้ยงจะประเมินในเรื่องมารยาท (ผู้เสนอ / ผู้รับชม)
6. หัวหน้ากลุ่มกล่าวขอบคุณต่อผู้รับชม คุณครู และพี่เลี้ยง
7. คุณครูกล่าวสรุปอีกครั้ง และจับฉลากกลุ่มที่มานำเสนอการเล่านิทานในครั้งต่อไป

ตัวอย่างการดำเนินการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา

กลุ่มที่นำเสนอ	:	กลุ่มลินจี่
สมาชิกกลุ่ม	:	1. ดญ.เจียหลุน (เบนซ์) / คนเล่า
	:	2. ดช.ภัทรชนน (เอ็ม) / ชาวสวน → หัวหน้ากลุ่ม
	:	3. ดญ.อภิญญา (เหมียว) / เด็กน้อย
	:	4. ดช.ก่อ (ก่อ) / หมาน้อย
	:	5. ดช.อานนท์ (นน) / งูเหลือม
เรื่องที่นำเสนอ	:	ชวานากับหมาน้อย
ครูผู้สอน	:	น.ส.จະวีร์รัตน์ (ครูยุ้ย)
ครูพี่เลี้ยง	:	น.ส.วิภาดา (ครูนิด)

รายละเอียดการดำเนินการ

คุณครูจัดให้นักเรียนนั่งแถวตามกลุ่มที่แบ่งไว้เมื่อคาบปฐมนิเทศการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาที่ผ่านมา ทั้งหมด 4 แถว ๆ ละ 5 คน

ครูยุ้ยกล่าว “สวัสดีเด็ก ๆ จำได้ไหมเราตกลงกันว่าวันนี้เพื่อน ๆ เรากลุ่มลินจี่จะมาเล่านิทานพร้อมการแสดงให้พวกเราดูกัน.....ขอเชิญกลุ่มลินจี่ไปเตรียมตัวได้เลยค่ะ

การเตรียมตัว ครูนิดได้พากลุ่มลินจี่มาที่มุมนิทานพร้อมทั้งแนะนำชุดภาพนิทานสำหรับการนำเสนอ 4 ชุด (จะนำออกมาอาทิตย์ละ 4 ชุด จาก 20 ชุด) ซึ่งสมาชิกในกลุ่มตกลงกันที่จะเลือกชุดภาพนิทานเรื่องชวานากับหมาน้อยมานำเสนอ

นำแผ่นภาพออกจากซองพลาสติกมาเรียงลำดับบนพื้น สมาชิกทุกคนช่วยลำดับเหตุการณ์ ขณะที่กำลังช่วยกันลำดับเหตุการณ์น้องเบนซ์จำได้ว่าเคยฟังนิทานเรื่องนี้มาแล้ว จึงพยายามเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังตามภาพ ดังนั้นเพื่อนในกลุ่มจึงมอบให้น้องเบนซ์ทำหน้าที่เล่าเรื่อง

เริ่มการเล่าและการแสดง : การดำเนินการเล่าและการแสดงเป็นไปตามตาราง ดังนี้

ลำดับภาพ	คนเล่าเรื่อง	ลักษณะการแสดงบนเวที
ภาพที่ 1	“ชาวสวนกับลูกน้อยและสุนัขตัวโปรดพากันออกไปทำสวน”	น้องเอ๋มทำท่าเดินแบกจอบ (กระดาศม้วน) จูงมือ น้องเหมียวที่ทำท่าเดินเตาะเตาะเหมือนเด็กน้อย และน้องก้อกลานตามหลังมาพร้อมกับส่งเสียงเห่าเหมือนกับหมาเข้ามากลางเวที
	“ชาวสวนวางลูกน้อยทิ้งไว้กับหมาของเขา แล้วเดินไปทำสวน”	น้องเอ๋มพูดกับน้องเหมียวว่า “พ่อไปทำสวนก่อนนะ เตี้ยวพ่อกลับมา” แล้วน้องเอ๋มก็เดินออกไป ทำท่ากำลังเอาจอบมาขุดดิน
		น้องเหมียวกับน้องก้อก็เดินออกจากเวที
ภาพที่ 2	“ชาวสวนกลับมาจากทำสวนแล้วเดินมาหาลูกน้อย แต่ไม่พบ จึงออกตามหาลูก”	น้องเอ๋มเดินมาที่กลางเวทีทำท่าตกใจ แล้วพูดขึ้นว่า “ลูกฉันหายไปไหน” และเดินรอบๆ เวที ด้วยท่าทางกระวนกระวายใจ
	“ชาวสวนเดินอยู่พักหนึ่ง แล้วมาเจอหมาน้อยที่มีรอยคราบเปื้อนเลือดนอนอยู่”	น้องก้อเดินออกมา แล้วนอนตรงกลางเวที น้องเอ๋มทำท่าเดินมาหาหน้าน้องก้อ พร้อมกับทำหน้างุน “เอ๊ะ เจ้าหมาน้อยทำไมมานอนตรงนี้ แล้วลูกฉันหายไปไหน”
	“ชาวสวนยืนคิดอยู่พักหนึ่ง และเข้าใจว่า เจ้าหมาน้อยได้กัดกินลูกของเขาไปแล้ว จึงคว้าจอบมาตีเจ้าหมาน้อยด้วยความไม่พอใจ กระทั่งหมาน้อยตาย”	น้องเอ๋มทำท่าคิด แล้วทำท่าโมโหแล้วพูดขึ้นว่า “เจ้าหมาแกกินลูกฉันไปซะไหม” น้องเอ๋มพูดพร้อมกับยกจอบขึ้นมาตีน้องก้อ น้องก้อทำท่าโอดครวญ “เอ็ง ะ” และทำท่าตาย น้องเอ๋มจึงหยุดตี น้องก้อก็เดินออกจากเวทีในขณะที่น้องเหมียวเดินเข้ามานอนกลางเวที
ภาพที่ 3	“ชาวสวนพบเด็กน้อยนอนอยู่ระหว่างทางที่เดินกลับบ้าน จึงรีบเข้าไปกอดเด็กน้อยด้วยความดีใจและแปลกใจ”	น้องเอ๋มเดินรอบๆ เวทีแล้วมาพบกับน้องเหมียวที่นอนอยู่กลางเวที จึงทำท่าดีใจ และจับน้องเหมียวขึ้นขึ้น แล้วพูดว่า “ดีใจจังที่ลูกพ่อยังไม่ตาย เอ! แล้วทำไมลูกจึงมานอนอยู่ตรงหละ” น้องเอ๋มทำท่าคิดในขณะที่พูด

ลำดับภาพ	คนเล่าเรื่อง	ลักษณะการแสดงบนเวที
ภาพที่ 4	“ขณะที่ชาวสวนพาลูกน้อยกลับบ้านก็มาพบกับงูเหลือมนอนตายจมกองเลือดอยู่”	น้องนนเดินมานอนที่ข้างเวที ทำท่านอนตาย และน้องเอ็มจูงมือน้องเหมียวเดินมาพบกับน้องนนที่กำลังนอนอยู่ น้องเอ็มจึงพูดขึ้นว่า “เอ๊ะทำไมเจ้างูเหลือมจึงมานอนตายอยู่ตรงนี้” น้องเอ็มพูดพร้อมกับทำท่าคิด
	“ชาวสวนจึงคิดได้ว่า สาเหตุที่เจ้าหมาน้อยมีเลือดเปอะเปื้อนตามร่างกายและที่ปากเพราะปกป้องลูกน้อยของเขาจากเจ้างูเหลือมตัวนี้	น้องเอ็มเดินจูงน้องเหมียวรอบ ๆ เวทีและทำท่าคิด
ภาพที่ 5	“ชาวสวนจึงเกิดความเสียใจและเดินย้อนกลับไปที่พักของหมาน้อย	น้องก้อเดินเข้ามานอนที่กลางเวที น้องเอ็มเดินจูงมือน้องเหมียว แล้วมาหยุดนั่งลงตรงที่น้องก้อนอน น้องเอ็มทำท่าเสียใจแล้วพูดว่า “เจ้าหมาน้อยฉันไม่น่าใจร้อนทำกับเจ้าแบบนี้เลย”

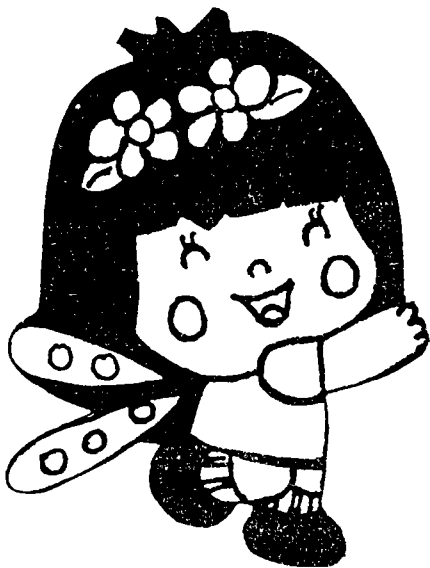
ภาพหลังการแสดงเสร็จสิ้น สมาชิกกลุ่มลีนี่มีมายืนเรียงกันหน้าเวทีแสดงการทำความเคารพครูผู้ยกกล่าวชมเชยและขอบคุณ

สรุปประเด็นที่จากนิทาน : โดยครูผู้จะถามนำเพื่อให้นักเรียนช่วยตอบว่าใครทำอะไร ที่ไหนกับใคร และอย่างไร ซึ่งสรุปได้ว่า ชาวสวนใช้จอบตีหมาน้อยจนตายด้วยความโมโหเพราะคิดว่าหมามากิน ลูกตนเอง ซึ่งความจริงหมาตัวนี้ได้ปกป้องลูกของเขาให้พ้นจากการทำร้ายของงูเหลือม

คู่มือแบบทดสอบ

ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย

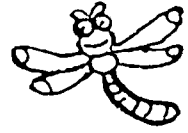
คู่มือ

แบบทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย

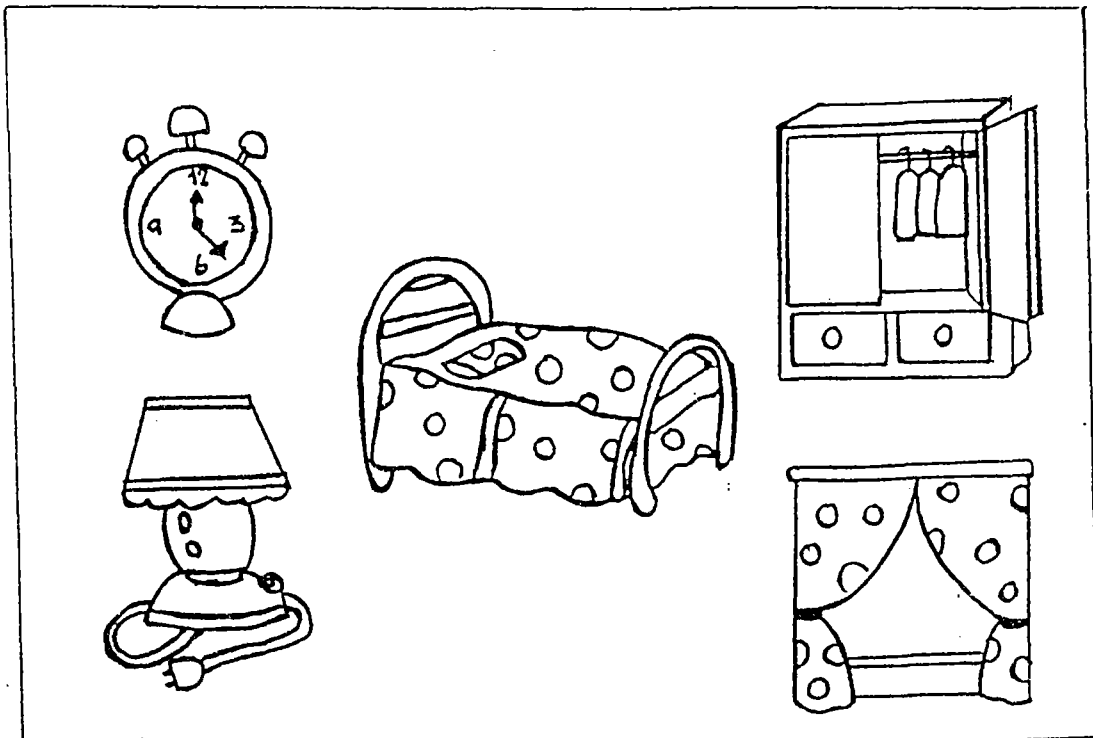
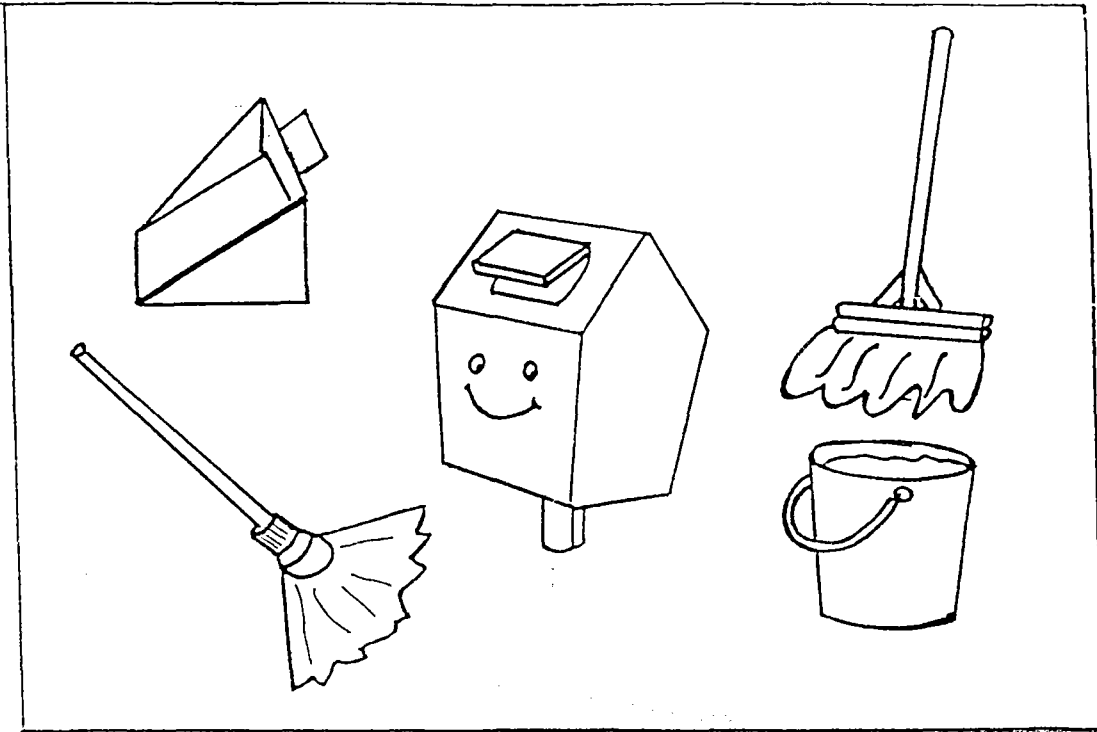
ตอนที่ 1	ความสามารถทางภาษาด้านการพูด
แบบทดสอบที่ 1.1	การบอกชื่อสิ่งของ
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถในการบอกชื่อสิ่งของที่รู้จักได้ถูกต้อง
การให้คะแนน	บอกชื่อสิ่งของในภาพได้ 1 คะแนน บอกไม่ได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	การบอกชื่อสิ่งของในภาพที่กำหนดให้
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 5 ภาพ
คำสั่งแจง	1. ให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของในภาพที่ละคน 2. ให้นักเรียนดูภาพทีละข้อ และชี้บอกว่ามีภาพอะไรบ้าง
คำสั่ง	ให้นักเรียนดูรูปภาพสิ่งของแล้วชี้บอกว่ามีภาพอะไรบ้างที่ละข้อ

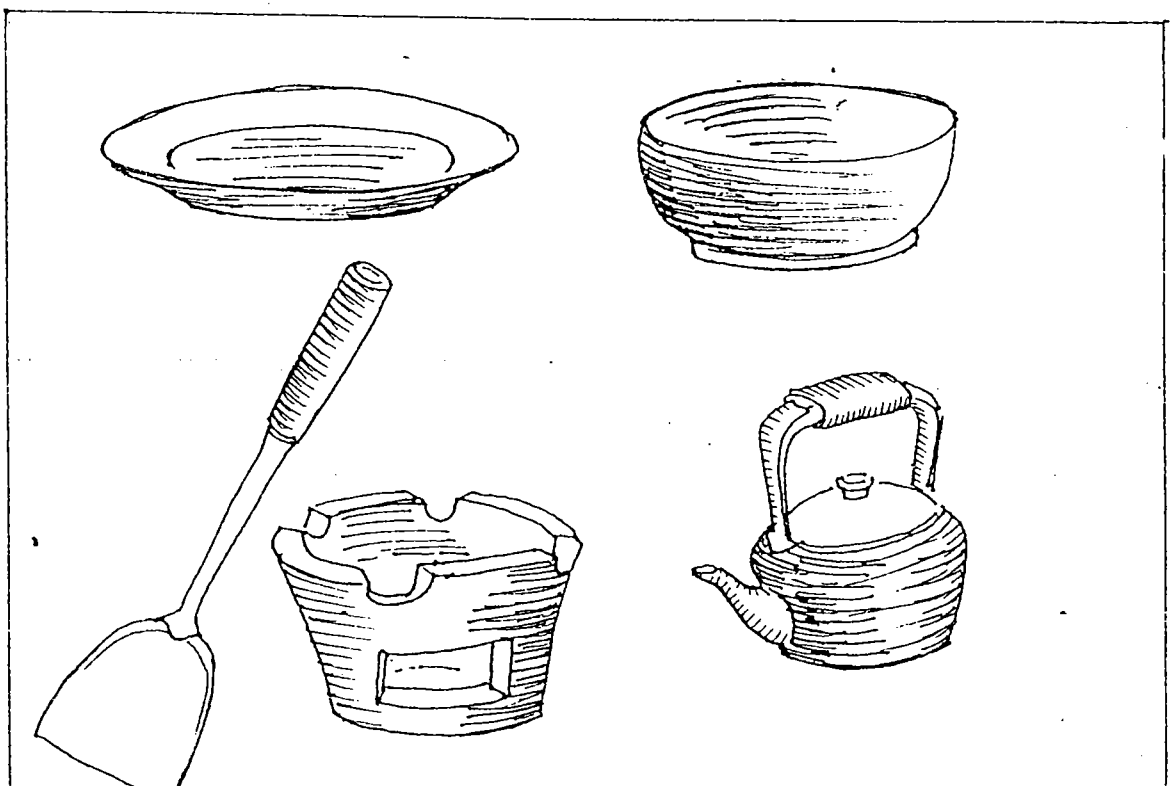
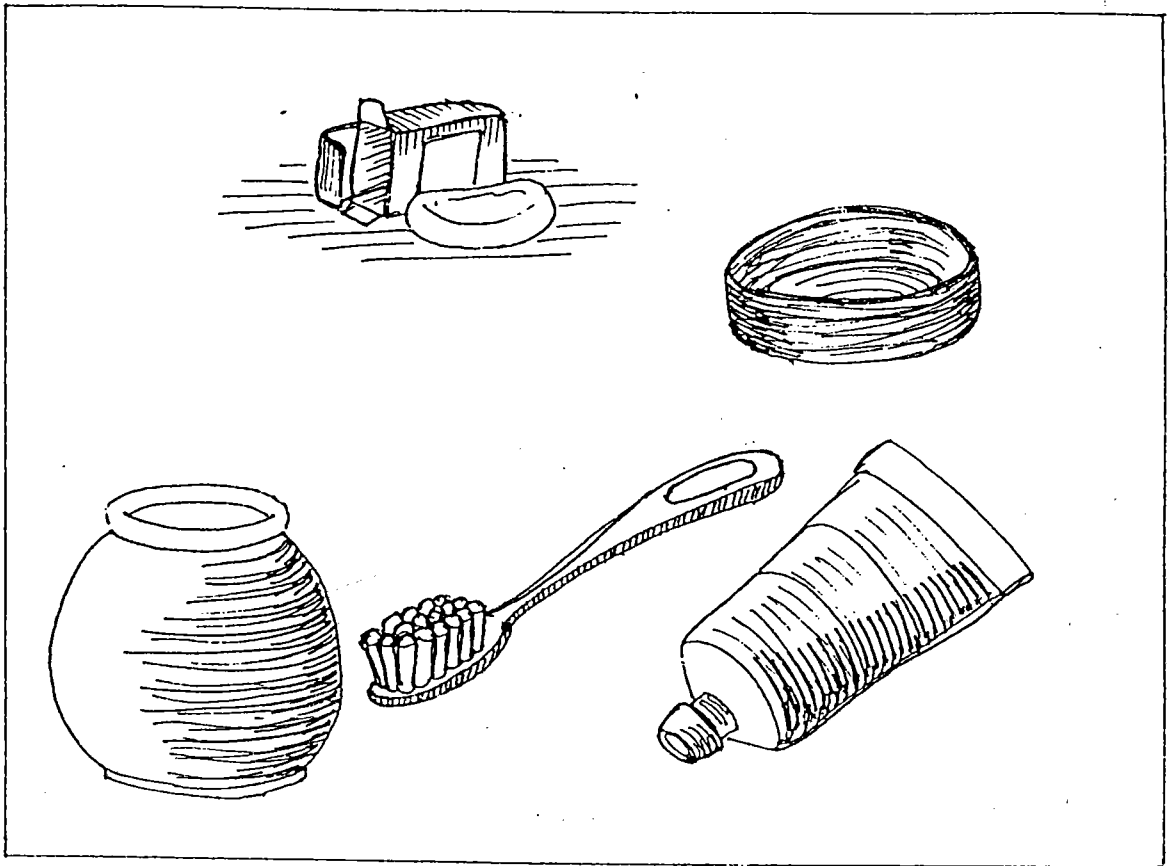
หน้า	ชื่อ	ภาพ
แมลงปอ	คอกไม้	ที่ตัดขยะ ไม้กวาด ถังขยะ ไม้ถูพื้น ถังน้ำ
	ใบไม้	นาฬิกาปลุก โคมไฟ เตียง ตู้ ฝ้าม่าน
แมว	นก	จัน สบู่ โอง แปรงสีฟัน ยาสีฟัน
	หมาจิ้งจอก	จาน ตะหลิว ถ้วย เต้า ถาน้ำ
ไก่	ผีเสื้อ	หัวแครอท มะเขือเทศ ผักกาด หัวปลี ฟักทอง

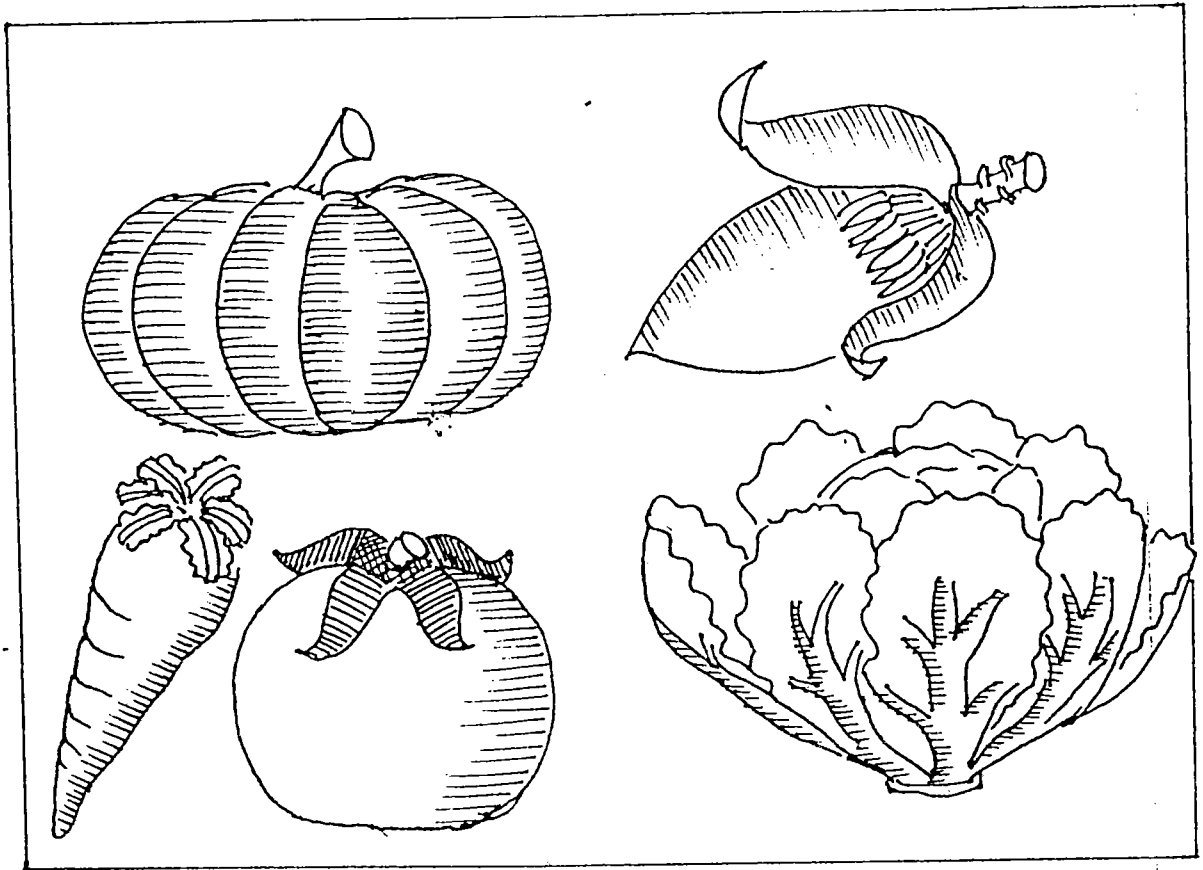
แบบทดสอบที่ 1.1 การบอกชื่อสิ่งของ

คำสั่ง ให้นักเรียนดูรูปภาพและชี้บอกว่ามีภาพอะไรบ้าง

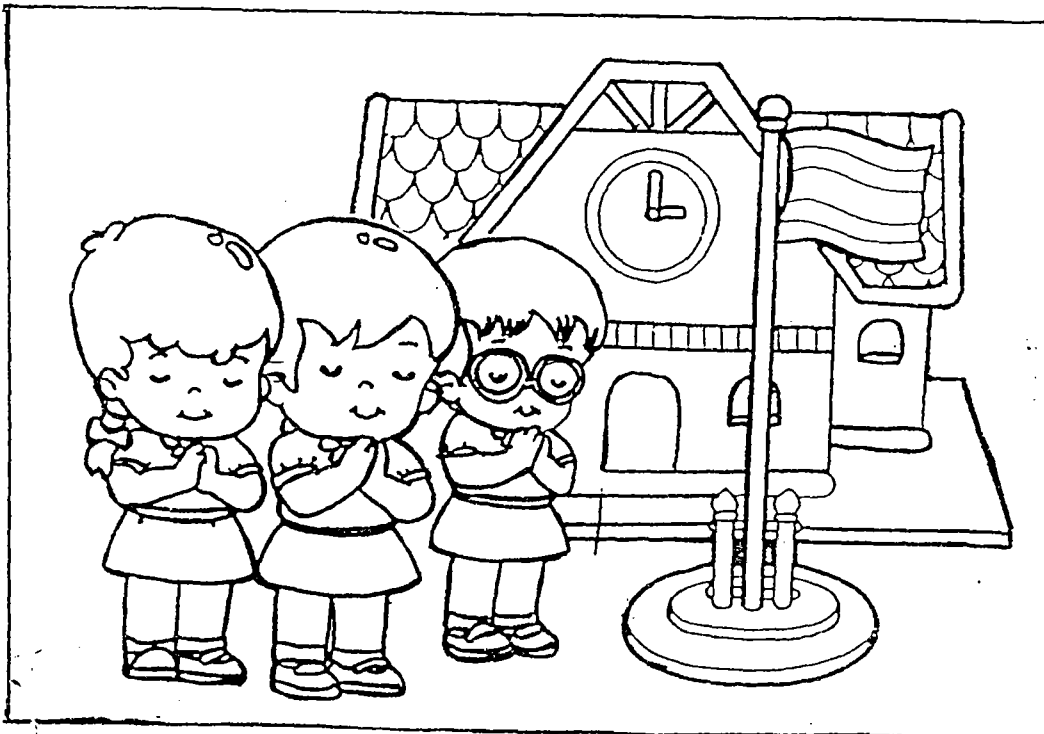
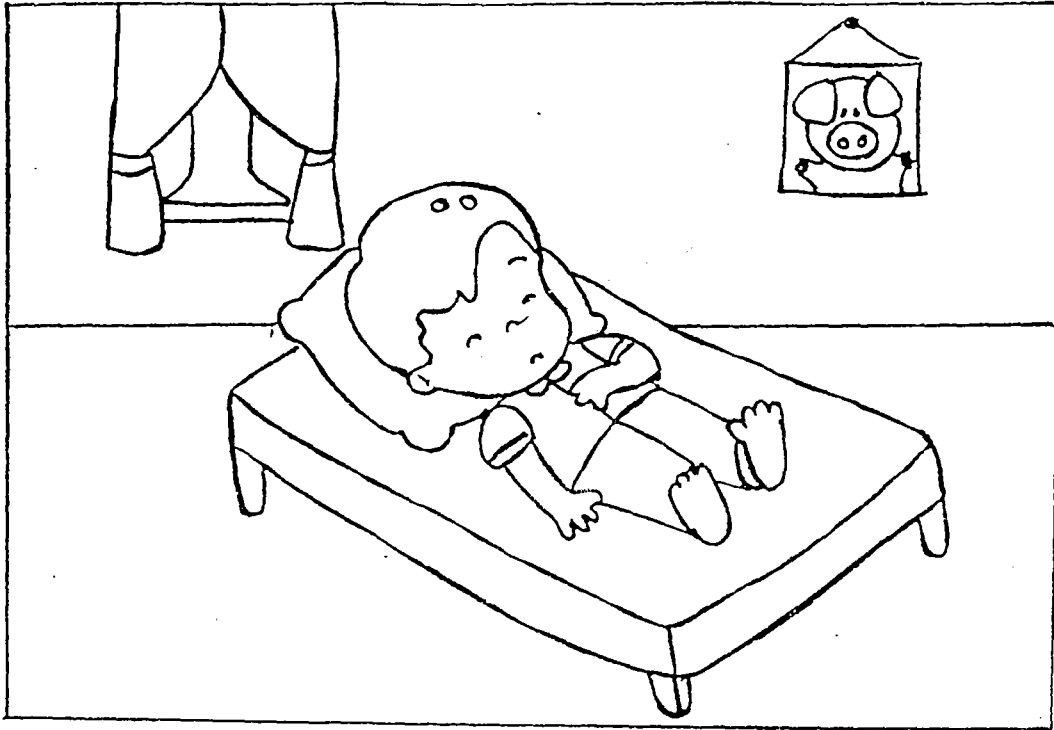
แบบทดสอบที่ 1.2	การสร้างประโยคสมบูรณ์
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบการอ่านภาพและการแปลความหมายเป็นคำพูดที่เป็นประโยคสมบูรณ์โดยมีเนื้อหา 3 ประเด็น คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน
การให้คะแนน	ถ้าเรื่องราวได้ครบทั้ง 3 ประเด็น คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง ได้คะแนนประเด็นละ 1 คะแนน ขอกไม่ได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดให้
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 1 ภาพ
คำชี้แจง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากภาพที่ละ 1 ภาพ ภาพละ 1 คน 2. ก่อนที่นักเรียนจะเล่าเรื่องครูให้นักเรียนสังเกตรูปภาพก่อน และให้นักเรียนเล่าเรื่องจากภาพที่เห็นว่าใครกำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน
คำสั่ง	ให้นักเรียนดูภาพแล้วเล่าเรื่องราวให้เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพ (ใครทำอะไรที่ไหน)
หมายเหตุ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในกรณีที่เด็กเล่าเรื่องราว นอกเหนือไปจากคำตอบที่เฉลยไว้ให้ในแต่ละข้อ แต่เล่าเรื่องราวได้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไรที่ไหน และมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพก็ถือว่าถูกต้อง และได้คะแนนประเด็นละ 1 คะแนนเช่นกัน 2. ในขณะที่ทำการทดสอบถ้าเห็นภาพแล้วไม่ยอมตอบคำถาม ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิด แล้วรอให้เด็กตอบสักครู่ เมื่อเด็กไม่ยอมตอบจึงเลื่อนทำข้ออื่นต่อไป

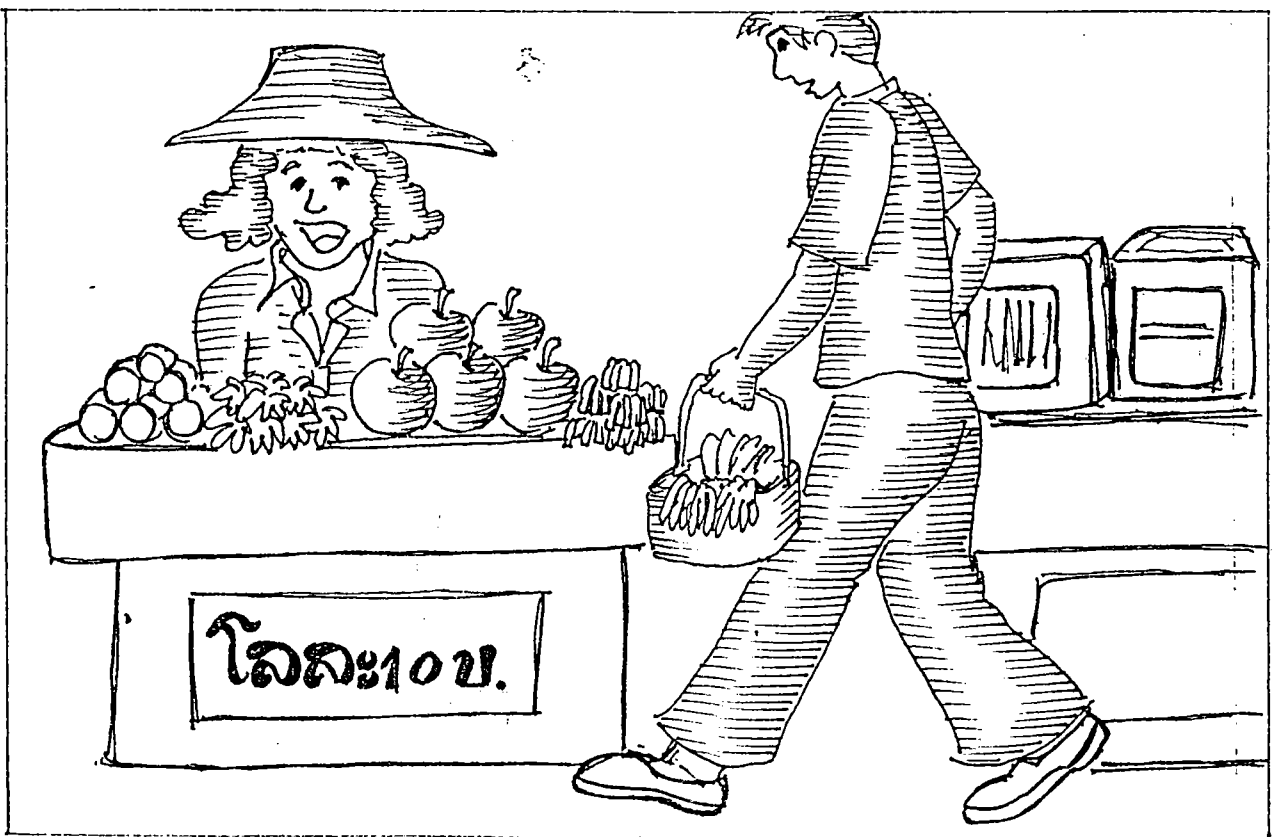
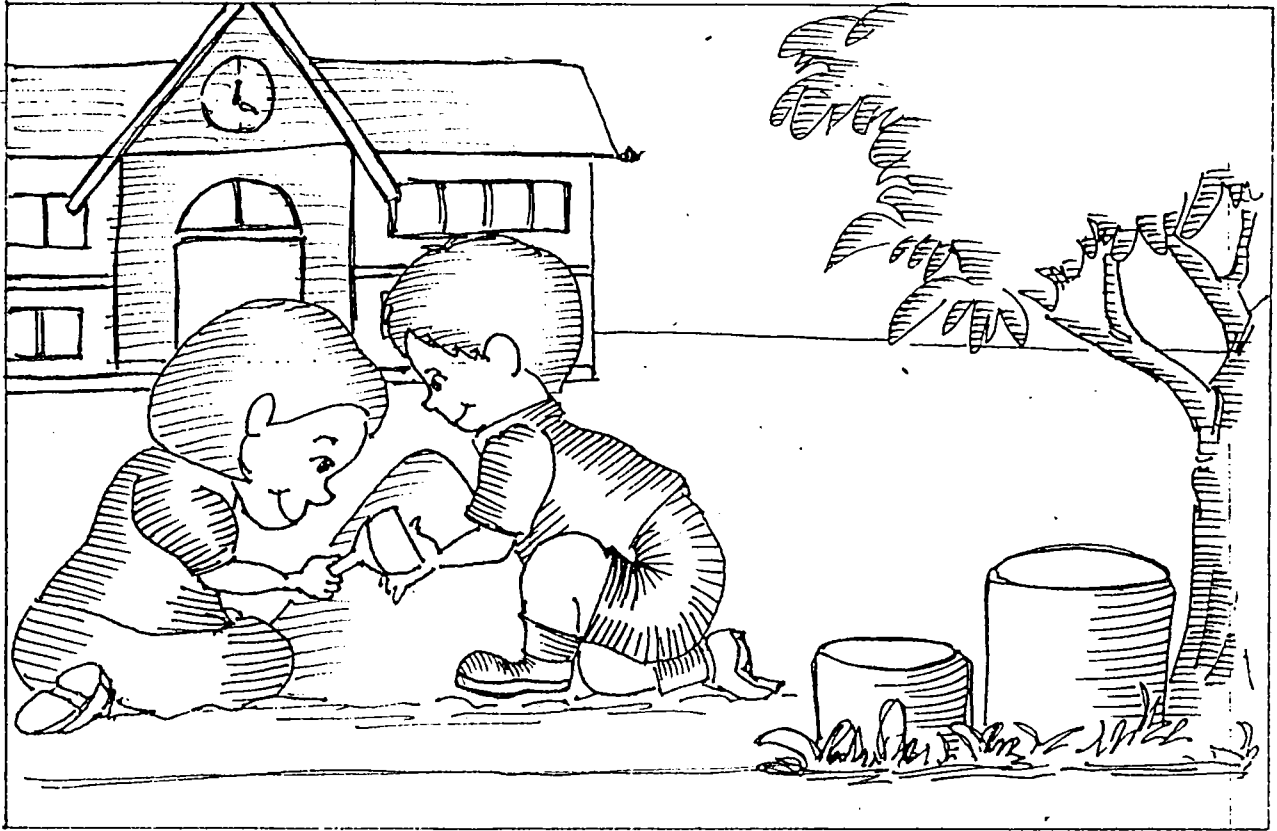
หน้า	ชื่อ	ภาพ
ชุดกระโปรง	ตัวอย่าง (ข้อรองเท้า)	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้ชายกำลังนอนหลับอยู่ในห้องนอน - เด็กผู้ชายนอนหลับอยู่บนเตียง - เด็กผู้ชายกำลังนอนหลับอยู่ในบ้าน
	หมวก	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กนักเรียนกำลังสวมหมวกให้พระองค์อยู่หน้าเสาธง - เด็กนักเรียนกำลังเข้าแถวอยู่หน้าเสาธง
เสื้อ	กางเกง	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงกำลังเล่นของเล่นที่สนามเด็กเล่น - เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงกำลังเล่นของเล่นที่โรงเรียน
	ถุงเท้า	แม่ค้ากำลังขายของที่ตลาด (กำลังขายขนม กำลังขายผลไม้ที่ตลาด)
กระเป๋	สมุด	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กนักเรียนกำลังรับประทานอาหารที่โรงเรียน - เด็กนักเรียนกำลังรับประทานอาหารที่โรงอาหารที่โต๊ะอาหาร
	ดินสอ	เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงไปเที่ยวสวนสัตว์ เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงให้อาหารสัตว์ที่สวนสัตว์

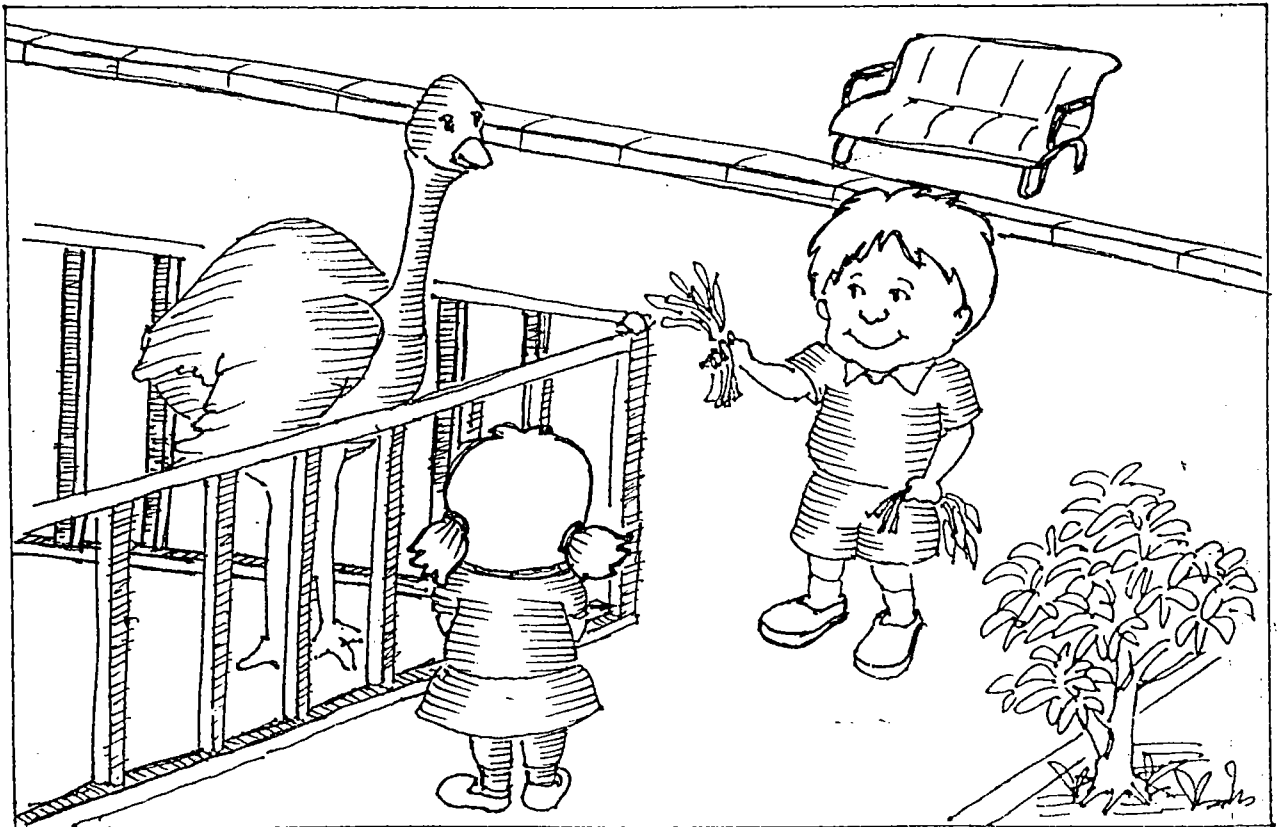
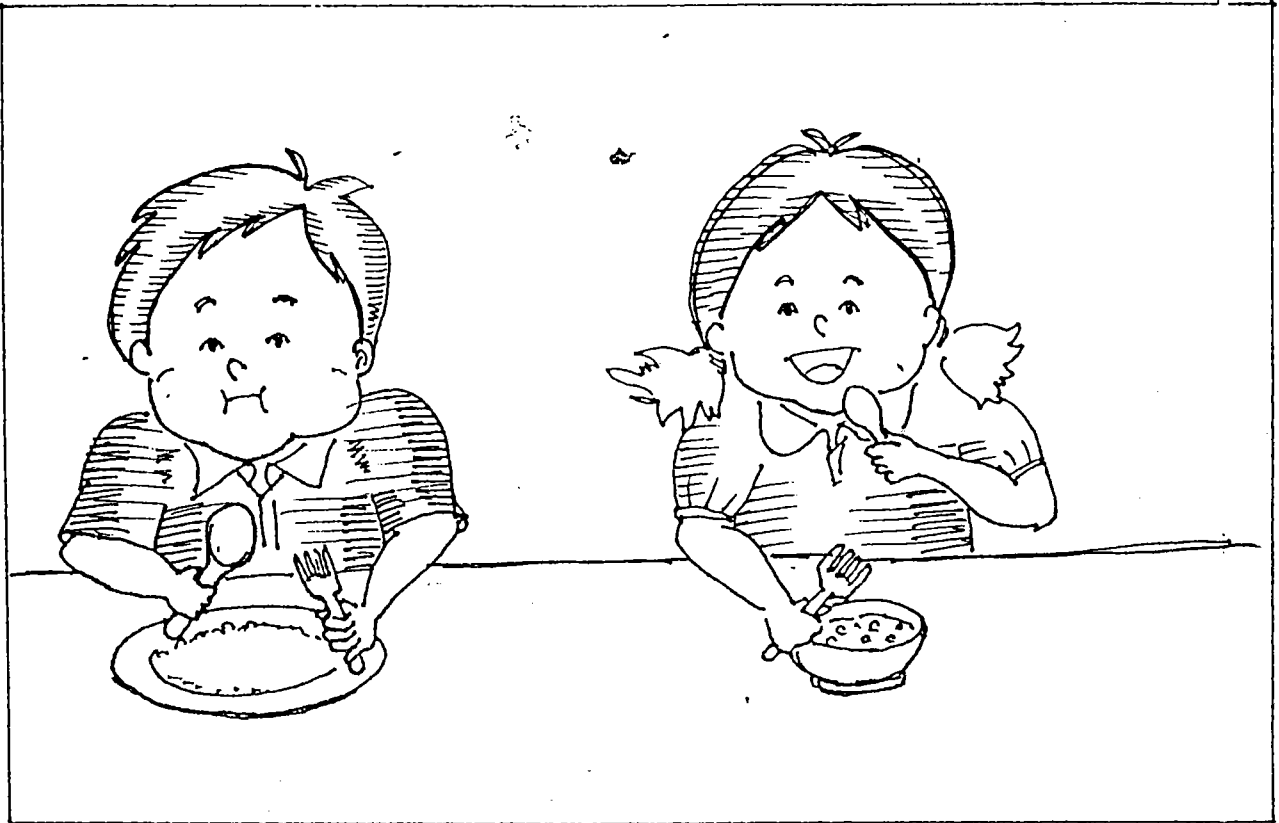
แบบทดสอบที่ 1.2 การสร้างประโยคสมบูรณ์

คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพและเล่าเรื่องราวให้เกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับภาพ ว่าใคร ทำอะไร
อยู่ที่ไหน

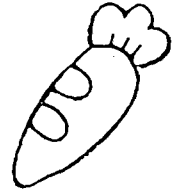

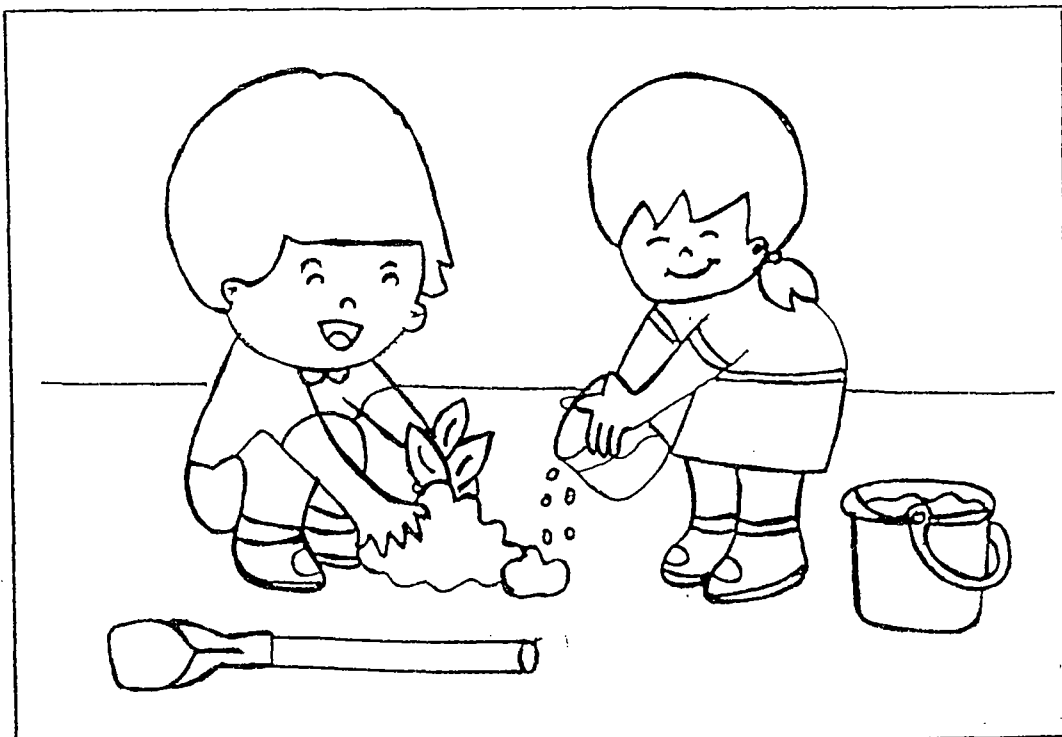
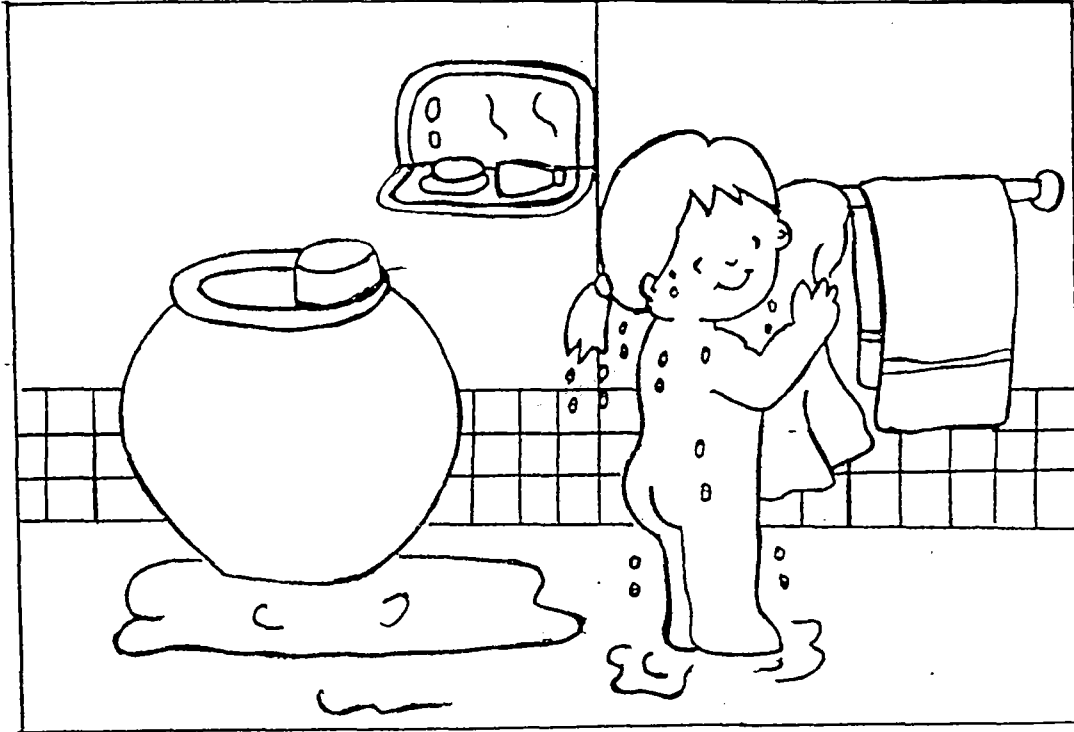
แบบทดสอบที่ 1.3	การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์
จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถด้านการพูดตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหรือหลังตามลำดับขั้นตอนที่ควรจะเป็น
การให้คะแนน	ให้ 1 คะแนน ถ้าเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ตามลำดับขั้นตอนที่ควรจะเป็น และ 0 คะแนน ถ้าเรียงไม่เป็นไปตามลำดับ
เวลาในการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	เล่าเรื่องจากภาพ
จำนวนข้อทดสอบ	จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 1 ภาพ
คำชี้แจง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนเล่าเรื่อง จากภาพทีละภาพ ทีละ 1 คน 2. ก่อนที่นักเรียนจะเล่าเรื่อง ครูให้นักเรียนสังเกตรูปภาพก่อน และให้นักเรียนเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหรือหลังตามที่ควรจะเป็น
คำสั่ง	ให้นักเรียนดูภาพและเล่าเรียนเรื่องราวให้เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหรือหลังที่ควรจะเป็น
หมายเหตุ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในกรณีที่เด็กเล่าเรื่องราว นอกเหนือไปจากคำตอบที่เฉลยไว้ให้ในแต่ละข้อ แต่เล่าเรื่องราวได้ตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหรือหลังที่ควรจะเป็น และมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพก็ถือว่าถูกต้อง และได้คะแนน 1 คะแนนเช่นกัน 2. ในขณะที่ทำการทดสอบถ้าเด็กดูภาพแล้วไม่ยอมตอบคำถาม ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิด แล้วรอให้เด็กตอบสักครู่ เมื่อเด็กไม่ยอมตอบจึงเลื่อนทำข้ออื่นต่อไป

หน้า	ข้อ	ภาพ
หัวแครง	ข้อตัวอย่าง (ข้อรองเท้า)	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้หญิงอาบน้ำแล้วเช็ดตัว - เด็กผู้หญิงอาบน้ำแล้วแต่งตัว
	พักทอง	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงปลูกต้นไม้ แล้วรดน้ำต้นไม้ - เด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงพรวนดินแล้วรดน้ำต้นไม้
รถยนต์	เรือ	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้หญิงกวาดขยะแล้วเอาขยะไปเททิ้ง - เด็กผู้หญิงกวาดขยะ เทใส่ถังขยะ - เด็กผู้หญิงกวาดบ้าน แล้วถูบ้าน
	เครื่องบิน	เด็กผู้หญิงหั่นปลา แล้วทอดปลา (ต้มปลา, ทากับข้าวหรือทำอาหาร เด็กชอดเกล็ดปลา แล้วทอดปลา
ส้ม	กล้วย	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กวาดภาพแล้วระบายสีภาพ - เด็กวาดภาพแล้วเก็บสีใส่กล่อง
	มะละกอ	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กผู้หญิงซื้อไอติมแล้วกินไอติม - เด็กผู้หญิงจ่ายคั้งค์ซื้อไอติมแล้วกินไอติม

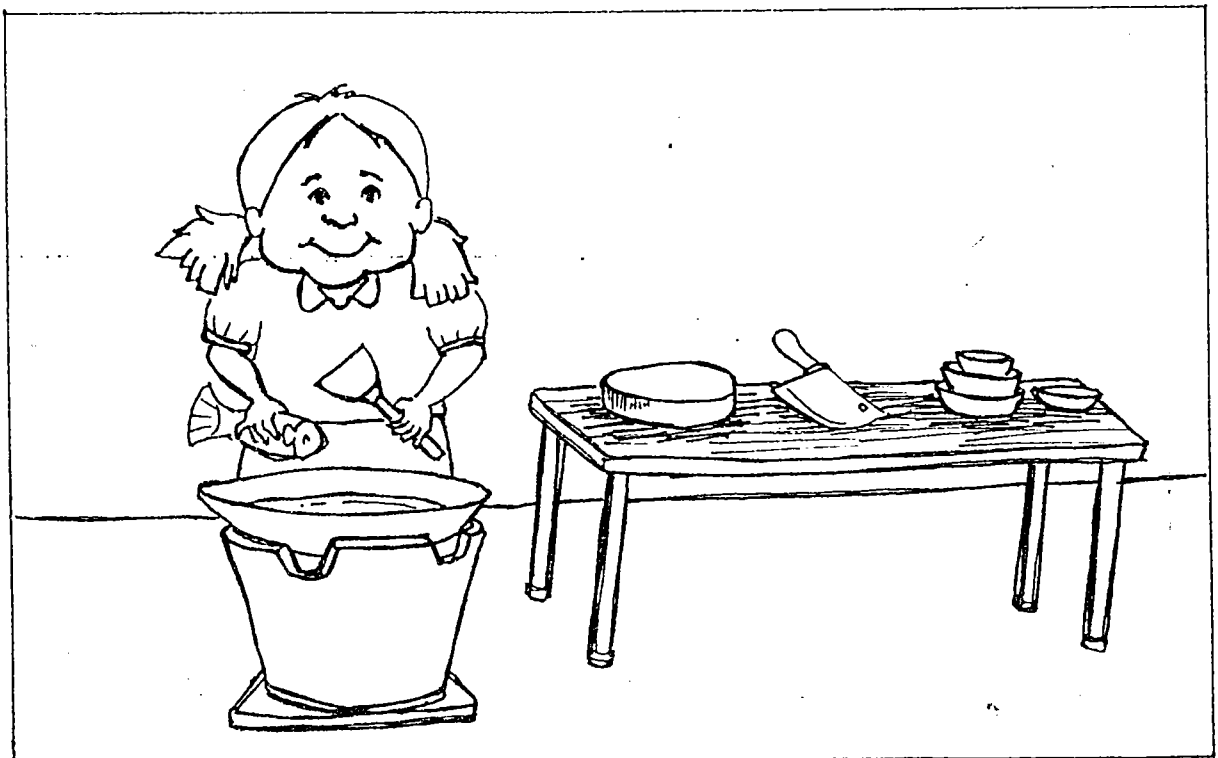
แบบทดสอบที่ 1.3 การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

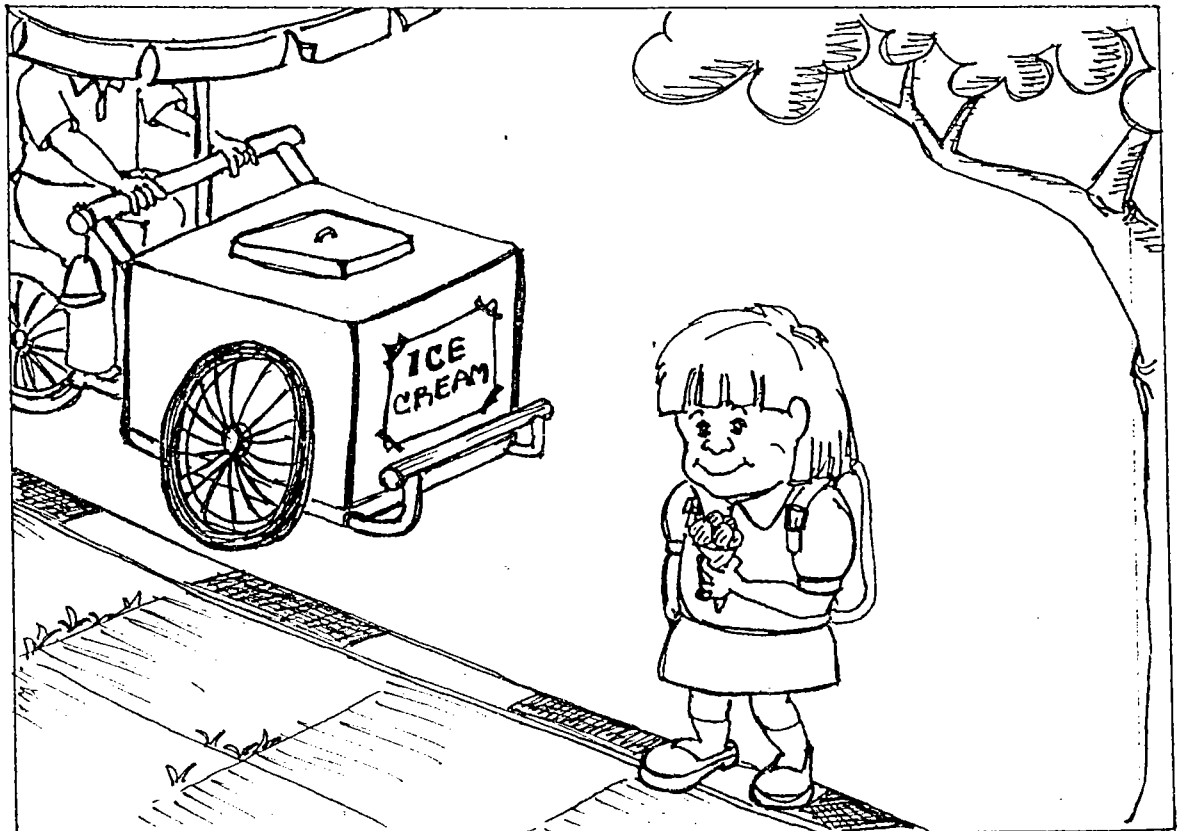
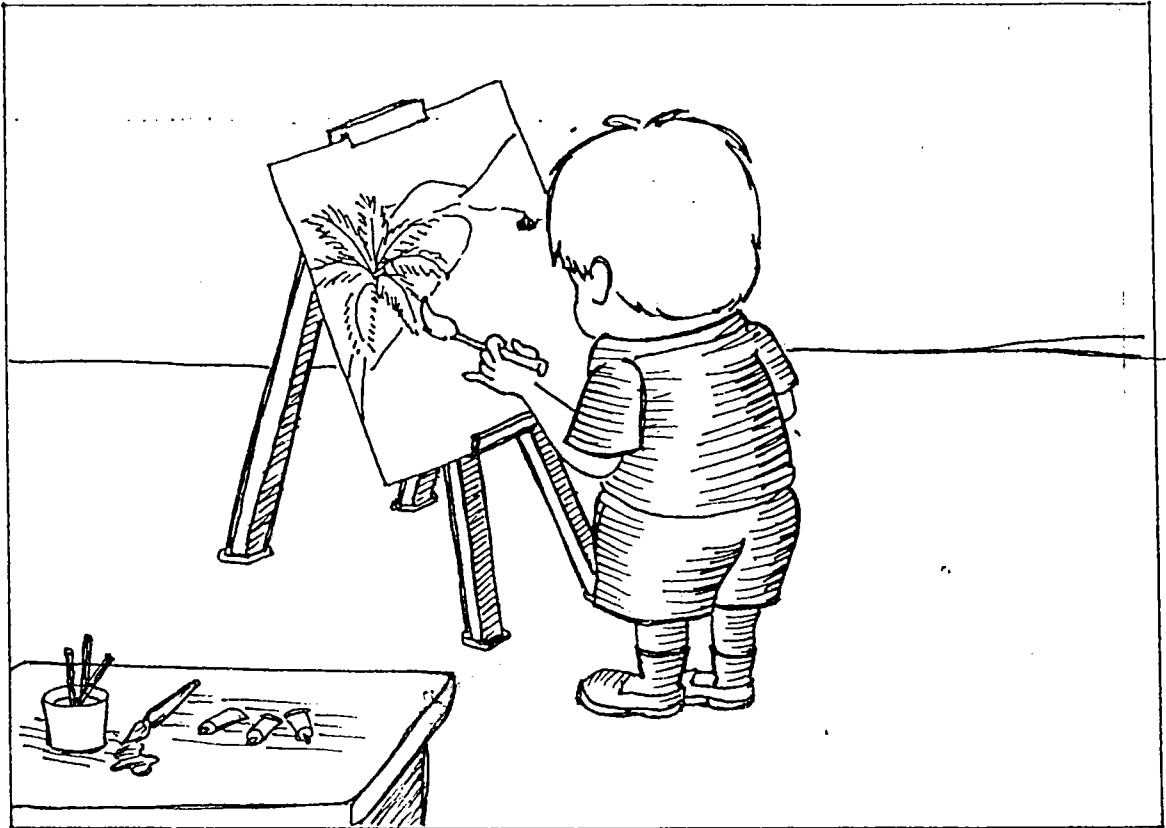

คำสั่ง ให้นักเรียนดูรูปภาพและเล่าเรื่องราวให้เกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับภาพตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหรือหลังที่ควรจะเป็น

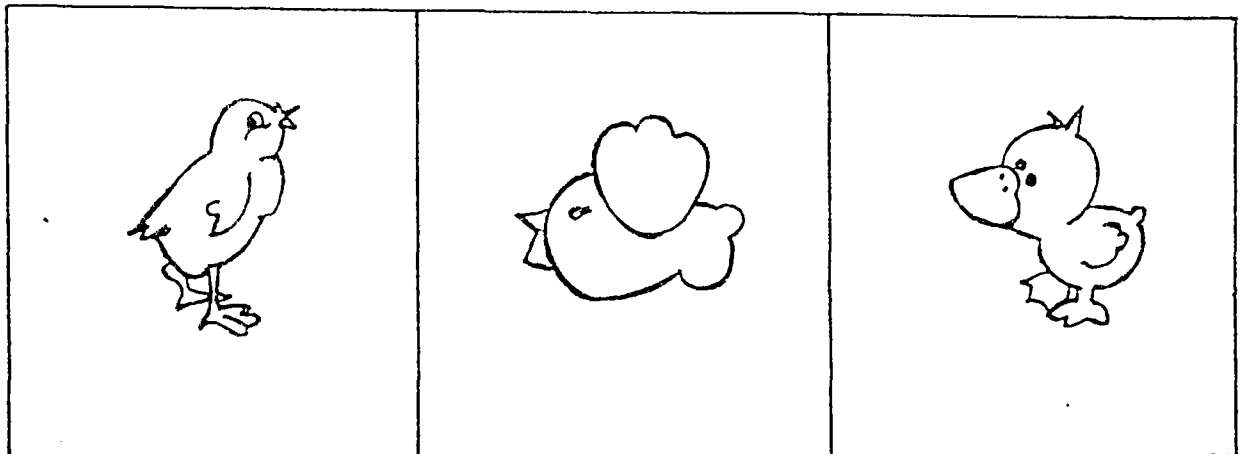
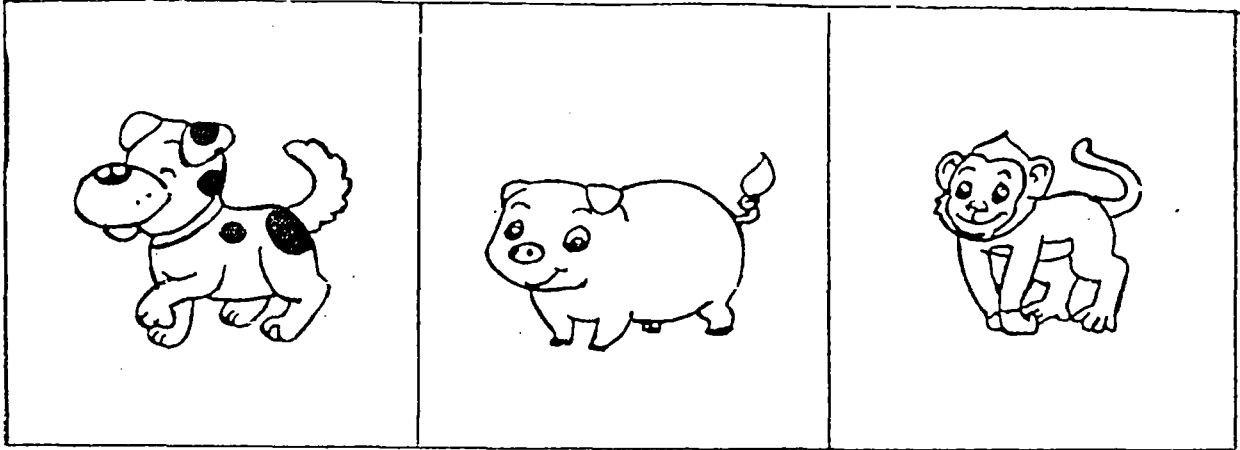
ตอนที่ 2	ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง
แบบทดสอบที่ 2.1	การจำแนกเสียง
จุดมุ่งหมาย	สามารถบอกชนิดของเสียงที่ได้ยินได้
การให้คะแนน	ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
เวลาในการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
จำนวนข้อสอบ	5 ข้อ
ลักษณะแบบทดสอบ	เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก
คำชี้แจง	1. ให้นักเรียนดูภาพและช่วยกันตอบว่ามีภาพอะไรบ้าง 2. ครูพูดซ้ำอีกครั้งและให้นักเรียนพูดตาม
คำสั่ง	ให้นักเรียนกล่าวบทกับภาพตามเสียงที่ได้ยินจากเทป

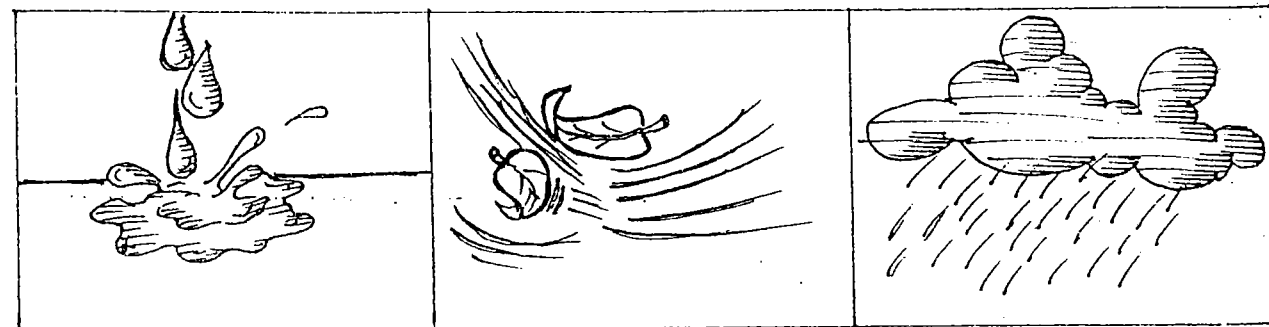
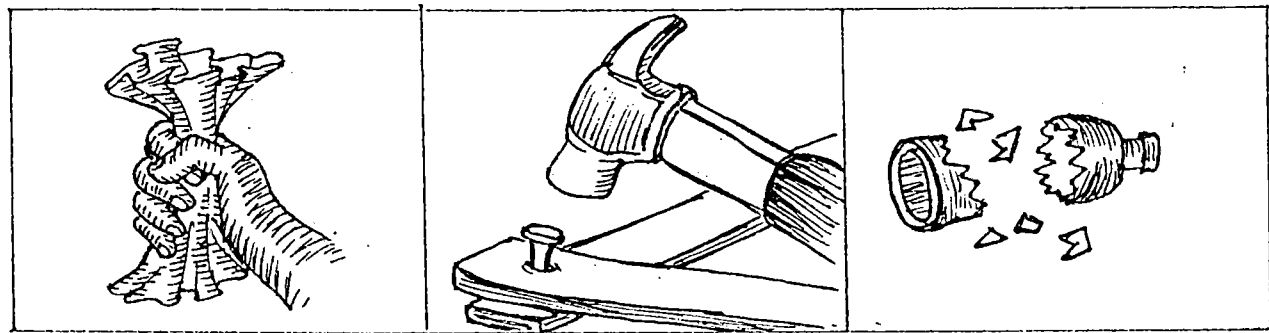
หน้า	ข้อ	เสียงจากเทพ
กล้วย	ตัวอย่าง เงาะ	เสียงทุ้มร้อง (อู้ด อู้ด)
	ทุเรียน	เสียงนกร้อง (จ๊ิบ จ๊ิบ)
มะละกอ	สับปะรด	เสียงปรนมมือ (แปะ แปะ)
	ส้ม	เสียงคนจาม (ฮัดแซย ฮัดแซย)
แอปเปิล	มะม่วง	เสียงขยักกระดาก (กรอบแกบ กรอบแกรบ)
	องุ่น	เสียงฝนตก (ซ่า ซ่า)

แบบทดสอบที่ 2.1 การจำแนกเสียง

คำสั่ง ให้นักเรียนลากภาพที่ภาพตามเสียงที่ได้ยินจากแถบ

แบบทดสอบที่ 2.2	การบอกประเด็นของเรื่องราวที่ได้ฟัง
จุดมุ่งหมาย	ฟังและสามารถจับประเด็นของเรื่องที่ฟังได้
การให้คะแนน	ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
เวลาในการทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
จำนวนข้อสอบ	5 ข้อ
ลักษณะแบบทดสอบ	เป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ 3 ตัวเลือก
คำชี้แจง	<ol style="list-style-type: none"> ให้นักเรียนดูภาพและช่วยกันตอบว่ามีภาพอะไรบ้าง ครูอ่านเรื่องราวให้เด็กฟังซ้ำ ๆ ชัด ๆ (2 ครั้ง)
คำสั่ง	ให้นักเรียนกากบาทที่ภาพที่คิดว่าถูก

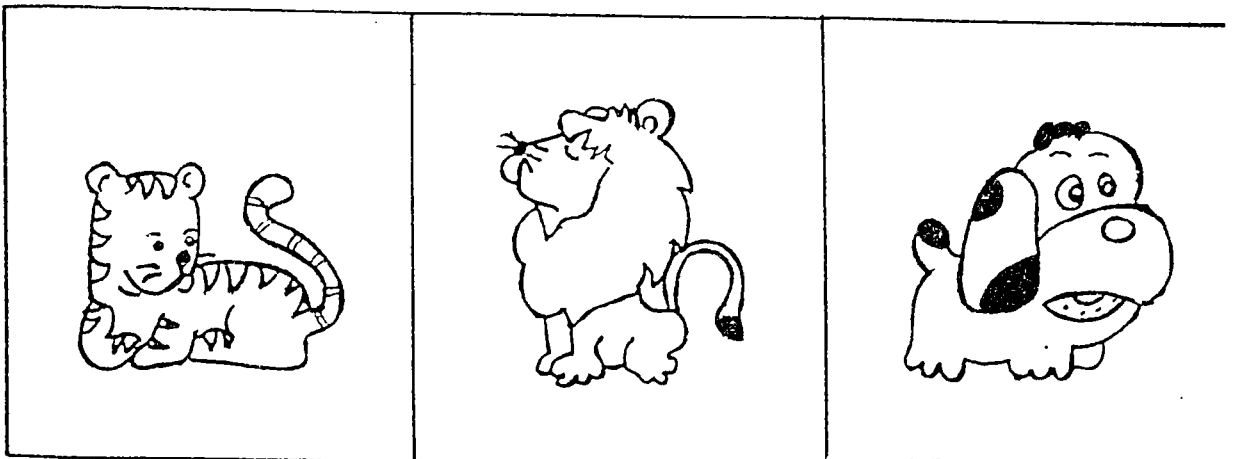
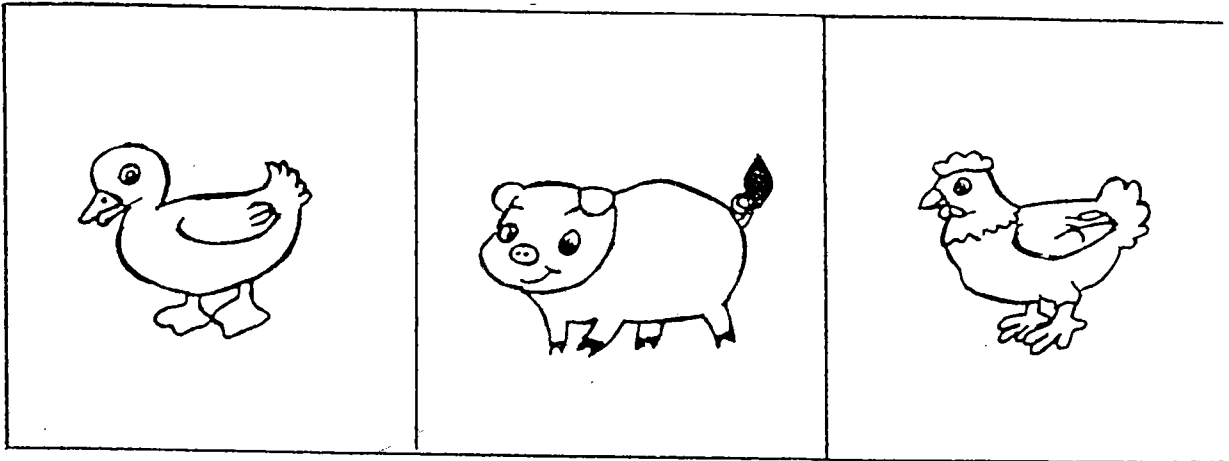
หน้า	ชื่อ	ภาพ
ฮิปโป	ตัวอย่าง งู	ไก่ออกลูกเป็นไข่ เบ็ดก็ออกลูกเป็นไข่ แต่หมูออกลูกเป็นตัว สัตว์ตัวโตที่ออกลูกแตกต่างไปจากเพื่อนให้นักเรียนกากบาทกับภาพ ที่คิดว่าถูก (ภาพหมู)
	จิงโจ้	นินไปเที่ยวสวนสัตว์ที่สวนสัตว์มีเสือ มีสิงโต สัตว์ตัวโตที่นินไม่พบ ในสวนสัตว์ให้นักเรียนกากบาทกับภาพที่คิดว่าถูก (ภาพหมา)
เสือ	หมู	แต้วชอบทานผลไม้ แต่แต้วไม่ชอบทานผัก สิ่งโตที่แต้วไม่ชอบทาน ให้นักเรียนกากบาทกับภาพที่คิดว่าถูก (ภาพฟักทอง)
	หมา	ปลาและกิ้งก่าอาศัยอยู่ในน้ำ นกอาศัยอยู่บนบก สัตว์ตัวโตที่ไม่ได้ อาศัยอยู่ในน้ำให้นักเรียนกากบาทกับภาพที่คิดว่าถูก (ภาพนก)
สิงโต	แมว	เดชชอบทานผลไม้ไทย เช่น ส้ม และมะละกอ แต่เดชชอบทาน ผลไม้จากต่างประเทศ ภาพใดคือผลไม้ที่เดชชอบทานให้นักเรียน กากบาทกับภาพที่คิดว่าถูกต้อง (แอปเปิล)
	กระต่าย	ตอนเช้าแพงอาบน้ำ ทานข้าว และไปโรงเรียน ภาพใดที่แพงทำ เป็นครั้งแรก (ภาพคนอาบน้ำ)

แบบทดสอบที่ 2.2 การบอกประเด็นของ
เรื่องราวที่ได้ฟัง

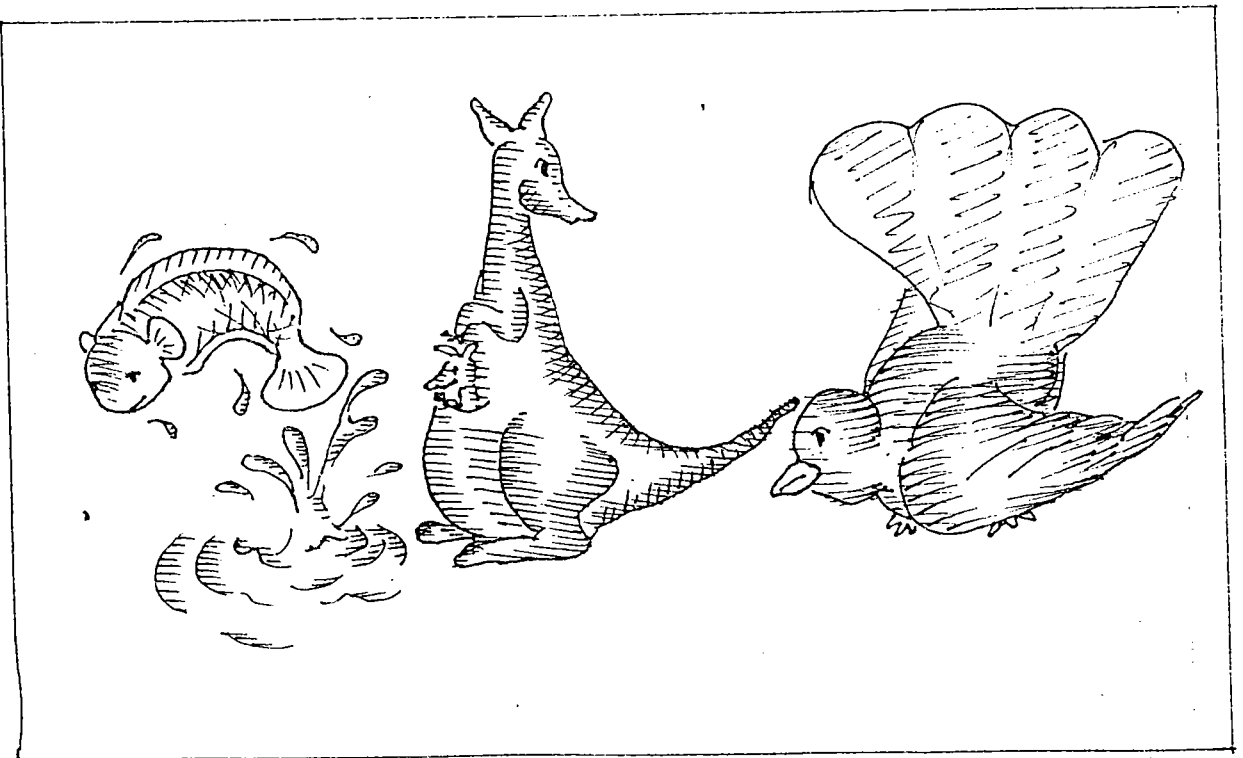
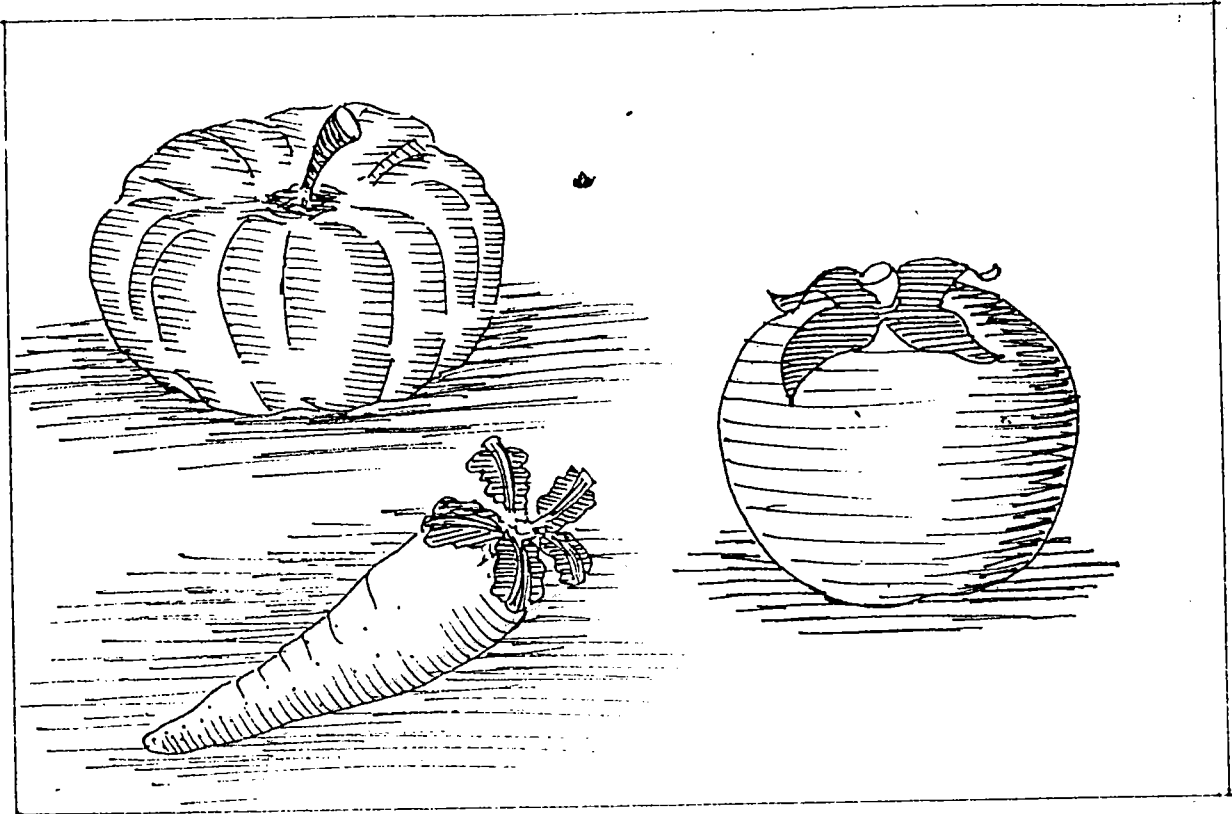
คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพแล้วภาพที่คิดว่าถูก

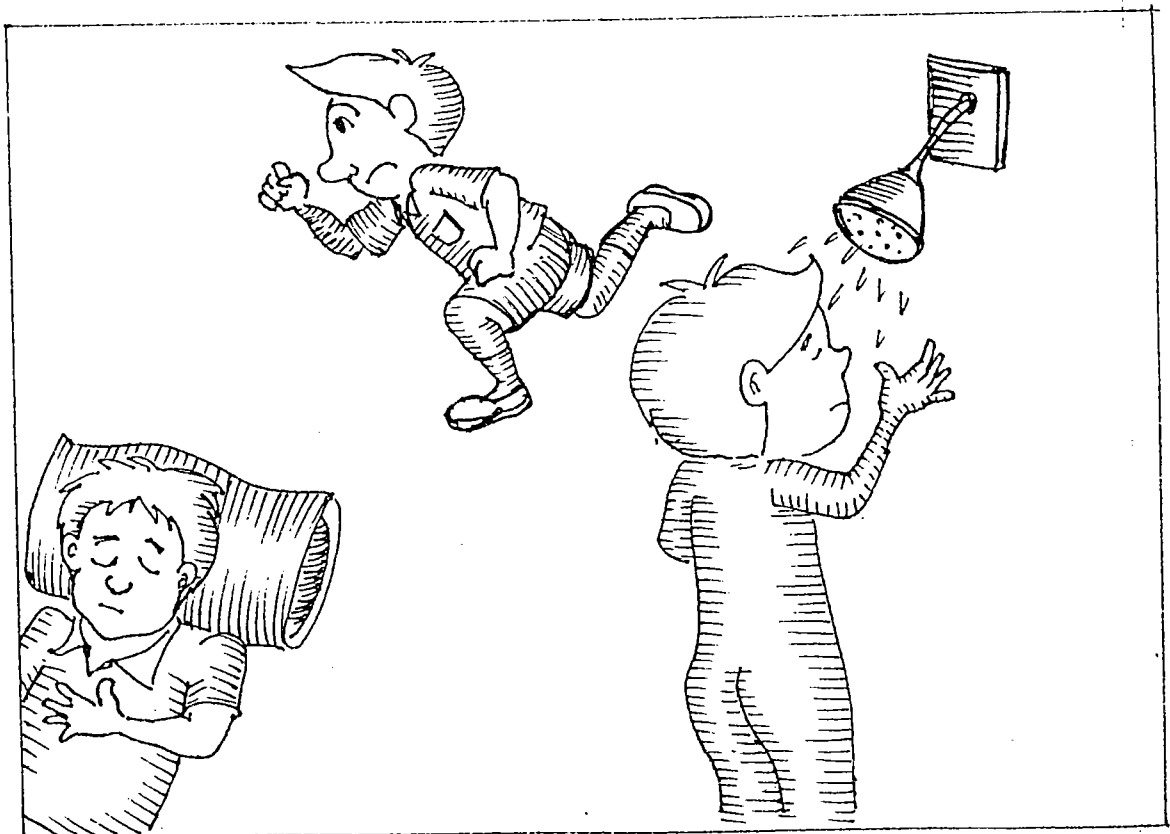
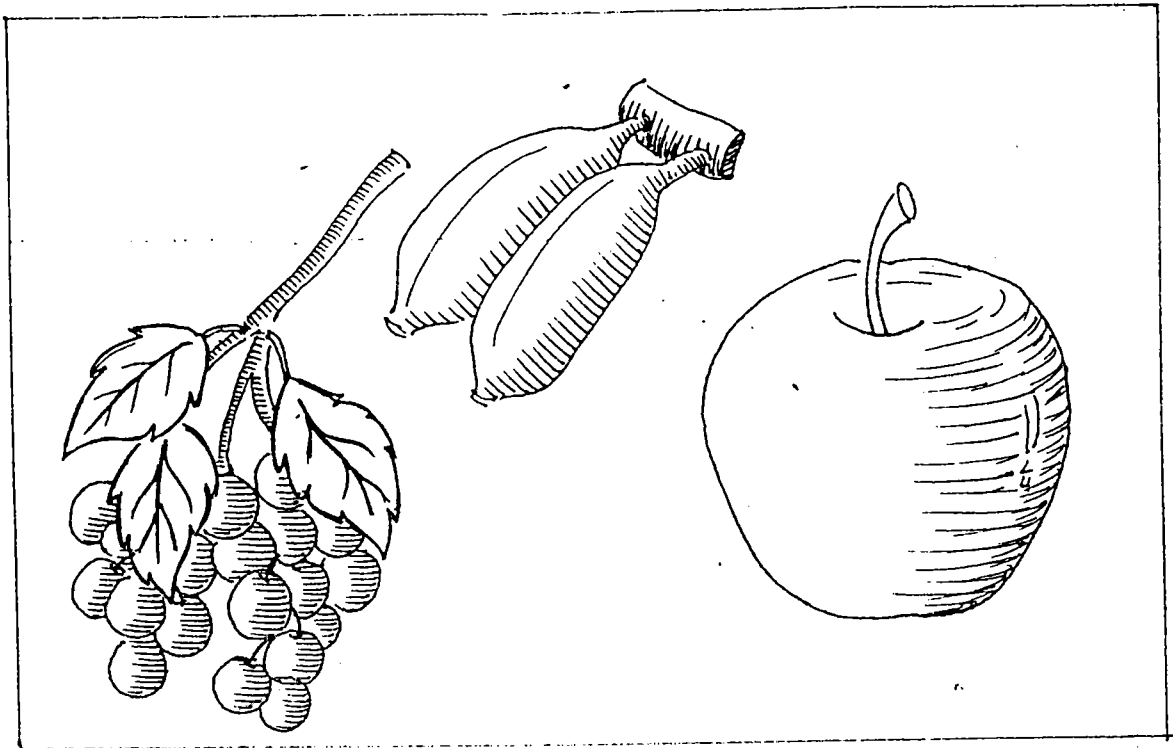

แบบทดสอบที่ 2.3	การปฏิบัติตามคำสั่ง
จุดมุ่งหมาย	นักเรียนสามารถฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้
การให้คะแนน	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องได้ 1 คะแนน และปฏิบัติไม่ถูกต้องได้ 0 คะแนน
เวลาในการทำทดสอบ	ข้อละ 1 นาที
จำนวนข้อทดสอบ	5 ข้อ
ลักษณะแบบทดสอบ	เป็นการทดสอบเชิงปฏิบัติให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่งที่ครูสั่ง
คำสั่ง	<ol style="list-style-type: none"> เตรียมเด็กให้มีสมาธิที่จะฟังคำสั่งของครู ออกคำสั่งช้า ๆ ชัด ๆ ให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตาม (พูดซ้ำ 2 ครั้ง) <p>ให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของครู</p>

แบบทดสอบที่ 2.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง

ข้อ	คำสั่ง
ตัวอย่าง	ให้นักเรียนปรบมือ 3 ครั้ง และนั่งลง แล้วท้าวหัวให้เล็กที่สุด
1	ให้นักเรียนเดินไปที่ประตู และปรบมือ 2 ครั้ง แล้วกระโดดให้สูงที่สุด
2	ให้นักเรียนทำท่าเป็นนก บินช้า ๆ ไปเกาะที่ประตูหน้าต่าง
3	ให้นักเรียนเดินไปข้างหน้า 5 ก้าว และนั่งลง แล้วเอามือแตะหม
4	ให้นักเรียนหยิบดินสอมา 2 แท่ง แท่งแรกวางไว้ให้ไกลประตูที่สุด แท่งที่ 2 วางไว้ให้ไกลจากประตูที่สุด
5	ให้นักเรียนหยิบดินสอวางไว้บนโต๊ะ หยิบสีวางไว้บนเก้าอี้ และหยิบหนังสือวางไว้บนพื้น

แบบสังเกตทักษะทางสังคม

แบบสังเกตทักษะทางสังคมเป็นแบบสังเกตแบบเดิมเครื่องหมาย ถูก(√) หรือผิด(X) เพื่อแสดงว่าพฤติกรรมของนักเรียนมีลักษณะพฤติกรรมตรงตามที่กล่าวไว้ในแต่ละข้อหรือไม่ หัวข้อในการสังเกตสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวทางการประเมินลักษณะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(ม.ป.ป.)กองวิชาการ มีรายละเอียดดังนี้

1. การช่วยเหลือตนเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัว
2. เข้ากับเพื่อนได้
3. การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
4. มารยาททางสังคม
5. ทำคนให้เป็นประโยชน์

ช่วงเวลาในการประเมินจะเกิดขึ้นเกือบตลอดที่นักเรียนทำกิจกรรมอยู่ในโรงเรียนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของแต่ละหัวข้อ

หัวข้อในการสังเกต	รายละเอียดพฤติกรรมที่จะสังเกต	ผลการสังเกต	หมายเหตุ
ช่วยเหลือตนเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวได้	นักเรียนทำกิจกรรมส่วนตัวต่อไปได้ด้วยตนเอง 1. หิ้วหรือถืออุปกรณ์การเรียนมาโรงเรียน 2. เก็บที่นอน 3. การรับประทานอาหาร 4. การเก็บอุปกรณ์หรือของเล่นไว้ที่เดิม		
เข้ากับเพื่อนได้	5. สนทนาโต้ตอบกับเพื่อน 6. ไม่แสดงความอึดอัดเมื่ออยู่ในสถานการณ์กลุ่ม 7. ไม่เกียจงานเมื่อได้รับมอบหมายงานจากกลุ่ม 8. ไม่รังเกียจที่ต้องทำงานเป็นกลุ่ม 9. เพื่อนหม่มากไม่รังเกียจความประพฤติ 10. ไม่ทะเลาะวิวาทกับคนหม่มาก		
การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	11. ปฏิบัติตามข้อตกลงของกิจกรรมหรือกติกาการเล่น 12. รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น 13. ปฏิบัติตามความเห็นของกลุ่ม 14. รู้เข้าใจหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกของกลุ่ม 15. รับผิดชอบหน้าที่ของตนเต็มความสามารถ		
มีมารยาทสังคม	16. มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยกิริยาสุภาพ 17. พูดสนทนากับเพื่อนและครูด้วยวาจาสุภาพ 18. มีมารยาทในการทักทายและร่ำลาต่อเพื่อนและครู 19. มีมารยาทในการรับประทานอาหาร		
ทำตนให้เป็นประโยชน์	20. ช่วยครูถืออุปกรณ์ 21. ช่วยครูหาของ 22. แจกจ่ายอุปกรณ์ต่อไปยังเพื่อน 23. จัดวางรองเก้าอี้ห้องอย่างเป็นระเบียบ		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
วันที่ประเมิน.....

รายละเอียดการหาคุณภาพแบบสังเกตทักษะทางสังคม

รายละเอียดการหาคุณภาพแบบสังเกตทักษะทางสังคม

ข้อที่	สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม	p
1	.551	.000
2	.467	.000
3	.327	.002
4	.0	..
5	.342	.001
6	.456	.000
7	.250	.013
8	.289	.005
9	.332	.001
10	.499	.001
11	.399	.000
12	.243	.015
13	.240	.016
14	.542	.000
15	.446	.000
16	.146	.098
17	.333	.001
18	.428	.000
19	.317	.002
20	.333	.001
21	.381	.000
22	.401	.000
23	.272	.007
24	.501	.000
25	.367	.000
26	.199	.039
27	.306	.003
28	.399	.000
29	.253	.010
30	.440	.000
31	.295	.004

ข้อที่	สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม	P
32	.367	.000
33	.275	.007
34	.513	.000
35	.143	.102
36	.497	.000
37	.367	.000
38	.425	.000

ได้ค่าความเชื่อมั่นจาก 23 ข้อโดยตัดข้อที่ 3 4 11 12 13 16 18 19 21 23 26 29 31

33 และ 35 โดยใช้สูตร KR 20 เท่ากับ .8373

**รายละเอียดการหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถ
ทางภาษา**

การหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถทางภาษา

ข้อที่	สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม	p
1	.271	.008
2	.508	.000
3	.370	.000
4	.414	.000
5	.567	.000
6	.369	.000
7	.298	.004
8	.514	.000
9	.396	.000
10	.376	.000
11	.492	.000
12	.493	.000
13	.436	.000
14	.566	.000
15	.531	.000
16	.426	.000
17	.423	.000
18	.467	.000
19	.478	.000
20	.653	.000
21	.260	.010
22	.476	.000
23	.457	.000
24	.564	.000
25	.617	.000
26	.325	.002
27	.376	.000
28	.549	.000
29	.559	.000
30	.536	.000

ได้ค่าความเชื่อมั่นจาก 30 ข้อ โดยใช้สูตร KR 20 เท่ากับ .8714

รายชื่อหนังสือนิทานที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษา

1. เอาน้องเดินเล่น
2. ขนมหักของหนูจืด
3. ออมออยสองพี่น้อง
4. เด็กหญิงตุ๊กตา
5. หนูจื้อกินจุ
6. ลูกแมวปวดฟัน
7. ความประมาทของเจ้าหุ่ยยาว
8. ช้างดินเผา
9. หมูอ้วนจอมซน
10. ช่วยหนูด้วย
11. โป้งนุ้ย
12. ก๊าบ ก๊าบ เห็นลูกฉันใหม่
13. ว่าวจะเป็นนก
14. เจ้าตูบผู้มีความสุข
15. ครอบครัวสุขสันต์
16. ความฝันของกระต่ายน้อย
17. ลูกเจี๊ยบยอดกตัญญู
18. น้ำหวานเด็กดี
19. เจ้าหมีผู้นำส่งสาร
20. หนูแหวนไหว้ครู

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นายทวีศักดิ์ ยูชบ
เกิดวันที่	14 สิงหาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	178 ม.1 ตำบลทุ่งครุ อำเภอทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอิสลามมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2541	ศศ.บ. จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ